

Datum: 2020-01-21

Tid: 14:00

Plats: Tingshuset, Bollebygd

Ordförande

Michael Plogell (FR)

Ledamöter

Lars-Erik Olsson (S), vice ordförande

Sverre Fredriksson (M), 2:e vice ordförande

Yvonne Andrén (C)

Rune Kennborn (KD)

Hannu Sutinen (L)

Beatrice Ekelund (S)

Jonas Ahlgren (S)

Daniel Persson (SD)

Ersättare

Carl Pålsson (FR)

Tomas Andersson (M)

Agneta Andersson (C)

Krister Schwartz (KD)

Alec Sintorn (L)

Emma Isfeldt (S)

Helena Thelin (S)

Peter Berg (MP)

Caroline Frodin (SD)

Övriga

Suzanna Bengtsson, Kommunsekreterare

Monica Holmgren, Kommunchef

1. Upprop
2. Val av protokollsjusterare
3. Anmälan jäv
4. Exploateringsavtal för del av Flässjum 1:16,
Källevägen
KS2019/272

Kristina Axelsson,
planchef, och Max
Lundell,
samhällsplanerare
14:00
5. Exploateringsavtal för Getabrohult 1:17, Hallaslätt
KS2018/244

Kristina Axelsson,
planchef, och Lars
Carlsson,
samhällsplanerare
6. Erikstorp 1:183 m.fl., öster om Skräddargårdshöjd,
exploateringsavtal
KS2012/4

Lars-Erik Lundahl,
projektledare, och Elin
Perjos,
samhällsplanerare
14:30
7. Löneöversyn och lönestruktur 2020 - information
(inga handlingar)

Ulrika Borg, HR-chef
15:00
8. Kommunstyrelsens verksamhetsplan och budget
2020

Svante Cras,
ekonomichef *15:30*

KS2019/251

9. Revidering av styrmodell Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut)
KS2019/115
10. Budget och verksamhetsplan för Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund 2020
KS2019/296
11. Ansökan om utökad kommunal borgen, Stiftelsen
Bollebygds Hyresbostäder (kf fattar slutligt beslut)
KS2019/250
12. Gemensamt IT-stöd för hälso- och sjukvården i
Västra Götaland (Framtidens Vårdinformationsmiljö,
FVM)
KS2019/16
13. Uppdrag till valberedningen om revidering av
arvodesreglemente - yttrande (kf fattar slutligt
beslut)
KS2018/48
14. Medborgarförslag om att behålla insatser genom SoL
vid överklagan (kf fattar slutligt beslut)
KS2018/81
15. Svar på motion (M) om att inrätta ett
tillgänglighetspris i Bollebygds kommun (kf fattar
slutligt beslut)

KS2016/214

16. Firmatecknare och undertecknande av handlingar i

övrigt

KS2019/225

17. Val av ombud vid Gryaab AB:s årsstämma 2020

18. Redovisning av delegeringsbeslut

Ärendet i korthet

Protokoll

Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokoll finns på Bollebygds kommuns hemsida:

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 2 december 2019.

Delegeringsbeslut

- KS2020/1-1 Beslutsattester kommunstyrelsen 2020
- KS2018/246-1 Beslutsattester kommunstyrelsen 2019

19. Meddelanden

Anmälningar

- KS2019/233-5 Svar från Länsstyrelsen på skrivelse om antal nyanlända

20. Uppföljning socialnämnden - information (inga handlingar) Ks ordförande

21. Redogörelse från ksau info/planberedning (inga handlingar) Ks ordförande

Ärendet i korthet

Info från mötet 2020-01-15.

4. Exploateringsavtal för del av Flässjum 1:16, Källevägen KS2019/272

§139

KS2019/272

Exploateringsavtal för del av Flässjum 1:16, Källevägen**Beslut****Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen godkänner exploateringsavtal mellan Bollebygds kommun och Kvarteret Lyckebo AB och uppdrar åt kommunstyrelsens ordförande och kommunchefen att underteckna avtalet.

Ärendet

Ett förslag till detaljplan för del av Flässjum 1:16, Källevägen i Bollebygds kommun har upprättats. Detaljplanen möjliggör för förtätning av Bollebygds tätort med cirka 6-8 bostäder i form av radhusbebyggelse. Bebyggelsen uppgår i två våningar med möjlighet till inredd vindsvåning. Planen syftar även till att säkerställa tillfartsväg till befintlig pumpstation och trumma. Förslaget innebär att angöringsvägen till pumpstationen förskjuts söderut.

Detaljplanen omfattar en del av fastigheten Flässjum 1:16 som ägs av Lyckåsen Förvaltning AB. Samhällsbyggnadsnämnden godkände detaljplanen för samråd, i februari 2019.

Samhällsbyggnadsnämnden godkände detaljplanen för granskning 2019-08-19. Exploateringsavtal har tagits fram mellan Bollebygds kommun och Lyckåsen Förvaltning AB och parterna är överens om utformningen av avtalet. Avtalet reglerar Lyckåsen Förvaltning AB:s åtaganden och skyldigheter inom exploateringsområdet såsom utförande på kvartersmark, följa kommunens parkeringsnorm, gemensamhetsanläggningar, dagvattenfördröjning, anslutning till kommunalt vatten- och avlopp. I avtalet anges en överenskommelse om nödvändiga fastighetsregleringar för detaljplanens genomförande.

Samhällsbyggnadsförvaltningens (planenhetens) förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner exploateringsavtalet mellan Bollebygds kommun och Kvarteret Lyckebo AB och uppdrar åt kommunstyrelsens ordförande och kommunchefen att underteckna avtalet.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Exploateringsavtal för del av Flässjum 1:16, KÄLLEVÄGEN
- 1. Plankarta, AntagandehandlingUTKAST, för del av Flässjum 1_16, KÄLLEVÄGEN

- 2. Planbeskrivning, AntagandehandlingUTKAST, Detaljplan för del av Flässjum 1_16 Källevägen
- 3. Fastighetspåverkan
- 4. Parkeringsnorm för bilar i Bollebygds kommun
- 5. Ledningsrättens sträckning m. buffert
- 6. Dagvatten, Flödes och magasinberäkning
- Exploateringsavtal för detaljplan del av Flässjum 1:16, KÄLLEVÄGEN
- Köpekontrakt för del av Flässjum 1:16

Skickas till

Kommunstyrelsen

Exploateringsavtal för Detaljplan

Del av Flässjum 1:16, KÄLLEVÄGEN

Innehåll

§ 1	DETALJPLAN OCH TIDIGARE AVTAL	5
§ 1.1	Detaljplan / Exploateringsområde.....	5
§ 1.2	Tidigare avtal.....	5
§ 1.3	Kvalitetsprogram och andra program, policys eller riktlinjer	5
§ 2	MARKÖVERLÅTELSE OCH LANTMÄTERIÅTGÄRDER	5
§ 2.1	Marköverlåtelser mellan Kommunen och Exploatören	5
§ 2.2	Lantmäteriåtgärder	5
§ 2.3	Fastighetsbildning	6
§ 2.4	Servitut för nyttjande.....	6
§ 2.5	Gemensamhetsanläggningar.....	6
§ 2.6	Ledningsrätt.....	6
§ 3	UTFÖRANDE OCH BEKOSTANDE AV ALLMÄNNA ANLÄGGNINGAR	7
§ 3.1	Allmänna, kommunala VA-anläggningar	7
§ 4	UTFÖRANDE OCH BEKOSTANDE AV ÖVRIGA ANLÄGGNINGAR ...	7
§ 4.1	Allmänt om byggnation på kvartersmark.....	7
§ 4.2	Gemensamhetsanläggningar på kvartersmark.....	7
§ 4.3	Enskilda VA-anläggningar	8
§ 4.4	Dagvatten	8
§ 4.5	Avfallshantering	8
§ 4.6	Parkering	8
§ 4.7	Ledningar för el, telekommunikationer, fjärrvärme.....	9
§ 4.8	Bullerskydd	9
§ 4.9	Markarbeten	9
§ 5	VILLKOR UNDER BYGGTIDEN/GENOMFÖRANDE.....	9
§ 5.1	Tidplan	9
§ 6	ÖVRIGT	10
§ 6.1	Tillstånd, lov, godkännanden	10
§ 6.2	Information.....	10
§ 6.3	Överlåtelse av detta avtal	10

§ 6.4	Tvist.....	10
§ 6.5	Giltighet.....	10
	Signaturer	11
	Bilagor.....	12

Exploateringsavtal

för detaljplan del av Flässjum 1:16, KÄLLEVÄGEN
i Bollebygds kommun

PARTER

PART 1

Namn	Organisationsnummer	Adress
Bollebygds kommun	212000-2973	Ballebovägen 2 517 83 Bollebygd

nedan kallad **Kommunen**

PART 2

Namn	Organisationsnummer	Adress
Lyckåsen Förvaltning AB	556885-7600	Lyckåsvägen 9 438 54 Hindås

nedan kallad **Exploatören**

BAKGRUND

Detaljplanen möjliggör för en förtätning av Bollebygds tätort med cirka 6-8 bostäder i form av radhusbebyggelse. Bebyggelsen uppgår i två våningar med möjlighet till inredd vindsvåning. Planen syftar även till att säkerställa tillfartsväg till befintlig pumpstation och trumma. Förslaget innebär att angoringsvägen till pumpstationen förskjuts söderut.

§ 1 DETALJPLAN OCH TIDIGARE AVTAL

§ 1.1 Detaljplan / Exploateringsområde

Syftet med exploateringsavtalet är ett effektivt och ändamålsenligt genomförande av detaljplan för ”del av Flässjum 1:16, KÄLLEVÄGEN”, se Bilaga 1 och Bilaga 2.

Exploatören är ägare till fastigheten Flässjum 1:16 nedan kallad **Fastigheten**, och avser att låta uppföra bostäder inom det område som nedan kallas **Exploateringsområdet**. **Exploateringsområdet** är markerat med heldragen röd begränsningslinje på *plankartan/kartbilagan*, Bilaga 1.

För fullföljandet av åtaganden för genomförande av detaljplanen har parterna träffat detta avtal, nedan kallat **Exploateringsavtalet**.

§ 1.2 Tidigare avtal

Plankostnadsavtal har upprättats mellan **Kommunen** och **Exploatören** 2017-10-17.

§ 1.3 Kvalitetsprogram och andra program, policys eller riktlinjer

Utöver vad som framgår av detaljplanen åtar sig **Exploatören** att följa de normtal som framgår i **Kommunens** riktlinjer för parkeringsnorm (se Bilaga 4, sid. 4).

§ 2 MARKÖVERLÅTELSE OCH LANTMÄTERIÅTGÄRDER

§ 2.1 Marköverlåtelser mellan **Kommunen** och **Exploatören**

Kommunen överlåter kvartersmark till **Exploatören**

Kommunen överlåter delar av kommunalt ägda delar inom detaljplanen som utgör kvartersmark, till **Exploatören**. Områdena finns markerat på Bilaga 3.

Exploatören överlåter kvartersmark till **Kommunen**

Exploatören överlåter de delar inom Fastigheten, som i detaljplanen utgör kvartersmark till **Kommunen**. Området finns markerat på Bilaga 3.

Tillträde till överlåtet markområde sker när erforderlig fastighetsreglering (förrättningen) vunnit laga kraft.

§ 2.2 Lantmäteriatgärder

Kommunen ansöker om fastighetsbildning enligt punkt § 2.1 samt bildande av ledningsrätt för befintliga och nya ledningar, samt servitut till förmån för **Kommunen**.

Exploatör bekostar de ovanstående fastighetsbildningsåtgärderna, som del av genomförandet av detaljplanen.

Exploatören biträder i och med detta avtal erforderlig ansökan om fastighetsbildning.

Exploatören ansvarar för att ansöka och bekosta erforderliga övriga fastighetsbildningsåtgärder för genomförandet av detaljplanen.

§ 2.3 Fastighetsbildning

Detaljplaneområdet avstyckas från Fastigheten och bildar en ny fastighet för exploatering (exploateringsfastighet).

Exploatören avser att dela upp radhusbyggnaden i åtta (8) fastigheter genom avstyckning innan byggnation. Fastighetsindelningsbestämmelser bedöms inte vara nödvändigt att redovisa i plankartan.

För resterande mark av exploateringsfastigheten bildas en samfällad fastighet för radhusfastigheterna. Samtidigt bildas gemensamhetsanläggning bestående av: kommunikationsytor, parkeringsplatser, soprum, förråd, grönytor, vattenmätare och fördröjning av dagvatten på den samfällda fastigheten.

Vattenmätare för gemensamhetsanläggningen består av huvudvattenmätare som sedan fördelas med undermätare. Vattenmätare placeras i varmt utrymme, exempelvis soprum.

§ 2.4 Servitut för nyttjande

Exploatören medger att **Kommunen**, eller den som **Kommunen** sätter i sitt ställe, får rätt att på fastighet Flässjum 1:16, för all framtid nyttja tillfartsväg inom det område som angivits med beteckning *a* i detaljplanen.

§ 2.5 Gemensamhetsanläggningar

Exploatören ska ansöka om inrättande av gemensamhetsanläggningar inom det område som angivits med beteckning *g* i detaljplanen.

§ 2.6 Ledningsrätt

Exploatören medger att ledningsrätt upplåts utan ersättning för kommunala VA-anläggningar med tillhörande anläggningar till förmån för **Kommunen**.

Ledningsrättens sträckningar framgår av Bilaga 5.

Exploatören får inte vidta åtgärder som förhindrar eller försvårar tillgängligheten till ledningsområden eller som kan skada anläggningarna inom dessa.

Kommunen ansöker om ledningsrätt för kommunala VA-anläggningar. **Exploatören** svarar för förrättningskostnaderna.

§ 3 UTFÖRANDE OCH BEKOSTANDE AV ALLMÄNNA ANLÄGGNINGAR

§ 3.1 Allmänna, kommunala VA-anläggningar

Exploatering ska anslutas till det kommunala VA-nätet.

Kommunen, i egenskap av huvudman för det kommunala dricks- och spillvattennätet, ansvarar för att ledningar och förbindelsepunkt för vatten, avlopp och dagvatten går att ansluta till, för **Exploateringsområdet**.

Kommunen avser ansluta till **Exploateringsområdet** genom en (1) förbindelsepunkt med åtta (8) separata vattenmätare per fastighet som bildas genom den avstyckning som avses i § 2.3.

Exploatören ansvarar för servisanmälan.

Kommunen debiterar **Exploatören** anslutningsavgift för vatten och avlopp enligt gällande VA-taxa vid tidpunkten för inskickad servisanmälan. Vid beräkning av avgiften för **Exploateringsområdet** i **Bilaga 1** betraktas området som en bostadsfastighet där varje bostadshus räknas som en lägenhet.

§ 4 UTFÖRANDE OCH BEKOSTANDE AV ÖVRIGA ANLÄGGNINGAR

§ 4.1 Allmänt om byggnation på kvartersmark

Exploatören ansvarar för att utbyggnaden på kvartersmark under pågående arbete utformas så att de boende som flyttar in i området kan nå allmän plats.

Exploatören ansvarar för och bekostar projektering och genomförande av anslutnings- och återställandearbeten som behöver göras på intilliggande fastigheter som en följd av **Exploatörens** bygg- och anläggningsarbeten. För åtgärder utanför Fastigheten ska projektering och återställande utföras i samråd med berörda fastighetsägare.

§ 4.2 Gemensamhetsanläggningar på kvartersmark

Inom fastigheten och för bildande exploateringsfastighet bildas en gemensamhetsanläggning, inom detaljplan ritat g-område, se Bilaga 1.

Gemensamhetsanläggningen innebär ansvar för drift, tillgänglighet, funktion samt underhåll för Fastighetsägaren och/eller fastighetsägarna.

Gemensamhetsanläggningens innehåll består av kommunikationsytor, parkeringsplatser, soprum, förråd, grönytor, vattenmätare och fördröjningsanläggning för dagvatten på den samfälliga fastigheten.

Vattenmätare för gemensamhetsanläggningen består av huvudvattenmätare som sedan fördelas med undermätare. Vattenmätare placeras i varmt utrymme, exempelvis soprum.

Fastighetsägaren/fastighetsägarna inom planområdet ansvarar för drift och underhåll av anläggningarna.

§ 4.3 Enskilda VA-anläggningar

Exploatören förbinder sig att utföra, iordningsställa och bekosta vatten- och avloppsanläggningar från förbindelsepunkt, inklusive erforderliga anordningar för dagvattenavledning inom markerat **Exploateringsområde** enligt Bilaga 1.

Exploatören ska utan vederlag överlämna anordningar för dagvattenavledning till en för ändamålet bildad gemensamhetsanläggning, inom markerat **Exploateringsområde** enligt Bilaga 1. Till dess överlämning skett ansvarar **Exploatören** för drift, underhåll och skötsel av anläggningen.

Anslutningspunkt för VA anvisas av **Kommunen**, inom markerat **Exploateringsområde** enligt Bilaga 1.

§ 4.4 Dagvatten

Avrinning av dagvatten ska fördröjas inom kvartersmark genom erforderlig fördröjningsanläggning.

Fördröjningsanläggning inom kvartersmark ska dimensioneras för att ha kapacitet att hantera ett 20-årsregn med en varaktighet på 10 minuter och en klimatkoefficient på 1,25 (effektiv volym => 170 m³). Se framtagen utredning för detaljplan, **Bilaga 6**.

Exploatören utför och bekostar erforderlig anläggning för att tillgodose detta krav.

Fördröjningsanläggning ska bestå av dagvattenkassetter med spolbrunn i varje ände om alternativ lösning inte föreslås av **Exploatören** med **Kommunens** medgivande.

§ 4.5 Avfallshantering

Gemensam hushållsavfallslösning ska ordnas inom kvartersmark.

Sedvanliga avfallsfordon ska kunna angöra intill/inom kvartersmark och ha lättillgänglig åtkomst till avfallsutrymmen.

§ 4.6 Parkering

Exploatören skall anlägga parkering inom markerat **Exploateringsområde** enligt **Bilaga 1** enligt följande parkeringstal på 2.0 parkeringsplatser för bilar per bostadslägenhet som framgår i **Bilaga 4**.

§ 4.7 Ledningar för el, telekommunikationer, fjärrvärme

Exploatören ska i samråd med ledningssägare och berörda kommunala förvaltningar svara för samordning av ledningsdragning och de eventuella ledningsflyttar som krävs för exploaterings genomförande. **Exploatören** bekostar sådan ledningsomläggning inom kvartersmark som är nödvändig till följd av exploateringen, inom markerat **Exploateringsområde** enligt Bilaga 1.

Befintliga anläggningar ska hållas tillgängliga för berörda ledningsägare under byggtiden.

§ 4.8 Bullerskydd

Bullerskydd ska vara klart senast dagen innan första inflyttning sker i området.

Exploatören ansvarar för att bygga ut och bekosta de bullerskydd som krävs för att möjliggöra exploateringen av området.

§ 4.9 Markarbeten

Förändring av marknivå inom detaljplan specificerat *u*-område får ej ske utan samråd med **Kommunen**.

§ 5 VILLKOR UNDER BYGGTIDEN/GENOMFÖRANDE

§ 5.1 Tidplan

Exploatören ska upprätta en huvudtidplan för exploateringen i samband med bygglov. Om avvikelser sker/riskerar att ske mot huvudtidplanen ska övriga parter informeras utan fördröjning.

§ 6 ÖVRIGT

§ 6.1 Tillstånd, lov, godkännanden

Exploatören ansvarar för att erforderliga tillstånd, lov och godkännanden söks och följs.

§ 6.2 Information

Exploatören förbinder sig att utan kostnad för **Kommunen** kontinuerligt informera allmänheten med skyltar om pågående byggnadsarbeten och andra arbeten som har samband med genomförandet av detaljplanen.

§ 6.3 Överlåtelse av detta avtal

Efter att hela eller del av Fastigheten har övergått till ny ägare ansvarar den överlåtande **Exploatören** för att en exploatering av den överlåtna fastigheten genomförs i enlighet med vad **Exploatören** har åtagit sig i Exploateringsavtalet.

Exploatören får efter **Kommunens** skriftliga medgivande frånträda hela eller delar av detta avtal genom att överlåta tillämpliga delar på den nya ägaren.

§ 6.4 Tvist

Tvist mellan **Kommunen** och **Exploatören** som gäller tolkningen eller tillämpningen av detta avtal ska avgöras av svensk allmän domstol.

§ 6.5 Giltighet

Detta exploateringsavtal är till alla delar förfallet utan ersättningsrätt för någondera parten om inte

dels *samhällsbyggnadsnämnden* antar detaljplanen genom beslut som senare vinner laga kraft,

dels *kommunstyrelsen* godkänner detta Exploateringsavtal genom beslut som senare vinner laga kraft.

Signaturer

Här anges den kommunala instans som har rätt att godkänna exploateringsavtalet.

Detta avtal har upprättats i tre likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt och **Kommunen** skickar det tredje exemplaret till Lantmäteriet.

Ort och datum Bollebygd 2019-11-21

För Bollebygds kommun
genom dess *kommunstyrelse*

_____

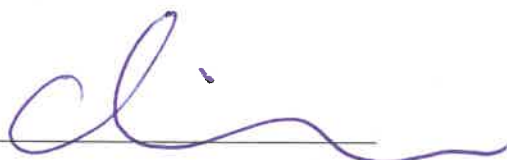
_____

Bevittnas:

_____

_____

För Lyckåsen Förvaltning AB

Mikael Larsson

Bevittnas:

Sofia Lundberg

Sara Berg

Bilagor

Exploateringsavtalet utgörs av detta exploateringsavtal (detta dokument) samt följande bilagor:

- Bilaga 1 Plankarta för detaljplanen (utkast inför antagande), med Exploateringsområdet markerat
- Bilaga 2 Planbeskrivning (utkast inför antagande) för detaljplanen
- Bilaga 3 Fastighetskarta (*med markering av den mark som ska överlåtas från **Kommunen till Exploatören***)
- Bilaga 4 Parkeringsnorm för bilar i Bollebygds kommun
- Bilaga 5 Ledningsrättens sträckning
- Bilaga 6 Dagvatten, Flödes- och magasinsberäkning

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Max Lundell | Samhällsplanerare
0734-64 71 15 | max.lundell@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Exploateringsavtal för del av Flässjum 1:16, KÄLLEVÄGEN

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner exploateringsavtalet mellan Bollebygds kommun och Kvarteret Lyckebo AB och uppdrar åt kommunstyrelsens ordförande och kommunchefen att underteckna avtalet.

Ärendet

Ett förslag till detaljplan för del av Flässjum 1:16, KÄLLEVÄGEN i Bollebygds kommun har upprättats.

Detaljplanen möjliggör för förtätning av Bollebygds tätort med cirka 6-8 bostäder i form av radhusbebyggelse. Bebyggelsen uppgår i två våningar med möjlighet till inredd vindsvåning. Planen syftar även till att säkerställa tillfartsväg till befintlig pumpstation och trumma. Förslaget innebär att angöringsvägen till pumpstationen förskjuts söderut.

Detaljplanen omfattar en del av fastigheten Flässjum 1:16 som ägs av Lyckåsen Förvaltning AB.

Samhällsbyggnadsnämnden godkände detaljplanen för samråd 2019-02-11.

Samhällsbyggnadsnämnden godkände detaljplanen för granskning 2019-08-19.

Exploateringsavtal har tagits fram mellan Bollebygds kommun och Lyckåsen Förvaltning AB och parterna är överens om utformningen av avtalet. Avtalet reglerar

Lyckåsen Förvaltning AB:s åtaganden och skyldigheter inom exploateringsområdet såsom utförande på kvartersmark, följa kommunens parkeringsnorm, gemensamhetsanläggningar, dagvattenfördröjning, anslutning till kommunalt vatten- och avlopp. I avtalet anges en överenskommelse om erforderliga fastighetsregleringar för detaljplanens genomförande.

Ekonomiska förutsättningar

Exploatören har deltagit i framtagandet av detaljplanen genom att stå för kostnaderna. Kostnader regleras genom plankostnadsavtal och exploateringsavtal.

Beslutsunderlag

- Exploateringsavtal mellan Bollebygds kommun och Lyckåsen Förvaltning AB
  - o Bilaga 1 Plankarta för detaljplanen, med Exploateringsområdet markerat
  - o Bilaga 2 Planbeskrivning och ev. gestaltungsprogram kopplat till detaljplanen
  - o Bilaga 3 Fastighetskarta (*med markering av den mark som ska överlåtas från Kommunen till Exploatören*)
  - o Bilaga 4 Parkeringsnorm för bilar i Bollebygds kommun
  - o Bilaga 5 Ledningsrättens sträckning
  - o Bilaga 6 Dagvatten, Flödes- och magasinsberäkning

Skickas till

Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Webbplats	E-post
517 83 Bollebygd	Ballebovägen 2	033-231300	033-231428	www.bollebygd.se	kommunen@bollebygd.se

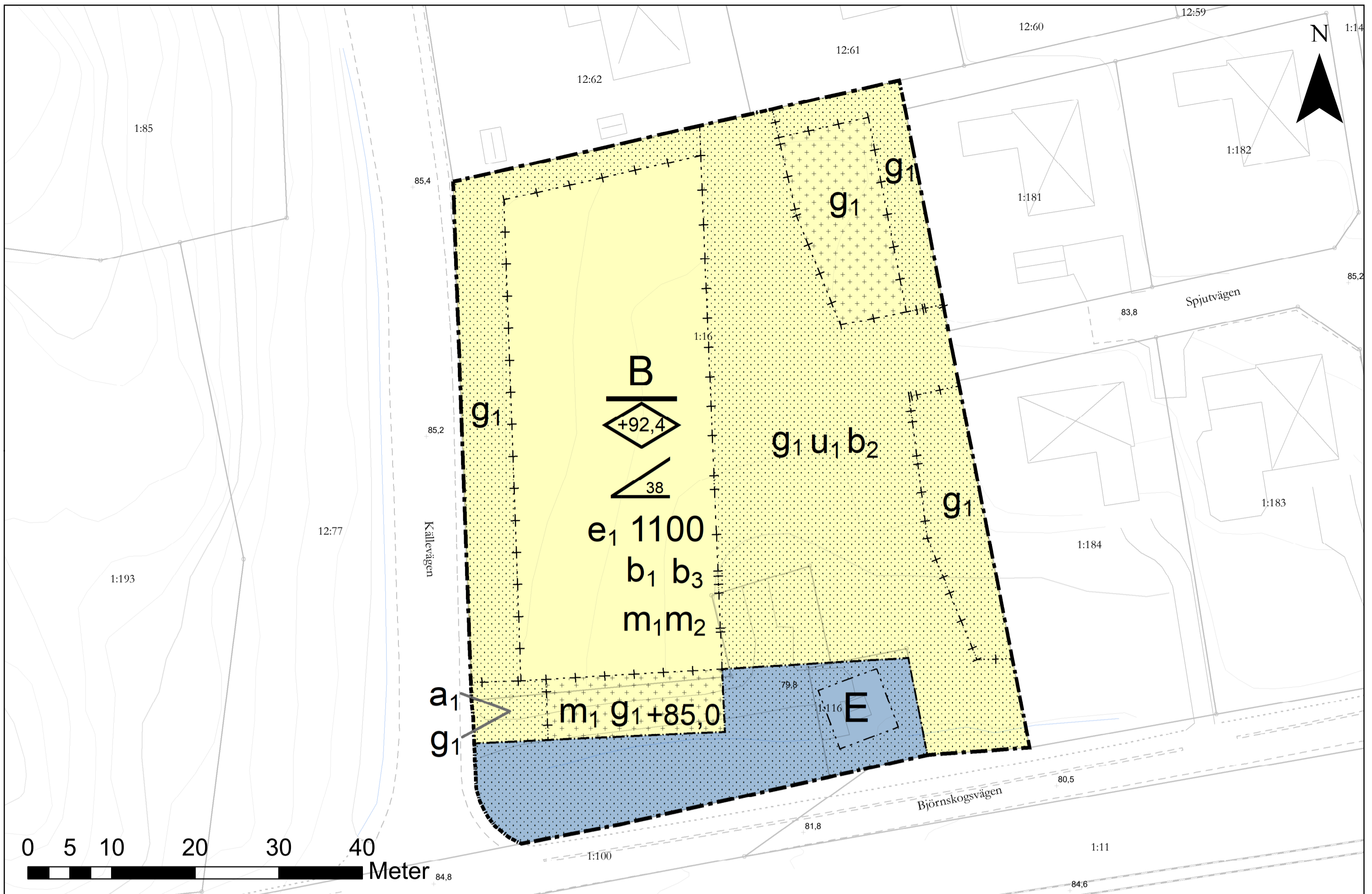
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ann-Charlotte Lind

Max Lundell

Förvaltningschef

Samhällsplanerare

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- - - Användningsgräns
- · - Egenskapsgräns
- + Administrativ gräns
- + · - Egenskapsgräns och administrativ gräns

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år., PBL 4 kap. 21 §

Markreservat för allmännyttiga ändamål

u₁ Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar. Kvartersmark, PBL 4 kap. 6 §

Markreservat för gemensamhetsanläggningar

g₁ Markreservat för gemensamhetsanläggning. Kvartersmark, PBL 4 kap. 18 § 1 st

Rättighetsområden

a₁ Servitut avseende rätt till utfart till förmån för Flässjum 1:116 som belastar fastigheten inom B-området.. Kvartersmark, PBL 4 kap. 18 § 2 st 2 p.

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Kvartersmark

B Bostäder, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.

E Tekniska anläggningar, PBL 4 kap. 5 § 1 st 3 p.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Placering

+ Endast komplementbyggnad får placeras, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

· Marken får inte förses med byggnad, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Utförande

b₁ Färdig golvnivå ska vara lägst +82,05 över nollplanet (RH2000). Byggnadsdelar som placeras lägre än denna nivå ska utföras med vattentät konstruktion, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

b₂ Marken ska vara tillgänglig för fördröjning med en volym på => 170 m³, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

b₃ Ventilationsystem ska utformas så att friskluftsintag placeras så högt upp som möjligt på tak, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Omfattning

e₁ 0 Största byggnadsarea är angivet värde i m²., PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

◇ Högsta nockhöjd är angivet värde i meter över angivet nollplan., PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Mark

+0,0 Markens höjd över nollplanet ska vara angivet värde i meter., PBL 4 kap. 10 §

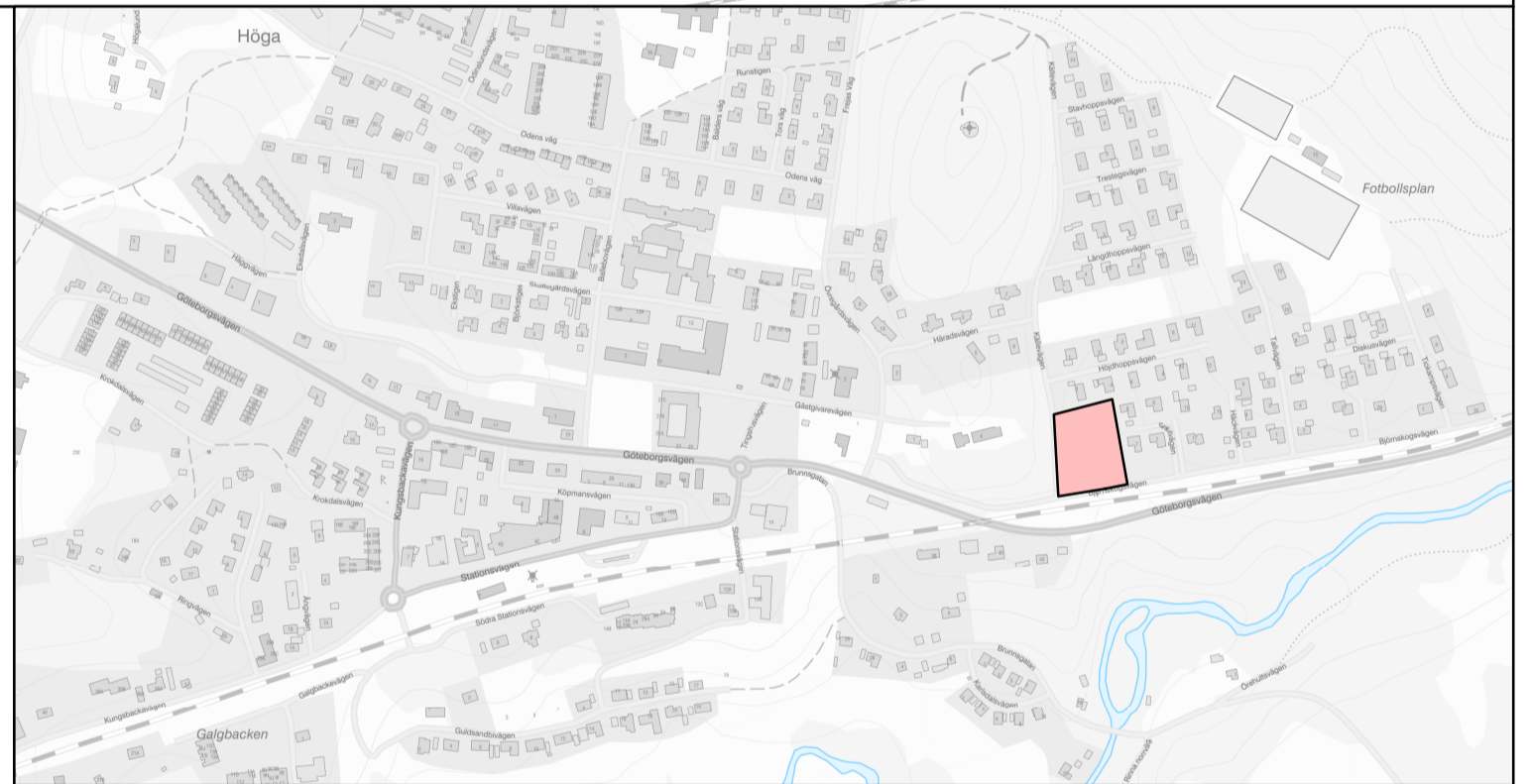
Störningskydd

m₁ Bullerskydd ska anordnas, PBL 4 kap. 12 § 1 st 1 p.

m₂ Entréer får ej anordnas mot söder. Avstängningsbar ventilation ska anordnas, PBL 4 kap. 12 § 1 st 1 p.

Utformning

∠ Största takvinkel är angivet värde i grader, PBL 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Grundkartans beteckningar

	Traktgräns		Dike
	Fastighetsgräns		Avvägd höjd
	Bostadshus		Höjdkurvor
	Garage, uthus		Gränspunkt
	Stödmur		Rutnätspunkt
	Stenmur		Traktnamn
	Häck		Registrernummer för fastighet
	Staket		Registrerad samfällighet
	Slänt		Samfällighetsbeteckning
	Väg		Luftledning
	Stig		Träd
	Järnvägsspår		Belysningsstolpe
	Bäck, dike		Barrskog resp. lövskog

Antagandehandling

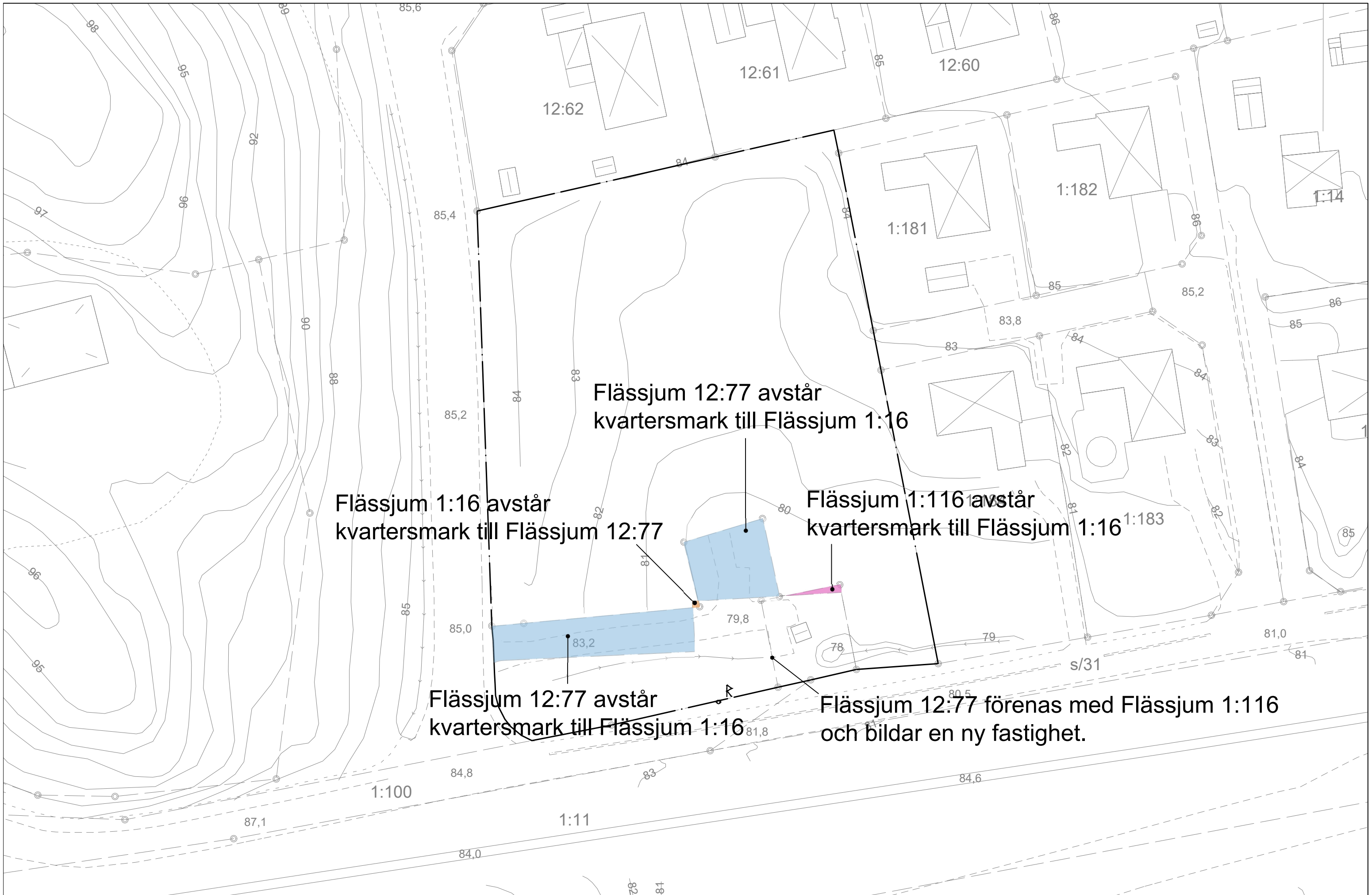
Till planen hör:
- Planbeskrivning
- Illustrationskarta

Detaljplan för del av Flässjum 1:16, KÄLLEVÄGEN

Max Lundell Kristina Axelsson
Planförfattare Planchef

PARKERINGSNORM

för bilar
i
Bollebygds kommun

2009-10-08

FÖRORD

Kommunen har det övergripande ansvaret för planeringen av parkering. Det är byggnads- och miljönämnden som skall ange var och hur många parkeringar som skall anordnas. Parkeringsnormen skall ge vägledning i samband med detaljplanering och utgöra ett krav vid bygglovgivning.

Framtagande av parkeringsnormen har utförts av samhällsbyggnadsavdelningen, genom Anna Winnberg och Michaela Kleman.

Byggnads- och miljönämnden

PARKERINGSNORM FÖR BOLLEBYGDS KOMMUN

Sammanfattning

Kommunen har ingen skyldighet att anordna parkering, utan detta åvilar respektive fastighetsägare. Kommunen, genom byggnads- och miljönämnden, anger det parkeringsbehov som fastighetsägaren har att tillgodose. Parkeringsnormen skall vara vägledande vid detaljplanering och utgöra ett krav vid bygglovgivning.

Normtalen har utarbetats utifrån en genomförd parkeringsstudie i Bollebygds centralort och jämförelser med andra kommuner.

Bakgrund

I samband med utarbetandet av ett centrumprogram för Bollebygds tätort har frågan om parkeringssituationen väckts. Bollebygds centrum upplevs av många som biltätt och att det råder brist på parkeringsplatser.

I plan- och bygglagen 3 kap 15 och 15 § regleras kommunens skyldigheter och rättigheter att kräva anordnande av parkeringsplatser på tomtmark:

15§ Tomter som tas i anspråk för bebyggelse skall anordnas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. dessutom skall tillses att

1. naturförutsättningarna så långt som möjligt tas till vara,
2. betydande olägenheter för omgivningen inte uppkommer,
3. risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för trafiken inte uppkommer,
4. det finns en lämplig belägen utfart eller annan utgång från tomten samt anordningar som medger nödvändiga transporter och tillgodoser kravet på framkomlighet för utryckningsfordon till och från bebyggelsen på tomten,
5. tomten, om det inte är befogat med hänsyn till terrängen och förhållandena i övrigt, kan användas av personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga,

6. lämpligt utrymme för parkering, lastning och lossning av fordon i skälig utsträckning anordnas på tomten eller i närheten av denna.

Om tomten tas i anspråk för bebyggelse som innehåller en eller flerabostäder eller lokaler för barnstuga, skola eller annan jämförlig verksamhet, skall det finnas tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och utevistelse på tomten eller på utrymmen i närheten av denna. **Om det inte finns tillräckliga utrymmen för att anordna både parkering och friyta, skall i första hand friyta anordnas.**

Syftet med normen

Syftet med parkeringsnorm är att förhindra att problem med brist på parkeringsplatser uppstår. Parkeringsnormen skall användas som underlag vid bygglovgivning och detaljplanering för att klargöra hur många parkeringsplatser som krävs vid nybyggnation och väsentligt ombyggnad. Normen skall vara vägledande vid detaljplanering och styrande vid bygglovgivning.

Parkeringsnormen anger ett minimikrav för antal parkeringsplatser vid bostäder och olika typer av verksamheter.

Beläggningsstudie

En studie av beläggningsgraden på parkeringsplatserna i Bollebygs centralort har genomförts av samhällsbyggnadsavdelningen. Den modell som använts har hämtats från Marks kommun, där antalet parkeringsplatser inventerats och hur beläggningen var på dessa under olika tidpunkter. Studien utfördes vid två tillfällen, dels en fredag (17 oktober 2008) med marknad på torget och lite högre beläggning än vanligt och dels en tisdag (4 november 2008) med "normal" beläggning. Bilar räknades under följande tider; 8.30-9.30, 12.00-13.00 och 15.00-16.00. De parkeringsplatser som har tagits med i studien är de som finns på allmän plats och kund- och besöksparkering på kvartersmark. Förhyrd parkering har lämnats utanför.

Studien visar att det finns cirka 450 parkeringsplatser i centrala Bollebygd, varav 270 är allmänna, och 180 ligger på kvartersmark och vänder sig till besökare till olika verksamheter. Under fredagen var den maximala beläggningen 74% av all tillgänglig parkering. På de allmänna parkeringarna var den maximala beläggningen 86% medan det var 61% på kvartersmark. På tisdagen var den maximala beläggningen lägre, 61% av all tillgänglig parkering. På de allmänna parkeringarna var den maximala beläggningen 76% medan den var 52% på kvartersmark.

Sammanfattningsvis finns det en relativt god tillgänglighet på parkeringsplatser i Bollebygds centrum. En maximal beläggning på 74% bedöms som rimligt med hänsyn till att det var en fredag med mycket trafik i centrum. Tillgången är god framförallt på kvartersmark, troligen på grund av att varje enskild verksamhet har egna parkeringsplatser och andelen platser som utnyttjas är låg. Det kan finnas en risk att den goda tillgången på parkering på kvartersmark förstärker beteendet att ta bilen för att förflytta sig mellan de olika målpunkterna. Ett större samutnyttjande skulle troligen uppmuntra människor att röra sig till fots i en högre utsträckning.

Vidare är god tillgång på parkeringsplatser en viktig konkurrensfaktor för att göra Bollebygd attraktiv som serviceort. Erfarenhetsmässigt är beläggningen som högst fredag eftermiddag och speciellt hög beläggning är det när det är marknad på torget. Det är dock inte möjligt att dimensionera antalet parkeringsplatser för extrema situationer såsom marknadsdagar och liknande. Vid dessa tillfällen och även på t ex fredag eftermiddag måste ett något längre gångavstånd accepteras.

Utgångspunkter vid framtagande av parkeringsnormen för Bollebygds kommun

En jämförelse har också gjorts med andra kommuner. Dessa är Götene, Ulricehamn och Vellinge, vilka har en liknande befolkningsmängd och ett likartat bilnehav/inv som Bollebygds kommun. Dessa jämförelser har tillsammans med beläggningsstudien fungerat som utgångspunkt för de normtal som föreslås.

De beräkningar som gjorts har utgått från den modell som använts vid framtagandet av Borås stads parkeringsnorm. I den antas av 60% av butikskunderna är bilburna i de yttre kommundelarna. Även i Vellinge kommuns parkeringsnorm antas andelen bilförare vara runt 60% i orter av samma storlek som Bollebygd.

Eftersom Bollebygd fungerar som serviceort även för Rävlanda, Hindås, Töllsjö, Olsfors och Hultafors får det antas att bilanvändandet inte är lägre, utan därför bedöms 60% som en rimlig andel bilförare. Samma procentandel antas gälla för de anställda. När det gäller handel har antalet anställda/1000 kvm BTA (bruttoarea) antagits vara 11 stycken. För kontorsverksamhet har antalet anställda antagits vara 35 anställda/1000 kvm BTA. Detta är något högre än vad Borås har räknat med och ungefär samma tal som Vellinge använder. I de föreslagna normtalen ingår både parkering för de anställda och besökare.

Förslag till normtal

Verksamheter	Ej samutnyttjade Antal platser/1000 kvm BTA	Samutnyttjade Antal platser/1000 kvm/BTA
Livsmedelshandel (Bollebygds)	37	28
Övrig detaljhandel	22	17
Kontor	23	17
Restaurang	55	41
Samlingslokaler	Särskild utredning	
Skola/Förskola	Särskild utredning	
Bostäder		
Flerbostadshus	1,1 bilplats/lägenhet	-----
Flerbostadshus i Töllsjö, Olsfors och Hultafors	1,5 bilplatser/lägenhet	-----
Friliggande villor/radhus	2,0 bilplatser/lägenhet	-----

Livsmedelshandel

För livsmedelshandel antas kunder vara 50 stycken/1000 kvm BTA och andelen bilförare 60%. Med denna utgångspunkt blir normtalet från Bollebygds centralort 37 bilplatser/1000 kvm BTA. Normtalen från andra kommuner varierar mellan 35-40 bilplatser per 1000 kvm BTA. Med hänsyn till det centrala läget och utifrån den beläggningsstudie som gjorts är bedömningen att 37 bilplatser per 1000 kvm BTA är ett lämpligt normtal. Vid handel i externa lägen och de övriga tätorterna bör en särskild utredning göras eftersom bilanvändandet där bedöms som högre.

Beräkningsformel

11 anställda/1000 kvm $\times$ 60% bilförare + 50 kunder/1000 kvm $\times$ 60% bilförare

Övrig detaljhandel

För butiker och övrig detaljhandel antas och antalet kunder är hälften av livsmedelshandelns, dvs 25 kunder/1000 kvm BTA. Normtalet för Bollebygd blir då 22 bilplatser per 1000 kvm BTA. Andra kommuners normtal varierar mellan 18-28 bilplatser per 1000 kvm BTA. Vid jämförelse med den beläggningsstudie som gjorts är bedömningen att det är ett lämpligt normtal. Sällanköpshandel såsom elektronik- och möbelhandel mm som har färre besökare kan ett lägre normtal accepteras.

Beräkningsformel

11 anställda/1000 kvm $\times$ 60% bilförare + 25 kunder/1000 kvm $\times$ 60% bilförare

Kontor

För kontorsverksamhet antas att det i genomsnitt finns 35 anställda/1000 kvm BTA och att det kommer 3 kunder/1000 kvm BTA. Normtalet för Bollebygd blir då 23 bilplatser per 1000 kvm BTA. Andra kommuners normtal varierar mellan 18-33 bilplatser per 1000 kvm BTA. Vid jämförelse med den beläggningsstudie som gjorts är bedömningen att det är ett lämpligt normtal.

Beräkningsformel

35 anställda/1000kvm $\times$ 60% bilförare + 3 kunder/1000kvm $\times$ 60% bilförare

Restaurang

För restaurangverksamhet antas att det i genomsnitt finns ca 12 anställda per 1000 kvm BTA. Av dessa bedöms ca 60% vara bilförare. Normalantalet kunder bedöms vara ca 80 stycken per 1000 kvm BTA. Av dessa bedöms ca 60% vara bilförare. Normtalet för restauranger i Bollebygd blir då 55 bilplatser per 1000 kvm BTA. Normtalen i de andra kommunerna varierar mellan 30-60 bilplatser per 1000 kvm BTA. När det gäller hotell och samlingslokaler måste en särskild utredning göras i varje enskilt fall eftersom förutsättningarna kan variera mycket.

Beräkningsformel

12 anställda/1000kvm $\times$ 60% bilförare + 80 kunder/1000kvm $\times$ 60% bilförare

Boende

Andra kommuners normtal för boendeparkering varierar mellan 0,8-1,5 bilplats/lägenhet. Vissa kommuner anger normtalet i antal platser/1000 kvm BTA och då har en omräknats till antalet bilplatser/lägenhet. Normtal för flerbostadshus med gemensam parkering föreslås vara 1,1 bilplats/lägenhet och för enbostadshus med egen parkering 2,0 bilplats/lägenhet. För Olsfors, Hultafors och Töllsjö föreslås normtal för flerbostadshus vara något högre, 1,5 bilplatser/lägenhet eftersom tillgången till kollektivtrafik är sämre där.

Skola och förskola

Normtal för skolor och förskolor har inte tagits fram eftersom behovet kan variera mycket beroende på lokalisering och storlek på verksamheten. En särskild utredning måste göras i dessa fall. Det kan t ex skilja mycket mellan olika skolor beroende på vilken ålder eleverna har och hur skolan ligger i förhållande till kollektivtrafik och bostäder. Förskolor bedöms t ex ha ett större behov av parkeringsplatser jämfört med skolor eftersom barnen som ska till förskolan lämnas med bil i större utsträckning.

Jämförelse med andra kommuner

Kommun	Götene	Ulricehamn	Vellinge	Förslag Bollebygd
P-norm antagen	1995	2000	2007	2009
Folkmängd i tätort	4 700 inv	9 300 inv	6 200 inv	4 200 inv
Antal bilar/1000 inv	538 st	545 st	552 st	535 inv
Livsmedelshandel	35	36	40	37
Övrig detaljhandel	18	28	21	22
Kontor	18	22	33	23
Restaurang	30	50	60	55
Bostäder, flerbostadshus	0,8 pl/lgh	motsv 0,6-1,0 pl/lgh	1,5 pl/lgh	1,1 pl/lgh
Bostäder, enbostadshus	2,0 pl/lgh		2,0 pl/lgh	2,0 pl/lgh

Parkeringslösningar

Den byggande redovisar vid bygglovprövningen hur bilplatsbehovet skall lösas enligt parkeringsnormen. Om tillräckligt stort utrymme inte kan anordnas på den egna tomten (den tomt som skall bebyggas) godtas avlösen eller parkeringsköp. Avtal eller förbindelse skall gälla i 25 år.

En gemensamhetsanläggning (garage eller parkeringshus) passar bra när flera fastigheter gemensamt skall lösa sitt parkeringsbehov. En annan lösning är parkeringsservitut där en fastighet får rätt att till viss del utnyttja en annan fastighet. Det är dock mycket viktigt att platserna ligger i nära anslutning till tomten som skall bebyggas.

Samutnyttjande av parkeringsplatser

Fördelarna med samutnyttjande skall tas till vara. Om det finns möjlighet för flera verksamheter att samutnyttja parkering kan normtalen sänkas. Ett samutnyttjande av parkeringsplatser mellan olika fastighetsägare skulle effektivisera nyttjandet och öka "verkaningsgraden". Vid studier av andra kommuners parkeringsnormer är ofta normtalen 20-30% lägre då ett samutnyttjande kan ske. I Bollebygd borde detta kunna uppmuntras och därför föreslås normtal för samutnyttjande vara 25% lägre än de normtal som föreslås utan samutnyttjande. Dock tillåts inte boendeparkering utnyttjas.

Parkeringsköp

Om tillräckligt utrymme för parkeringsplatser enligt normen inte kan anordnas på den egna fastigheten kan parkeringsköp tillämpas. Parkeringsköp innebär att fastighetsägaren kan köpa parkeringsplatser av kommunen. Parkeringsköp bör endast utnyttjas i undantagsfall då det antas ges ett mervärde för kommuninvånarna. Erbjudna platser bör inte reserveras utan ingå i den allmänna kommunala parkeringen. Det blir på så vis enklare att samutnyttja parkeringsplatserna.

Parkering för rörelsehindrade

Enligt Boverkets Byggregler skall en p-plats för funktionshindrade anordnas inom 25 meters gångavstånd från en byggnads entré, i första hand entréer av allmänt intresse. Handikappförbundet rekommenderar att andelen p-platser för funktionshindrade bör vara 5%.

Vid byggande av allmänna lokaler skall därför 5% av parkeringarna reserveras åt rörelsehindrade.

DEFINITIONER

Bruttoarea (BTA)

Sammanlagd area för våningsplanen i en byggnad, begränsad av ytterväggarnas utsida. Tekniska utrymmen, förråd och lager mm i annat än bottenplanet skall inte inräknas. Inte heller fristående garage eller skärmtak över bilplatser, som skall tillgodose verksamhetens bilplatsbehov.

Ej samutnyttjande

Parkeringsplatsen är avsedd för en viss fastighet eller verksamhet. Enskild bilplats får reserveras.

Samutnyttjande

Samutnyttjande mellan flera fastigheter och/eller mellan flera verksamheter inom samma fastighet. Parkeringsplatser får inte reserveras för enbart de berörda fastigheterna/verksamheterna. Enskild bilplats får endast reserveras för handikappade. Tidsbegränsad parkering kan tillåtas.

Källor

Vellinge kommun, Parkeringsnorm, Tyréns mars 2007
[//www.vellinge.se/upload/Bygga-Bo/Parkeringsnorm%20Vellinge%2020070320.pdf](http://www.vellinge.se/upload/Bygga-Bo/Parkeringsnorm%20Vellinge%2020070320.pdf)
nedladdat 2008-10-24

Götene kommun, Parkeringsnorm, 1995
http://www.gotene.se/download/18.20a4df61106e743caa800019977/Parkeringsnorm%2C_taxa_uppl%C3%A5telse_gotene_kommun.pdf
nedladdat 2008-10-24

Ulricehamns kommun, Parkeringsnorm, 2000
<http://www.ulricehamn.se/upload/klk/f%C3%B6rfattningshandbok/regler/parkeringsnorm.pdf>
nedladdat 2008-10-24

SIKA, Tabell RSK2, Personbilar i trafik efter kommun och ägande m.m. vid slutet av år 2007
http://www.sika-institute.se/upload/Statistik/V%C3%A4gtrafik/Personbilar_1%C3%A4n_kommun_%C3%A5rsskiftet_0708.xls
nedladdat 2008-10-30

	PM	Antal blad 1	Blad nr 1
	Andersgården konsult AB Dagvattenberäkningar Flässjum 1:16 Källevägen	Uppdragsnummer 751873	
		Sign M. Otter M. Metran	
		Datum 2018-04-30	

PM

Flässjum 1:16, Källevägen

Ny situationsplan i Flässjum 1:16 som omfattar nybyggnation av bostäder och parkeringsplatser

Sammanfattning

På grund av ny byggnation inom grönyta vid Källevägen ökar dagvattensflöden i området. Ökningen beror på nya hårdgjorda ytor på bekostnad av naturmarkytor. Ökning av dagvattenflöden leder till ett behov av ett fördröjningsmagasin för att inte öka avrinningen från området. Magasinet dimensioneras för att ha kapacitet att hantera intensiteten och återkomsttid vid ett 20-års regnet med varaktighet 10 minuter och klimatfaktorn 1,25

Flödesberäkningar

Dagvattenberäkningen är utförd med den "Rationella metoden" och följer Svenskt Vattens publikation "P110 Avledning av dag-, drän- och spillvatten".

Regnintensitet är beräknad och redovisas för både återkomsttid med 10-års regnet och det 20-års regnet.

Regnintensitet för aktuellt område är vid 10-års regn 228 l/s och vid 20-års regn 280 l/s. För hårdgjorda ytor har avrinningskoefficient 0,9 använts och för naturmark avrinningskoefficient 0,1 och 0,4 för grus vägar

Flöden efter 10 min med 10 års regn:

Bollebygd					
Flöden, i nuläge (befintliga ytor)					
Efter 10 min med 10-års regnet					
	Area (ha)	Avr.koeff	Re.Areal	Flöde (liter/sekund)	
Omr A:					
Natur/berg	0,46	0,10	0,05	10,4	
Hårdgjord	0,00	0,80	0,00	0,0	
tak	0,00	0,90	0,00	0,0	
grusväg	0,02	0,40	0,01	2,1	
			Total	10,4	

Bollebygd					
Flöden, efter byggnation (nya ytor)					
Efter 10 min med 10-års regnet					
	Area (ha)	Avr.koeff	Re.Areal	Flöde (liter/sekund)	
Omr A:					
Natur/berg	0,19	0,10	0,02	4,4	
Hårdgjord	0,17	0,80	0,13	30,7	
tak	0,07	0,90	0,06	14,1	
grusväg	0,05	0,40	0,02	4,7	
			Total	49,1	

	PM	Antal blad 1	Blad nr 2
	Andersgården konsult AB Dagvattenberäkningar Flässjum 1:16 Källevägen	Uppdragsnummer 751873	
		Sign M. Otter M. Metran	
		Datum 2018-04-30	

Flöden efter 10 min med 20 års regn:

Bollebygd					
Flöden, i nuläge (befintliga ytor)					
Efter 10 min med 20-års regnet					
Omr A:	Area (ha)	Avr.koeff	Re.Areal	Flöde (liter/sekund)	
Natur/berg	0,46	0,10	0,05	12,8	
gatan	0,00	0,80	0,00	0,0	
tak	0,00	0,90	0,00	0,0	
grusväg	0,02	0,40	0,01	2,1	
			Total	12,8	

Bollebygd					
Flöden, efter byggnation (nya ytor)					
Efter 10 min med 20-års regnet					
Omr A:	Area (ha)	Avr.koeff	Re.Areal	Flöde (liter/sekund)	
Natur/berg	0,19	0,10	0,02	5,4	
Hårdgjord	0,17	0,80	0,13	37,7	
tak	0,07	0,90	0,06	17,3	
grusväg	0,05	0,40	0,02	4,7	
			Total	60,3	

Magasinsberäkning:

Byggnationen ökar dagvattenflödena från området från ca 10 l/s idag till ca 49 l/s efter byggnation inom ett 10 års regn samt från ca 13 l/s till ca 60 l/s för ett 20 års regn. Ett fördröjningsmagasin erfordras som magasineras och fördröjer större regn för att minska belastningen på den befintliga trumman under järnvägen. Volymen på fördröjningsmagasinet är beroende på storleken på det strypta utflödet. För att inte öka belastningen nedströms efter byggnation föreslår att det strypta utflödet motsvarar max den befintliga dagvattenavrinningen ett 20-års regn med varaktighet på 10 minuter före byggnation av området.

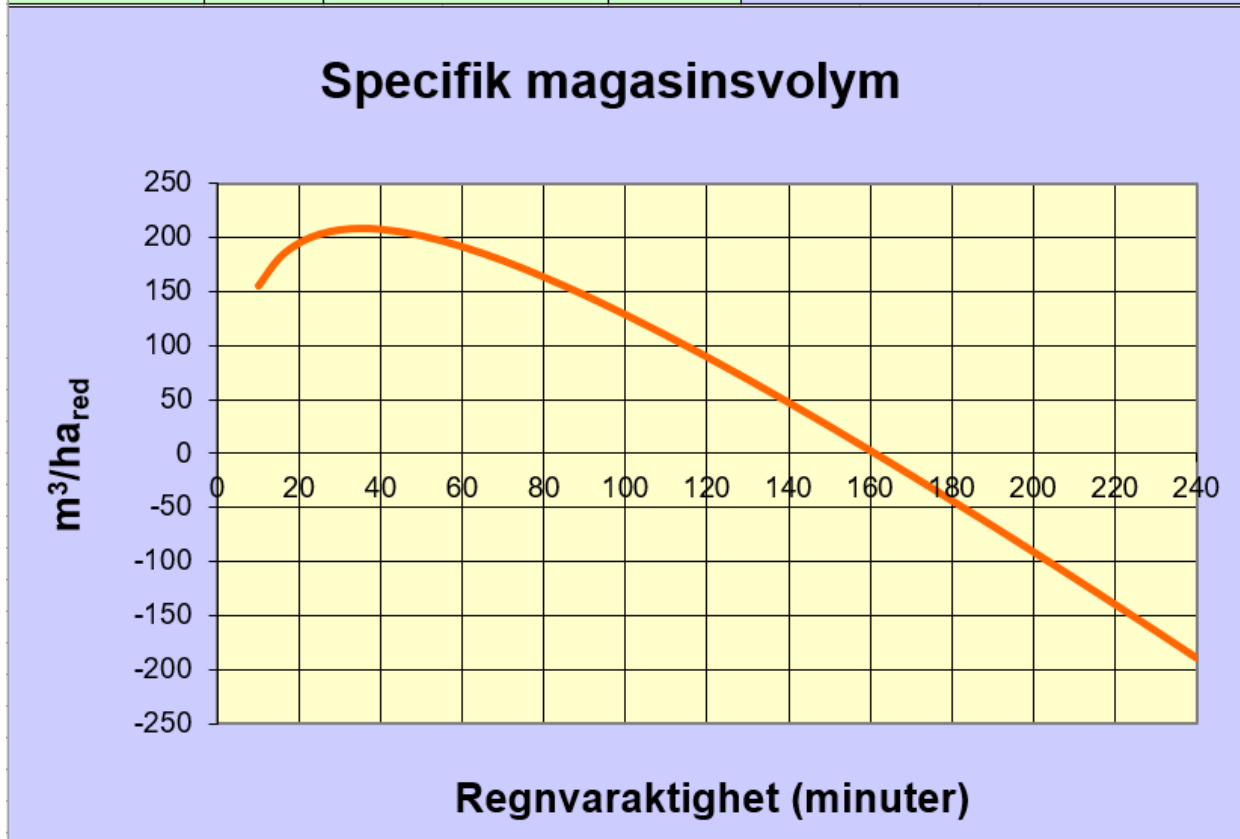
Detta innebär att dagvattenflödet nedströms fördröjningsmagasinet, dvs utflödet mot trumman, blir opåverkat efter utbyggnad av bostadsområdet, vid ett regn med en regnintensitet lika med eller lägre än vid ett 10-års regn och med en varaktighet på 10 minuter.

Magasinet föreslås utföras som ett sk hålrumsmagasin. Ett sådant magasin är fyllt med sprängsten och tillåter en effektiv volym på ca 30 % fritt vatten.

Anläggning kan förslagsvis ske med 1 m djup, men omkrets och djup anpassas till terräng, överkörbarhet med fordon och intilliggande ledningar.

	PM		Antal blad 1	Blad nr 3
	Andersgården konsult AB Dagvattenberäkningar Flässjum 1:16 Källevägen		Uppdragsnummer 751873	
			Sign M. Otter M. Metran	
			Datum 2018-04-30	

Avtappning l/s ha _{red}	Rinntid minuter	Klimat- faktor	Återkomsttid månader	Reducerad area, ha _{red}	Magasinsberäkning mht rinntid
54	10	1,25	240	0,24	
					Regnintensiteter enligt Dahlström 2010
Specifik volym m ³ ha _{red}	208,2	Erforderlig magasin- volym, m ³		50	Läs av specifik magasinvolym i gröna fältet

Figur 1:Magasinsberäkning

Beräkning av flöden mot områdets magasin ger ett effektivt volymbehov på ca 50 m³ vilket med 30 % effektiv volym motsvarar ca 167 m³(kolla figur 1)

Magasinet föreslås anläggas i anslutning till föreslaget öppret dike (se ritning M1), bredden på magasin föreslås vara 3m för att sedan breddas under föreslagen hårdgjord yta. Om magasin utförs med ett djup på 1m blir volymen iså fall ca 175m³,andra lösning går också bra, såtillvida att den effektiva volymen på magasinet inte understiger ca 52 m³ .

	PM	Antal blad 1	Blad nr 4
	Andersgården konsult AB Dagvattenberäkningar Flässjum 1:16 Källevägen	Uppdragsnummer 751873	
		Sign M. Otter M. Metran	
		Datum 2018-04-30	

Dränerings- och dagvattenledningar:

En del av dränering och stuprör för de nya anläggningarna föreslås anslutas till öppet dike vid punkt 1, medan resterande del ansluts mot Tillsynsbrunnen vid punkt 2.

Dagvattenledningar från parkeringsytor samlas upp via lämpligt placerade gallerbrunnar (i lågpunkter) och ansluter till magasinen (se ritning M1).

För att allt dagvatten som kommer från den nya vägen ska kunna fördröjas rekommenderas att vägen utformas så vattnet leds mot gallerbrunn för vidare transport till magasinet.

Slutsats:

Till följd av byggnationen ökar mängden dagvatten med en faktor ca 5 gånger. För att inte ytterligare belasta befintliga ledningar föreslås att dagvatten fördröjas i ett magasin innan att det släppas ut i befintliga trumma.

Alla nivåer anpassas så att dagvattnet når trumman under väg och järnväg med självfall

Magasin kan utföras som ett sprängstensmagasin, men det går även bra med dagvattenkassetter om man vill minimera ytan som används för ändamålet se även ritning M1.

5. Exploateringsavtal för Getabrohult 1:17,
Hallaslätt KS2018/244

§140

KS2018/244

Exploateringsavtal för Getabrohult 1:17, Hallaslätt**Beslut****Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen godkänner exploateringsavtal, med tilläggsavtal, för detaljplan för Hallaslätt, del 1. Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadschef Ann-Charlotte Lind delegeringsrätt att underteckna avtalen.

Ärendet

Detaljplan för Getabrohult 1:17, Hallaslätt (del 1) antogs av kommunfullmäktige i december 2018 och har vunnit laga kraft. Fastigheten ägs av Flügger AB. Planområdet ingick i detaljplan för Getabrohult 1:2 m.fl. som var på samråd under 2015 och avsåg ett nytt verksamhetsområde. Detaljplanens syfte är att skapa möjlighet för expansion av Flüggers befintliga verksamhet inom fastigheten Getabrohult 1:17. Efter samrådet delades planområdet upp i två delar (del 1 och del 2). Ett förslag till exploateringsavtal togs fram i november 2018. Syftet med exploateringsavtalet är att reglera parternas (kommunens och exploatörens) ansvar för åtgärder och kostnader vid genomförande av detaljplanen. Innan exploateringsavtalet skrevs på förändrades delar av de förutsättningar och skyldigheter som avtalet reglerar, vilket föranleder ett tilläggsavtal.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner exploateringsavtal, med tilläggsavtal, för detaljplan för Hallaslätt, del 1. Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadschef Ann-Charlotte Lind delegeringsrätt att underteckna avtalen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Skickas till

Kommunstyrelsen

Dnr :139553

Kommunstyrelseförvaltningen

Lars Carlsson | Samhällsplanerare
073-464 71 10 | lars.carlsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Godkännande av tilläggsavtal till exploateringsavtal för detaljplan för del av Getabrohult 1:17, Hallaslätt (del 1)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner tilläggsavtalet till exploateringsavtal för detaljplan för Getabrohult 1:17, Hallaslätt (del 1).

Ärendet

Kommunstyrelsen godkände i november 2018 exploateringsavtal för detaljplan för Getabrohult 1:17, Hallaslätt (med i efterhand givna namntillägget del 1).

Exploateringsavtalet har, efter kommunstyrelsens godkännande, inte undertecknats av parterna. Att avtalet undertecknas är av stor vikt, inte minst för kommunen. Bland annat är ett undertecknat avtal en förutsättning för att kunna genomföra den fastighetsreglering som beskrivs i exploateringsavtalet, där mark tillhörande exploatören ska regleras över till kommunen.

Syftet med tilläggsavtalet är att reglera de delar i exploateringsavtalet som, på grund av den tid som förflutit sedan detaljplanen vann laga kraft och avtalet godkändes av kommunstyrelsen, inte längre är aktuella, för att därigenom kunna underteckna exploateringsavtalet.

* Exploateringsavtalet beskriver, § 3.1, att exploatören ska anlägga och bekosta en infartsgata till planområdet, utlagd i detaljplanen som allmän plats, GATA. För fullgörandet av exploatörens skyldigheter ska exploatören ställa säkerhet om 1 000 000 kr i form av en bankgaranti, § 6.1, motsvarande den uppskattade kostnaden för anläggningens utbyggnad. Exploatören har i det närmaste färdigställt infarten till

exploateringsområdet. Endast beläggningsen kvarstår att lägga på väggkroppen.

* Exploateringsavtalet beskriver, § 2.3, att ett servitut utan ersättning ska upplåtas för fördröjningsdamm för dagvatten på kommunal mark till förmån för exploatören. Servitutet bedöms inte längre vara behövligt.

Bedömning

Då allmän platsmark, GATA, är i det närmaste fullt utförd av exploatören bedömer förvaltningen att det inte längre finnas något behov för kommunen att säkra fullgörandet av exploatörens skyldigheter med en bankgaranti. Förvaltningen konstaterar att det förvisso ännu finns en mindre investering kvar, bedömd till ca 50 000 kr, i gatan innan den kan anses vara fullt utförd. Den risk kommunen tar, innebärandes att exploatören avbryter entreprenaden utan att slutföra beläggningsarbetet, bedöms som ytterst liten då exploatören har ett eget, stort intresse av att få en fullt utförd infart färdigställd till sin anläggning. Det kan också konstateras att det inte är brukligt att ställa krav på säkerhet i form av bankgaranti för belopp som endast uppgår till bedömda 50 000 kr.

Detaljplan för del av Getabrohult 1:17 m.fl., Hallaslätt del 2, antagen av samhällsbyggnadsnämnden i december 2019, ger möjlighet att anlägga en dagvattendamm inom planområdet. E-område för anläggande av dagvattendamm är i detaljplanen utlagd på kvartersmark, som efter fastighetsreglering till fullo kommer att höra till exploatörens fastighet Getabrohult 1:17. Förvaltningen konstaterar att det inte längre finns något behov av att upplåta servitut för fördröjningsdamm för dagvatten.

Beslutsunderlag

- Godkännande av tilläggsavtal till exploateringsavtal för del av Getabrohult 1:17, HALLASLÄTT (del 1).
- Exploateringsavtal för del av Getabrohult 1:17, HALLASLÄTT (del 1).

Skickas till

Samhällsbyggnadsförvaltningen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Lars Carlsson

Samhällsplanerare

Exploateringsavtal

för detaljplan Hallaslätt i Bollebygds kommun

PARTER

Bollebygds kommun (org.nr. 212000-2973), 517 83 Bollebygd, nedan kallad Kommunen

Flügger AB (org.nr. 556479-2116), 517 81 Bollebygd, ägare av fastigheten nedan kallad Exploatören

BAKGRUND

Detaljplanens syfte är att skapa möjlighet för en expansion av Flüggers befintliga verksamhet inom fastigheten Getabrohult 1:17. Området som tidigare inte är planlagt ingår i Getabrohult 1:17 som för övriga delar omfattas av detaljplaner. Detaljplanen utgjorde under samrådet del i en större detaljplan för nytt verksamhetsområde som kommunen planerar inom Getabrohult 1:2 väster om det aktuella planområdet.

Bollebygds kommun antog 2017-04-27 §60 riktlinjer för exploateringsavtal med grundläggande principer avseende fördelning av kostnader och intäkter för genomförandet av detaljplaner samt andra förhållanden som har betydelse för bedömning av konsekvenserna av att ingå exploateringsavtal.

Parterna är överens om de ekonomiska förutsättningarna och att gemensamt verka för en fortsatt utveckling och exploatering av Grönkullens verksamhetsområde som gynnar båda parter.

§ 1 DETALJPLAN OCH TIDIGARE AVTAL

§ 1.1 Detaljplan / Exploateringsområde

Syftet med exploateringsavtalet är ett effektivt och ändamålsenligt genomförande av detaljplan för Hallaslätt, se Bilaga 1.

Exploatören är ägare till fastigheten Getabrohult 1:17, nedan kallad **Fastigheten**, och avser att låta uppföra verksamhetsbyggnader, angöringsytor och gator inom det område som nedan kallas **Exploateringsområdet**. Exploateringsområdet utgör planområdet och är markerat med heldragen begränsningslinje på plankartan, Bilaga 1.

För fullföljandet av åtaganden för genomförande av detaljplanen har parterna träffat detta avtal, nedan kallat **Exploateringsavtalet**.

§ 1.2 Avtal

Ett plankostnadsavtal kommer att tecknas mellan Kommunen och Exploatören inför fortsatt exploatering och förändring av detaljplaner inom Getabrohult 1:17.

§ 1.3 Kvalitetsprogram och andra program, policys eller riktlinjer.

Utöver vad som framgår av detaljplanen åtar sig Exploatören att följa riktlinjer i Gestaltungsprogram för riksväg 40 och planprogram för Grönkullen.

§ 2 MARKÖVERLÅTELSE OCH LANTMÄTERIFÖRRÄTTNINGAR

§ 2.1 Marköverlåtelser mellan kommunen och exploatören

Exploatören överlåter mark för allmänna platser till kommunen. Exploatören överlåter utan ersättning de delar inom Fastigheten som i detaljplanen utgör allmän plats till Kommunen. Området benämns allmän plats och finns markerat på Bilaga 1. De delar av Fastigheten som inte utgör allmän plats kallas nedan kvartersmark.

§ 2.2 Fastighetsbildning

Kommunen ansöker om och bekostar erforderlig fastighetsbildning enligt § 2.1

§ 2.3 Servitut

Servitut för anläggande av fördröjningsdam för dagvatten på kommunal mark i anslutning till befintlig bäck väster om fastigheten Getabrohult 1:17 ska upplåtas utan ersättning. Kommunen ansöker om och bekostar servitut.

§ 2.4 Tillträde och nyttjanderätt

Tillträde enligt § 2.1 sker när fastighetsbildningsbeslutet vunnit laga kraft.

§ 3 UTFÖRANDE OCH BEKOSTANDE AV ALLMÄNNA ANLÄGGNINGAR

§ 3.1 Allmän plats med kommunalt huvudmannaskap

Det finns samordningsvinster byggtkniskt och utförandemässigt att överlåta anläggandet av den allmänna platsmarken (GATA) till exploatören. En kostnadsbedömning är att anläggandet av gata uppgår till ca 1 000 000 kr (EN MILJON KRONOR)

Exploatören ska utforma sitt underlag så att den del av entreprenaden som avser gata redovisas separat för att möjliggöra god insyn för kommunen. Gatan ska utföras med normal standard för nyexploateringsområden. Till gatan hör enligt Lag om allmänna vattentjänster, anläggningar för avvattning av gatan.

Efter genomförande av detta avtal är Exploatören såsom ägare till Fastigheten befriad från gatukostnadsersättning kopplad till detaljplanen.

§ 3.2 Allmänna, kommunala VA-anläggningar

Kommunen, i egenskap av huvudman för det kommunala dricks- och spillvattennätet, ansvarar för att ledningar byggs fram till Exploateringsområdet senast 2019-04-30.

Om det bildas fler fastigheter inom Exploateringsområdet ska förbindelsepunkt för respektive fastighet beräknas vara anvisad (upprättad och informerad) senast inom 3 månader från det att fastighetsbildning skett för respektive fastighet.

Exploatören ansvarar för servisanmälan.

Exploatören ska erlagga anslutningsavgifter för vatten och avlopp enligt gällande taxa vid tidpunkten för anvisning av förbindelsepunkt.

§ 4 UTFÖRANDE OCH BEKOSTANDE AV ÖVRIGA ANLÄGGNINGAR

§ 4.1 Allmänt om byggnation på kvartersmark

Exploatören utför och bekostar erforderliga åtgärder och utbyggnad av erforderliga anordningar inom kvartersmark i enlighet med bestämmelserna i Detaljplanen. Anläggningen ska efter slutbesiktning överlämnas till kommunen som övertar ansvaret för drift och underhåll.

Exploatören utför och bekostar servisledningar för VA inom kvartersmark med anslutning till upprättade förbindelsepunkter. Vid behov utför och bekostar exploatören även den lokala tryckstegring som kan krävas.

Parkering ska anordnas inom kvartersmark i den omfattning som krävs enligt den vid bygglov gällande parkeringsnormen.

Exploatören utför och bekostar VA-ledningar (inkl. dagvattenledningar) inom kvartersmark med anslutning till upprättade förbindelsepunkter.

Exploatören ansvarar för och bekostar projektering och genomförande av anslutnings- och återställandearbeten som behöver göras på intilliggande fastigheter som en följd av Exploatörens bygg- och anläggningsarbeten. För åtgärder utanför Fastigheten ska projektering och återställande utföras i samråd med berörd fastighetsägare.

§ 4.2 Dagvatten

Avrinning av dagvatten kan fördröjas och reduceras inom kvartersmark i fördröjningsdamm eller avledas till befintlig bäck väster om Getabrohult 1:17. Dagvatten ska fördröjas i tillräcklig omfattning för att fördröja ett 10-årsregn med 10 minuters varaktighet, innan anslutning sker till den allmänna VA-anläggningen. Exploatören utför och bekostar erforderlig anläggning för att tillgodose detta krav.

§ 4.3 Avfallshantering

Vägar på kvartersmark och inom fastigheter ska anläggas så att de är farbara med sedvanliga avfallsfordon fram till avfallsutrymmen. Vidare ska det finnas tillräcklig yta i anslutning till avfallsutrymme för att vända avfallsfordon.

§ 4.4 Parkering

Exploatören skall anlägga parkering inom kvartersmark enligt kommunens parkeringsnorm.

§ 4.5 Ledningar för el, telekommunikationer, fjärrvärme

Exploatören ska i samråd med ledningssägare och berörda kommunala förvaltningar svara för samordning av ledningsdragning och de eventuella ledningsflyttar som krävs för exploateringsens genomförande. Exploatören bekostar sådan ledningsomläggning inom kvartersmark som är nödvändig till följd av exploateringen. Befintliga anläggningar ska hållas tillgängliga för berörda ledningssägare under byggtiden.

§ 5 VILLKOR UNDER BYGGTIDEN/GENOMFÖRANDE

§ 5.1 Tidplan

Exploatören ska, i samråd med Kommunen, upprätta en huvudtidplan för exploateringen. Om avvikelser riskerar att ske mot huvudtidplanen ska övriga parter informeras utan fördröjning.

§ 5.2 Markföroreningar

Exploatören ansvarar för eventuella kompletterande markmiljöutredningar samt har kostnadsansvaret för sanering av de markföroreningar som erfordras för genomförande av detaljplanen.

Om markföroreningar påträffas i samband med utbyggnad av allmän plats ansvarar Kommunen för anmälan till berörd tillsynsmyndighet. De merkostnader som hanteringen av dessa kan medföra läggs till kostnaden för allmän plats enligt § 3.1.

§ 5.3 Fornlämningar

Om arkeologiskt fynd påträffas i samband med utbyggnad av kvartersmark ansvarar Exploatören för anmälan till berörd tillsynsmyndighet bekostar de åtgärder som tillsynsmyndigheten kan kräva.

Om arkeologiskt fynd påträffas i samband med utbyggnad av allmän plats ansvarar Kommunen för anmälan till berörd tillsynsmyndighet. De merkostnader som hanteringen av dessa kan medföra läggs till kostnaden för allmän plats enligt § 3.1.

§ 5.4 Områdets skick

Exploatören ansvarar för att allmän plats avlämnas i avröjt skick gällande ....

§ 5.5 Byggtrafik och störningar

Byggtrafik till och från Exploateringsområdet ska ske så att störningarna begränsas i möjligaste mån. Exploatören ska särskilt redovisa trafikavstängningar och andra åtgärder som påverkar nyttjande av allmän plats. Hänsyn ska tas till säkra och funktionella allmänna gång- och cykelstråk, busshållplatser mm under byggtiden.

Exploatören ansvarar för och bekostar upprättande av trafikanordningsplaner samt säkerställer att dessa görs i god tid innan avstängning.

Upplag eller uppställning av bodar m.m. får inte ske på kommunens mark, utanför exploatörens fastighet, utan skriftligt medgivande från kommunen.

§ 5.6 Skador under byggtiden och skydd av befintliga värden

Kommunen och Exploatören ansvarar för återställande av skador på den andra partens egendom. Innan skada åtgärdas ska godkännande inhämtas från drabbad part. Drabbad part har rätt att på bekostnad av den som orsakat skada själv reparera skadan. Parterna ska överenskomma om de etableringsområden som byggande inom Fastigheten respektive allmän plats kommer att behöva. Den part som behöver åtkomst till mark utanför sitt etableringsområde ska inhämta skriftligt tillstånd från markägaren.

Innan byggstart ska parterna gemensamt inspektera markanläggningar, träd och annan vegetation inom och invid etableringsområdena. Kommunen kallar till inspektionen. Vid denna inspektion ska status och eventuella skyddsåtgärder säkerställas.

Krävs sprängarbeten ska dessa särskilt riskbedömas, planeras och utföras så att skador på grund av sprängning förebyggs.

§ 6 AMINISTRATIVA KOSTNADER, SÄKERHET, MEDFINASIERINGSERSÄTTNING

§ 6.1 Säkerhet

För fullgörandet av exploatörens skyldigheter enligt detta avtal ska exploatören ställa säkerhet i form av bankgaranti. Säkerheten ska uppgå till 1000 000 kronor vilket motsvarar den uppskattade kostnaden för utbyggnad av allmän platsmark. Säkerheten ska vara utställd till kommunen senast dagen då fastighetsbildningen för marköverlåtelseerna enligt § 2.1. vinner laga kraft.

§ 7 ÖVRIGT

§ 7.1 Tillstånd, lov, godkännanden

Exploatören ansvarar för att erforderliga tillstånd, lov och godkännanden söks och följs.

§ 7.2 Information, marknadsföring

Exploatören förbinder sig att utan kostnad för Kommunen kontinuerligt informera allmänheten med skyltar om pågående byggnadsarbeten och andra arbeten som har samband med genomförandet av detaljplanen.

§ 7.3 Kostnadsansvar vid utebliven detaljplan/exploateringsavtal

Kommunen är inte skyldig att ersätta exploatören för utredningskostnader eller andra kostnader, utfört arbete, utebliven vinst eller i övrigt med anledning av detta avtal, om kommunen beslutar att inte anta *Detaljplanen* och/eller detta exploateringsavtal eller om *Detaljplanen* ändras eller upphävs efter överklagande.

§ 7.4 Överlåtelse av detta avtal

Exploatören ska i samband med överlåtelse av hela eller del av Fastigheten till annan part, tillse att tillräcklig säkerhet utställs. Kommunen avgör vad som utgör tillräcklig säkerhet.

Även efter att hela eller del av Fastigheten har övergått till ny ägare ansvarar den överlåtande Exploatören för att en exploatering av den överlåtna fastigheten genomförs i enlighet med vad Exploatören har åtagit sig i Exploateringsavtalet. Exploatören får efter Kommunens skriftliga medgivande frånträda hela eller delar av detta avtal genom att överlåta tillämpliga delar på den nya ägaren.

§ 7.5 Tvist

Tvist mellan Kommunen och Exploatören som gäller tolkningen eller tillämpningen av detta avtal ska avgöras av svensk allmän domstol på Kommunens hemort.

§ 7.6 Giltighet

Detta exploateringsavtal är till alla delar förfallet utan ersättningsrätt för någondera parten om inte

dels *kommunfullmäktige* antar detaljplanen genom beslut som senare vinner laga kraft,

dels *kommunstyrelsen* godkänner detta Exploateringsavtal genom beslut som senare vinner laga kraft.

Exploatören är medveten om att beslut om att anta detaljplan fattas av kommunfullmäktige i Bollebygds kommun samt att sakägare har rätt att överklaga beslut att anta *Detaljplanen*.

Signaturer

Detta avtal har upprättats i tre likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt och ett inlämnas till Lantmäterimyndigheten av kommunen.

Bollebygd 2019-
För Bollebygds kommun
genom dess kommunstyrelse

Bollebygd 2019-
För Flügger AB

Michael Plogell
Kommunstyrelsens ordförande

David Wendell

Anders Einarsson
Kommunchef

Tomas Grönesjö

Bevittnas:

Bevittnas:

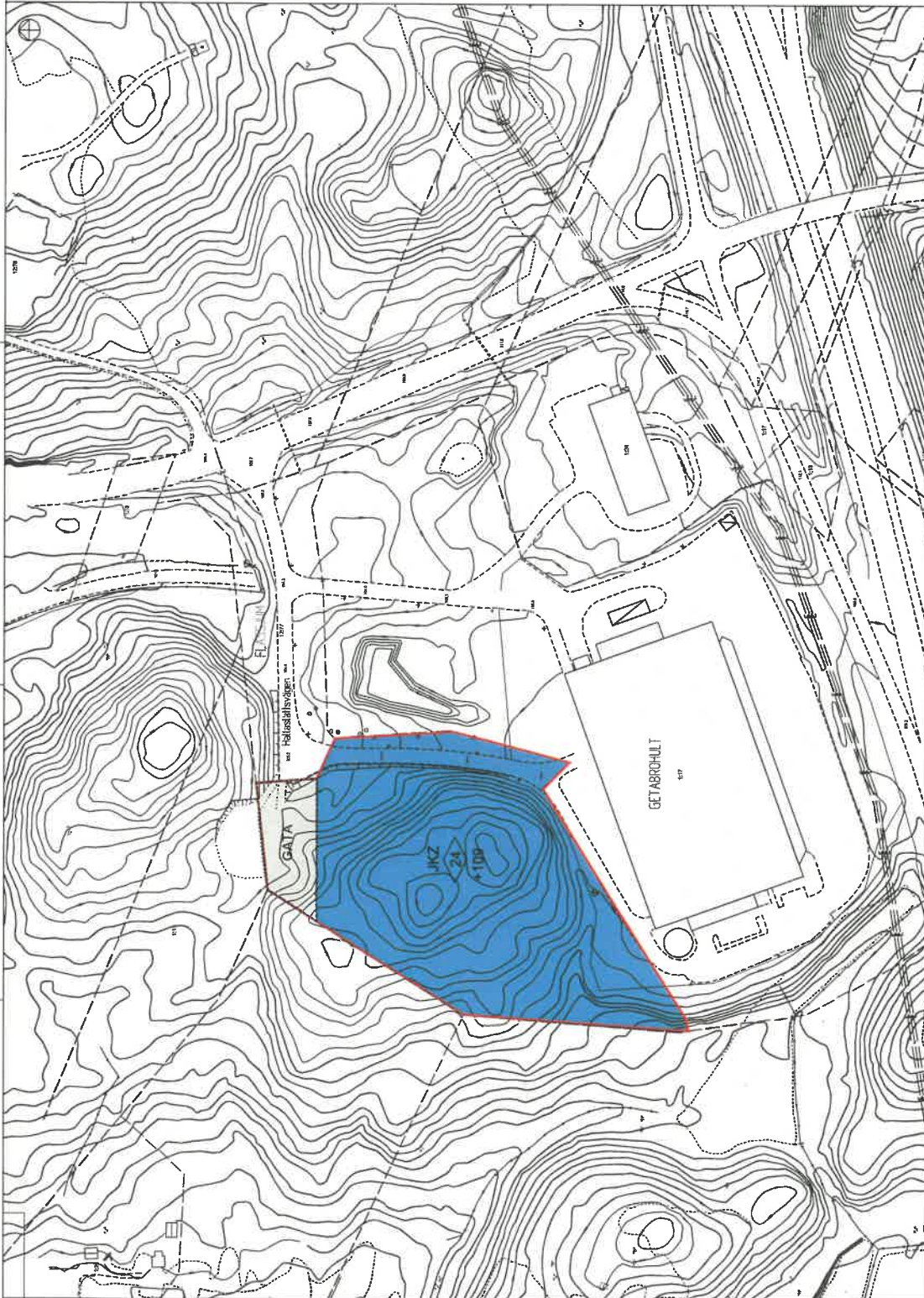

Bilagor

Exploateringsavtalet utgörs av detta exploateringsavtal (detta dokument) samt följande bilagor:

Bilaga Plankarta för detaljplanen, med Exploateringsområdet markerat samt markering av allmän plats samt den mark som ska överlåtas från Kommunen till Exploatören

PLANHANDLINGAR

- Planhandlingarna består av:
- Plankarta med bestämmelser
  - Planbeskrivning med genomförandebeskrivning
  - Illustrationskarta
  - Färdighetsföreteckning, Bollebygds kommun 2018-09-06
  - Grundkartan
  - Samrådsredogörelse, 2018-09-05
  - Gränslinjerutlåtande, 2018-10-29
- Planeringsunderlag:
- Naturvärdebedömning, 2014-08-27
  - Riskanalys, 2014-09-05
  - Geoteknik undersökning, 2014-12-09
  - Markteknisk undersökningsrapport, 2014-12-09
  - Resultat fr arkologisk förundersökning, Länsstyrelsen Va Gäddans län, 2016-10-28
  - Arkologisk förundersökning Getabrohult 17 & 12 i Bollebygds kommun, Västanve/Löbse 2016-09-13
  - VA-utredning med massbalansberäkning, Sweco 2015-07-06
  - Förslag till detaljplaneprogram för Industri- och biering inom Getabrohult 1,4 mfl. Gränkullen, 2008-06-16

PLANKARTA

PLANBESTÄMMELSER

Enligt planbestämmelserna ska bygglovsansökan för utövning av verksamhet i denna detaljplan uppgiftas med standardformuläret enligt plan- och bygglagen (SFS 2010:020) 5 kap 7 §.

GRÄNSER

- Detaljplanegränna
- Användningsgränna

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmän platsmark

GATA

Kvartermark

Industri, kontor, verksamheter

PLACERING, UTFORMNING, UTFÖRANDE

Utförning

- ◊ +100 Höjningsbyggnadshöjd i meter (PBL, 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)
- ◊ +100 Minsta höjd över angivet nollslänt (PBL, 4 kap 10 § och 13 §)

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Gemeensföresättningen är 5 år från den dag planen vinner laga kraft (PBL, 4 kap 21 §)

GRUNDKARTANS BETECKNINGAR

- 3:0 Färdighetsgränns
- 3:1 Färdighetsbeteckning
- Byggnader, terrasser, för reservadade
- Stier
- Stötar
- Stötar, väg, beld
- Höjningskur
- Väg, gångbana
- Sjöt
- Färdighetsnamn
- Töd
- Bekyringsställe
- Biering
- Stång resp lövskog
- Sjög

GRUNDKARTAN

Grundkartan är uppdaterad 2018-08-28

Koordinatssystem: SWEREF 99 13 30
Höjningssystem: RH 2000

Delplan för

Hallsåstätt

Del av Getabrohult 1:17

Bollebyggs kommun

Upprättad 2018-10-29

Fredrik Engkvist

Arbetsförhållanden

SEKALA 1:1000, A3 1:3000

0 10 20 30 40 50 100 m

BOLLEBYGDS KOMMUN		Antragsdatum Inlämnad	
Delplan för	Hallsåstätt	Sörmda	2018-04-09 SBN
Del av Getabrohult 1:17		Gravhög	2018-08-20 SBN
Bollebyggs kommun		Anpassning	2018-11-12 SBN
Upprättad 2018-10-29		Laga kraft	
Fredrik Engkvist	Karin Dahlén		
Arbetsförhållanden			
SEKALA 1:1000, A3 1:3000			
0 10 20 30 40 50 100 m			SBN2017/170

Tilläggsavtal till Exploateringsavtal

För detaljplan "Hallaslätt, Del av Getabrohult 1:17" (Hallaslätt del 1)

§ 1. PARTER

Tilläggsavtalet träffas mellan följande parter:

- Bollebygds kommun (org.nr 212000-2973), 517 83 Bollebygd, nedan kallad Kommunen.
- Flügger AB (org.nr 556479-2116) 517 81 Bollebygd, nedan kallad Exploatören.

§ 2. AVTALETS GILTIGHET

Avtalet är giltigt under förutsättning att

- kommunstyrelsen godkänner detta tilläggsavtal genom beslut som vinner laga kraft,
- kommunstyrelsen godkänner exploateringsavtal för Hallaslätt del 2 genom beslut som vinner laga kraft
- Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till detaljplan för Hallaslätt del 2 genom beslut som vinner laga kraft.

Om dessa förutsättningar inte uppfylls är detta avtal till alla delar förfallet och parterna ska bära sina egna kostnader förenade med avtalet om ej annat överenskommes.

§ 3. AVTALETS SYFTE

Detta avtal kompletterar exploateringsavtalet för detaljplan "Hallaslätt, Del av Getabrohult 1:17, även kallat "Hallaslätt, del 1", Exploateringsavtalet godkändes av kommunstyrelsen Bollebygds kommun, 2018-11-26 (KS 2018/244 §139).

Exploateringsavtalet blev efter kommunstyrelsens godkännande inte undertecknat av parterna. Syftet med detta tilläggsavtal är att reglera de delar i exploateringsavtalet som, på grund av den tid som förflutit sedan detaljplanen vann laga kraft och avtalet godkändes av kommunstyrelsen, inte längre är aktuella, för att därigenom kunna underteckna exploateringsavtalet.

§ 4. ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG I ANTAGET EXPLOATERINGSAVTAL

4.1 Servitut för anläggande av fördröjningsdamm

I § 2.3 föreskrivs att kommunen ska upplåta servitut för anläggande av damm för fördröjning av dagvatten på kommunal mark.

Ett område för anordnande av fördröjningsdamm för dagvatten är inkluderat i planområdet i detaljplan Hallaslätt del 2, varför behovet av att upplåta utrymme för servitut inte längre är aktuellt.

§ 2.3 i exploateringsavtalet ska därför bortses ifrån, och äger inte längre giltighet.

4.2 Säkerhet

I § 6.1 föreskrivs att exploatören ska ställa en säkerhet i form av bankgaranti för att fullgöra exploatörens skyldigheter enligt avtalet. Skyldigheten avser uppförande av GATA. Säkerheten ska uppgå till 1 000 000 kronor, vilket bedömdes motsvara kostnaden för anläggande av gatan. Exploatören har redan påbörjat entreprenad för utbyggnad av allmän plats GATA. Anläggningen är i det närmaste slutförd; endast toppbeläggningen kvarstår att lägga. Något skäl att ställa en säkerhet för entreprenadens fullgörande är därmed inte längre aktuellt.

§ 6.1 i exploateringsavtalet ska därför bortses ifrån, och äger inte längre giltighet.

Utöver nämnda korrigeringar i § 4 i detta avtal ska exploateringsavtal för detaljplan "Hallaslätt, Del av Getabrohult 1:17" (Hallaslätt del 1) gälla utan ändringar eller tillägg.

§ 5. TVIST

Tvister om tillkomsten, tolkningen eller tillämpningen av detta avtal ska avgöras av allmän svensk domstol enligt gällande svensk rätt. Första instans ska vara Tingsrätten i Borås.

§ 6. ÖVERLÅTELSE AV AVTAL

Detta avtal får inte utan Kommunens skriftliga medgivande överlåtas.

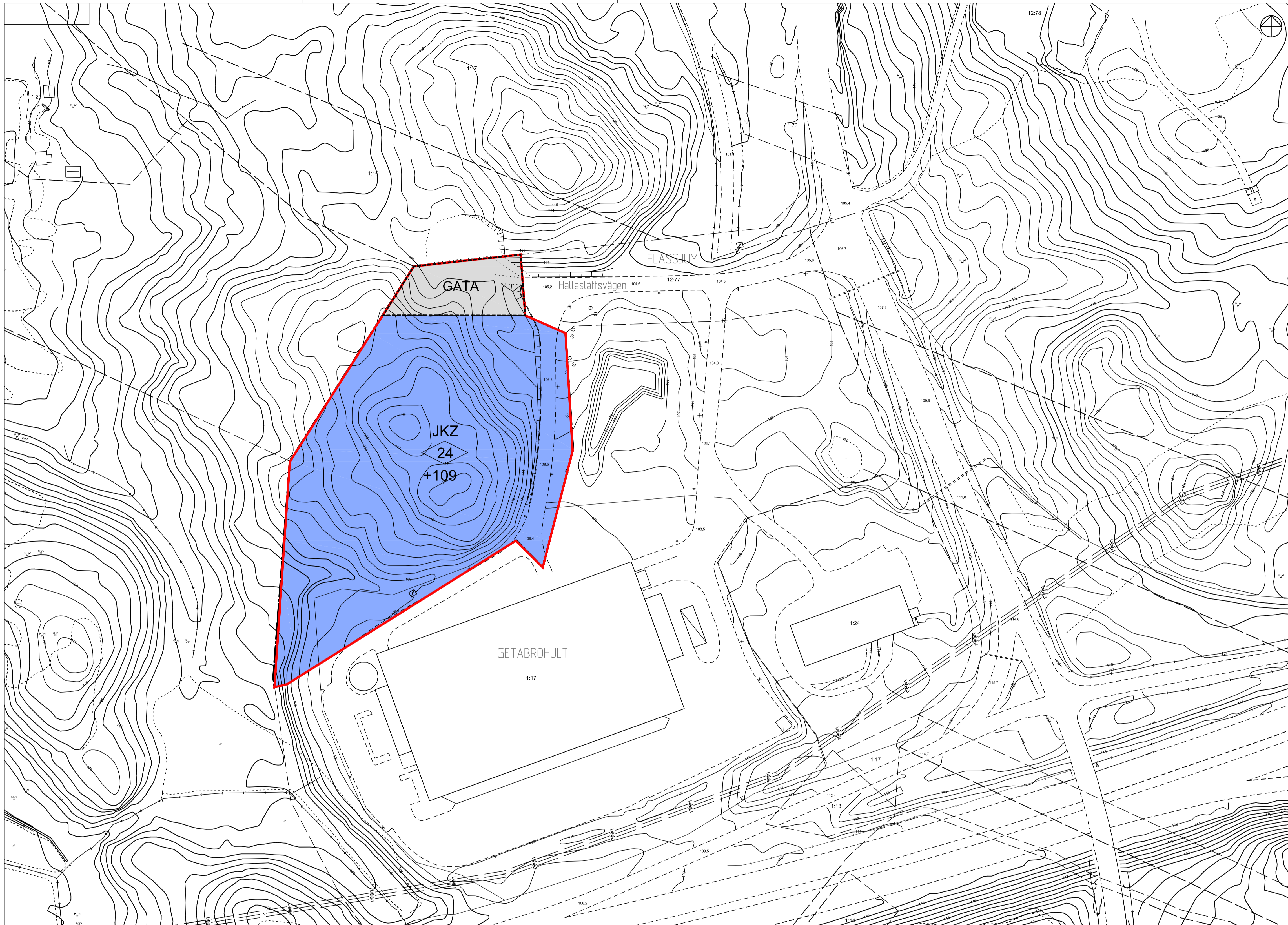
Detta avtal är upprättat i tre likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt och ett inlämnas till Lantmäterimyndigheten av Exploatören.

Bollebygd 2019-_____
För Bollebygds Kommun

_____
Ann-Charlotte Lind
Samhällsbyggnadschef

Bollebygd, 2019-11-22_____
För Flügger AB

_____
David Wendell

PLANHANDLINGAR

Planhandlingarna består av:

- Plankarta med bestämmelser
- Planbeskrivning med genomförandebeskrivning
- Illustrationskarta
- Fastighetsförteckning, Bollebygds kommun 2018-09-06
- Grundkarta
- Samrådsredogörelse, 2018-09-05
- Granskningsutlåtande, 2018-10-29

Planeringsunderlag:

- Naturvärdesbedömning, 2014-08-27
- Riskanalys, 2014-09-05
- Geoteknisk undersökning, 2014-12-09
- Markteknisk undersökningsrapport, 2014-12-09
- Resultat fr arkeologisk förundersökning, Länsstyrelsen V:a Götalands län, 2016-10-28
- Arkeologisk förundersökning Getabrohult 1:7 & 1:2 i Bollebygds kommun, Västarvet/Lödöse 2016-09-13
- VA-utredning med massbalansberäkning, Sweco 2015-07-03
- Förslag till detaljplaneprogram för industrietablering inom Getabrohult 1:4 mfl, Grönkullen, 2003-06-16

PLANKARTA

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela området.

Denna detaljplan uppförs med standardförfarande enligt plan- och bygglagen (SFS 2010:900) 5 kap 7 §.

GRÄNSER

- Detaljplanegräns
- Användningsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmän platsmark

- GATA Gata

Kvartersmark

- JKZ Industri, Kontor, Verksamheter

PLACERING, UTFORMNING, UTFÖRANDE

Utformning

- Högsta byggnadshöjd i meter (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)
- Markens höjd över angivet nollplan (PBL 4 kap 10 § och 13 §)

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetiden är 5 år från den dag planen vinner laga kraft (PBL 4 kap 21 §)

GRUNDKARTANS BETECKNINGAR

- 3:13 Fastighetsgräns
- Fastighetsbeteckning
- Byggnader, fasadlinjer redovisade
- Staket
- Stödmur
- 76.1 Avvägd höjd
- Höjalkurvor
- Väg, gångbana
- Slänt
- FLÄSSJUM Fastighetsnamn
- Träd
- Belysningsstolpe
- Elledning
- °°° Barskog resp lövskog
- Stig

GRUNDKARTAN

Grundkartan är upprättad 2018-08-28

Koordinatsystem: SWEREF 99 13 30
Höjdsystem: RH 2000

Detaljplan för Hallaslätt

Antagande

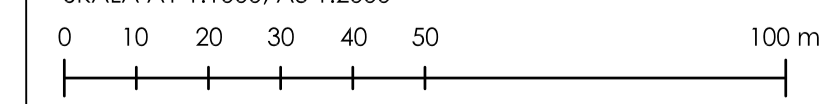
Del av Getabrohult 1:17
Bollebygd
Bollebygds kommun

Upprättad 2018-10-29

Fredrik Engkvist
Planchef

Karin Dahlin
Planarkitekt, Ramböll

SKALA A1 1:1000, A3 1:2000

SBN2017/170

	Beslutsdatum	Instans
Samråd	2015-06-09	SBN
Granskning	2018-08-20	SBN
Antagande	2018-11-12	SBN
Laga kraft		

6. Erikstorp 1:183 m.fl., öster om
Skräddargårdshöjd, exploateringsavtal
KS2012/4

§138

KS2012/4

Godkännande av tillägg till exploateringsavtal**Beslut****Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen godkänner upprättat förslag till *Tillägg till exploateringsavtal* och ger kommunstyrelsens ordförande och kommunchef i uppdrag att underteckna avtalet.

Ärendet

Enligt uppdrag från kommunstyrelsen tar samhällsbyggnadsförvaltningen fram en ändring av detaljplan för del av Erikstorp 1:183 m.fl, Öster om Skräddargårdshöjd. Ändringens syfte är att göra bebyggda delar av planområdet planenliga och säkerställa genomförandet och tillgängligheten för ännu inte utbyggda delar. Planändringen innebär även en något ökad exploatering.

Detaljplaneändringen har varit utsänd för samråd 24 oktober till 15 november 2019. Synpunkter har inkommit från sakägare. Länsstyrelsen, Lantmäteriet och Trafikverket har dock inget att erinra mot planändringen i sak. Då ändringen innebär förändrade gränser mellan allmän platsmark och kvartersmark har gällande exploateringsavtal med Skräddaregården Erikstorp AB setts över och omförhandlats. Förhandlingen har även gjorts för att säkerställa att utbyggnaden av kvarvarande områden kan ske på ett effektivt sätt för båda parterna.

Enligt kommunens riktlinjer för exploateringsavtal ska ett exploateringsavtal finnas undertecknat innan ett beslut om samråd. I detta fall har samhällsbyggnadsförvaltningen och samhällsbyggnadsnämnden gjort bedömningen att då enbart mindre ändringar ska göras räcker det om avtalet är godkänt innan beslut om granskning av planförslaget. Den avgörande förhandlingspunkten har varit gatukostnaden. Avtalet innebär att den etappindelning av utbyggnad och betalning som funnits tas bort och ersätts av ett belopp. Då prisläget har gått upp något har beloppet ökats något utöver indexuppräknig. Även punkten 20 har ändrats så att exploatören bidrar till en uppdimensionering av VA-ledningar nedanför planområdet istället för en eventuell överföringsledning.

Gällande detaljplan överklagades och prövades av Mark- och miljööverdomstolen. Frågan då var hur tillgången till skogsfastigheter norr om planområdet skulle säkerställas. Två alternativ har funnits där kommunen från början beskrivit att en ersättningsväg ska dras direkt utanför planområdet. I förprojekteringen har det säkerställts att denna väg kan anläggas. Delar av den kommer dock att ligga inom detaljplanen där användningen är Lokalgata. Avtalsförslaget reglerar

att denna ersättningsväg ska anläggas och bekostas av Bollebygds kommun. Kommunen ska därefter ansöka om en rättighet för berörda fastigheter att använda vägen. Exploatören får ingen intrångsersättning för rättigheten.

Samhällsbyggnadsförvaltningens (planenhetens) förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner upprättat förslag till *Tillägg till exploateringsavtal* och ger kommunstyrelsens ordförande och kommunchef i uppdrag att underteckna avtalet.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse
- Tillägg 2 med bilagor

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tillägg 2 till exploateringsavtal

Fast egendom och parter:

Bollebygd Erikstorp 2:32

ägare 556607-6229 Skräddargården Erikstorp AB, nedan kallad Exploatören

Bollebygd Erikstorp 1:183

ägare 212000-2973 Bollebygds kommun, nedan kallad Kommunen

Bakgrund:

Parterna träffade 2012-03-12 ett exploateringsavtal (nedan Exploateringsavtalet) som reglerar parternas ansvar för åtgärder och kostnader vid genomförandet av detaljplan för Erikstorp 1:183 m.fl., Öster om Skräddargårdshöjd, nedan kallad Detaljplanen. Exploateringsavtalet godkändes av kommunstyrelsen i beslut 2012-02-27 § 31.

Beslut att anta Detaljplanen överklagades. Länsstyrelsen beslutade om ett förordnande att Detaljplanen får tas i anspråk i de delar som inte berörs av överklagandena.

Parterna träffade 2013-01-21 ett tilläggsavtal om genomförandet av Detaljplanens delar som genom förordnande från länsstyrelsen vunnit laga kraft.

2014-09-24 vann resterande delar av Detaljplanen laga kraft efter beslut i Mark- och miljööverdomstolen.

Under genomförandet av den första etappen av Detaljplanen uppdagas några detaljer som bör åtgärdas i Detaljplanen för att området ska fungera på ett bra sätt. Kommunstyrelsen ger därför 2016-04-04 § 36 samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ändra Detaljplanen.

Parterna överenskommer genom detta tilläggsavtal om de ändringar i genomförandet som planändringen medför. Detta tillägg till exploateringsavtal är för sin giltighet beroende av

dels att tillägget godkänns genom beslut av kommunstyrelsen i Bollebygds kommun, vilket vinner laga kraft,

dels att den ändrade Detaljplanen antas genom beslut i samhällsbyggnadsnämnden i Bollebygds kommun, vilket vinner laga kraft.

Detta tillägg till exploateringsavtal gäller tillsammans med Exploateringsavtalet och det tidigare beslutade tillägget.

Till den ändrade Detaljplanen hör, utöver de handlingar som namnges i Exploateringsavtalet, gällande plankartor med ändringsmoln, nya plankartor och planbeskrivning med bilaga.

Punkter som ändras i Exploateringsavtalet:

6 Plankostnad:

Exploatörens ansvar för de ökade plankostnaderna regleras genom att planavgifter tas ut i samband med byggloven. Exploatören betalar 75 % av planavgiften enligt vid ansökningstillfället gällande taxa inom det i öster belägna bostadskvarteret, se bilaga 3.

7 Marköverlåtelse:

Genom planändringen förändras marköverlåtelseerna mellan Exploatören och Kommunen då områden för allmän platsmark förändras. Exploateringsavtalets bilaga 2 ersätts därför i de ej redan genomförda delarna med bilaga 2a. även områden inom kvartersmark med användning E – teknisk anläggning överläts till Kommunen.

Röd kant visar område som tillförs Kommunens fastighet Erikstorp 1:183 från Exploatören.

Grön kant visar område som Kommunen överlåter till Exploatören.

Blå kant visar område som inte kommer att överlåtas från Exploatören till Kommunen då områdena ändras från allmän platsmark till kvartersmark i och med den ändrade Detaljplanen.

Ingen ersättning ska utgå mellan parterna för denna förändring eller för marköverlåtelseerna.

10 Omprövning av gemensamhetsanläggningarna Erikstorp ga:2 och ga:23:

Exploatören åtar sig fortsatt att stå för samtliga förrättningskostnader som omprövningen av Erikstorp ga:2 medför. Förrättning är sökt. Ga:2 har innan omprövning samma sträckning som den ändrade Detaljplanens område för Vägreservat.

Den nya sträckningen av ersättningsväg för skogstransporter, se bilaga 4 (röd skraffering), anläggs och bekostas av Kommunen på Erikstorp 2:32. Ansökan om ny rättighet för berörda fastighetsägare att använda den nya skogsvägen görs av Kommunen. Exploatören upplåter utan intrångsersättning marken för detta ändamål och denna rättighet.

Lokalgatan Sikagårdsvägen förlängs och vändplanen utökas, vilket påverkar Erikstorp ga:23. Gemensamhetsanläggningens område ska även utökas i andra delar av planområdet. Exploatören åtar sig att ansöka om och bekosta förrättningen.

19 Gatukostnad:

Exploatören betalar en kostnadsandel för utbyggnad av allmän platsmark, enligt punkt 12 i Exploateringsavtalet. Betalning för etapp 1 har fakturerats av Kommunen och betalats av Exploatören. I övrigt ersätta punkt 19 i Exploateringsavtalet med följande:

Exploatören ska för utbyggnad av allmän platsmark – Lokalgata erlagga 5 miljoner (femmiljoner) kronor i prisnivå nov 2019 när slutbesiktning ägt rum och allmän platsmark kan användas för sitt ändamål. Kommunen fakturerar beloppet med en betalningstid om 30 dagar.

Angivet belopp ska regleras med index; Entreprenadindex, framräknat av Statistiska Centralbyrån med fördelning 50 % på grupp 211 (jord-bergterrassering mm), 35 % på grupp 231 (överbyggnad mm) och 15 % på grupp 241 (asfaltbeläggningar, vägar) fram till betalningstillfället.

När Exploatören har erlagt ovan belopp ska nuvarande och blivande ägare till fastighet inom del av exploateringsområdet som utgjorts av Erikstorp 2:32, se bilaga 4, anses ha erlagt på fastigheten belöpande ersättning för gatukostnad. Friskrivning gäller dock inte ersättning för sådana förbättringsarbeten på gata och allmän plats med därtill tillhörande anordningar inom detaljplanen, som avses i 6 kap. 24-25 §§ PBL.

20 Exploateringsbidrag:

Till följd av den ökade exploateringsgraden i bostadskvarteret öster om dammen, se bilaga 3, måste spillvattenledningen dimensioneras upp i den nedre delen av Erikstorpsvägen.

Exploatören erlägger ett exploateringsbidrag om 350 000 (trehundra femtiotusen) kronor då ledningen byggts om och kan användas för sitt ändamål. Kommunen fakturerar beloppet med en betalningstid om 30 dagar.

Detta innebär att det exploateringsbidrag för överföringsledning som finns i Exploateringsavtalet ersätts av bidrag enligt ovan.

21 Förtur vid försäljning av kommunal mark

Den för Exploatören utlovade förturen vid försäljning motsvarande fem byggrätter inom detaljplanen, tas bort.

22 Säkerhet:

Någon säkerhet för Exploatörens åtaganden finns inte överlämnad till kommunen idag.

Den ändrade detaljplanen innebär att området inte är etappindelad längre varför full säkerhet ska lämnas till Kommunen på en gång. Belopp för säkerhet enligt Exploateringsavtalet utgår och Exploatören förbinder sig i och med detta tillägg att erlägga 5 000 000 (femmiljoner) kronor som säkerhet i bank, förskottsbetalning direkt till Kommunen eller annan säkerhet som kommunen kan godta.

Hela beloppet ska överlämnas till kommunen inom 30 dagar räknat från det datum då detaljplaneändringen och detta avtal vunnit laga kraft.

24 Överlåtelse av exploateringsavtal

Vid en eventuell försäljning av hela fastigheten Erikstorp 2:32 är Exploatören skyldig att upplysa om detta exploateringsavtal för ny köpare.

Detta avtal har upprättats i tre likalydande exemplar, varav parterna tagit var sitt och ett exemplar som inlämnas till Lantmäteriet av Kommunen.

Bollebygd 2020-01-
För Bollebygds kommun

Michael Plogell
Kommunstyrelsens ordförande

Monica Holmgren
Kommunchef

Bollebygd 2019-11-
För Skräddaregården Erikstorp AB

Jan-Erik Eskilsby

Bilagor:

Bilaga 2a: Marköverlåtelse efter ändring av Detaljplanen

Bilaga 3: Planavgifter

Bilaga 4: Ersättningsväg för skogstransporter och del av detaljplaneområdet inom vilket gatuavgifter är erlagda enligt aktuellt avtal.

Bilaga 2a Marköverlåtelse

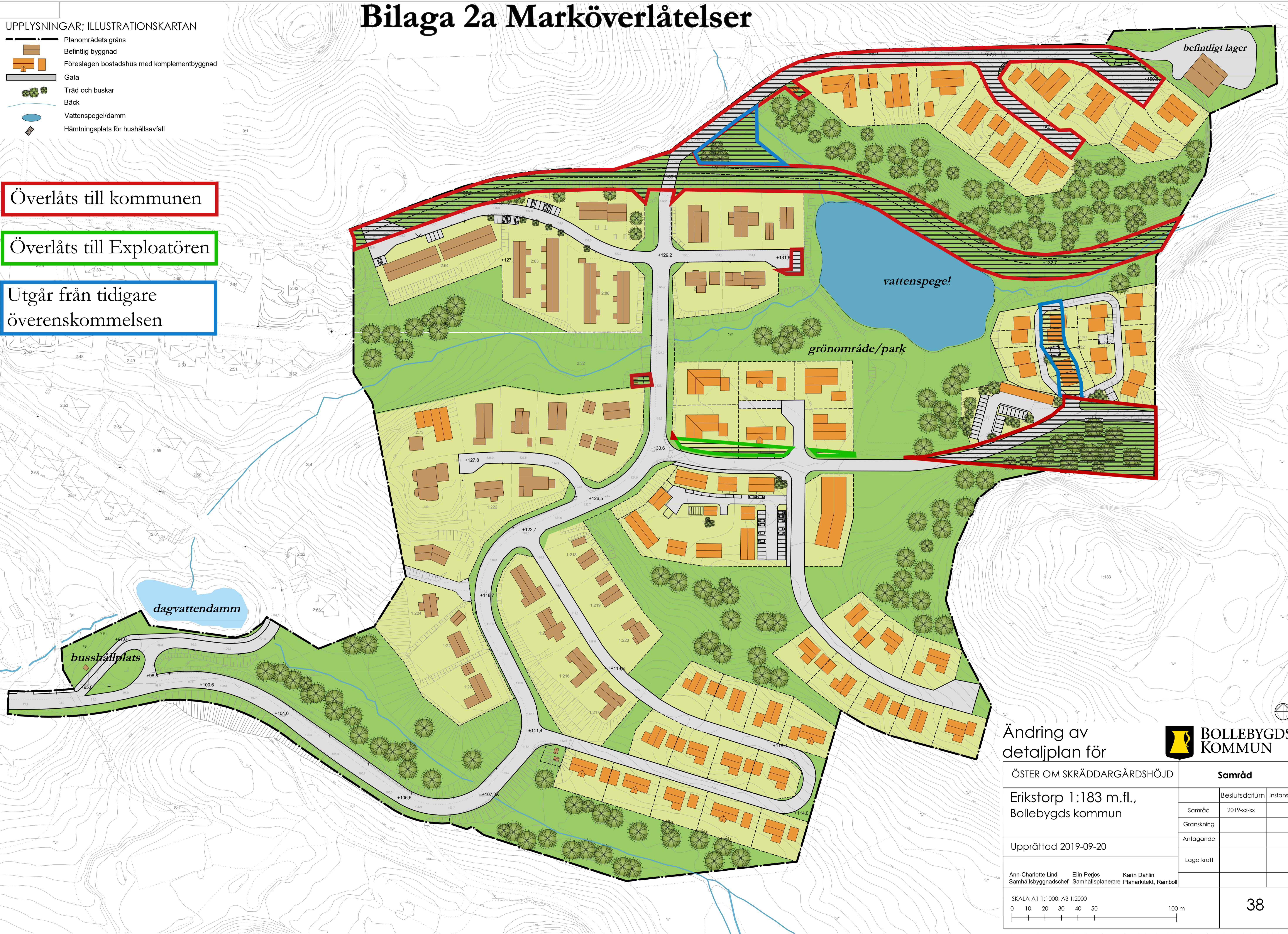
UPPLYSNINGAR; ILLUSTRATIONSKARTAN

- Planområdets gränns
- Befintlig byggnad
- Föreslagen bostadshus med komplementbyggnad
- Gata
- Träd och buskar
- Bäck
- Vattenspegel/damm
- Hämtningsplats för hushållsavfall

Överläts till kommunen

Överläts till Exploatören

Utgår från tidigare överenskommelsen

Ändring av detaljplan för

ÖSTER OM SKRÄDDARGÅRDSHÖJD
Erikstorp 1:183 m.fl.,
Bollebygds kommun

Upprättad 2019-09-20

Ann-Charlotte Lind Samhällsbyggnadschef
Elin Perjos Samhällsplanerare
Karin Dahlin Planarkitekt, Ramboll

SKALA A1 1:1000, A3 1:2000
0 10 20 30 40 50 100 m

Samråd		
	Beslutsdatum	Instans
Samråd	2019-xx-xx	
Granskning		
Antagande		
Laga kraft		

38

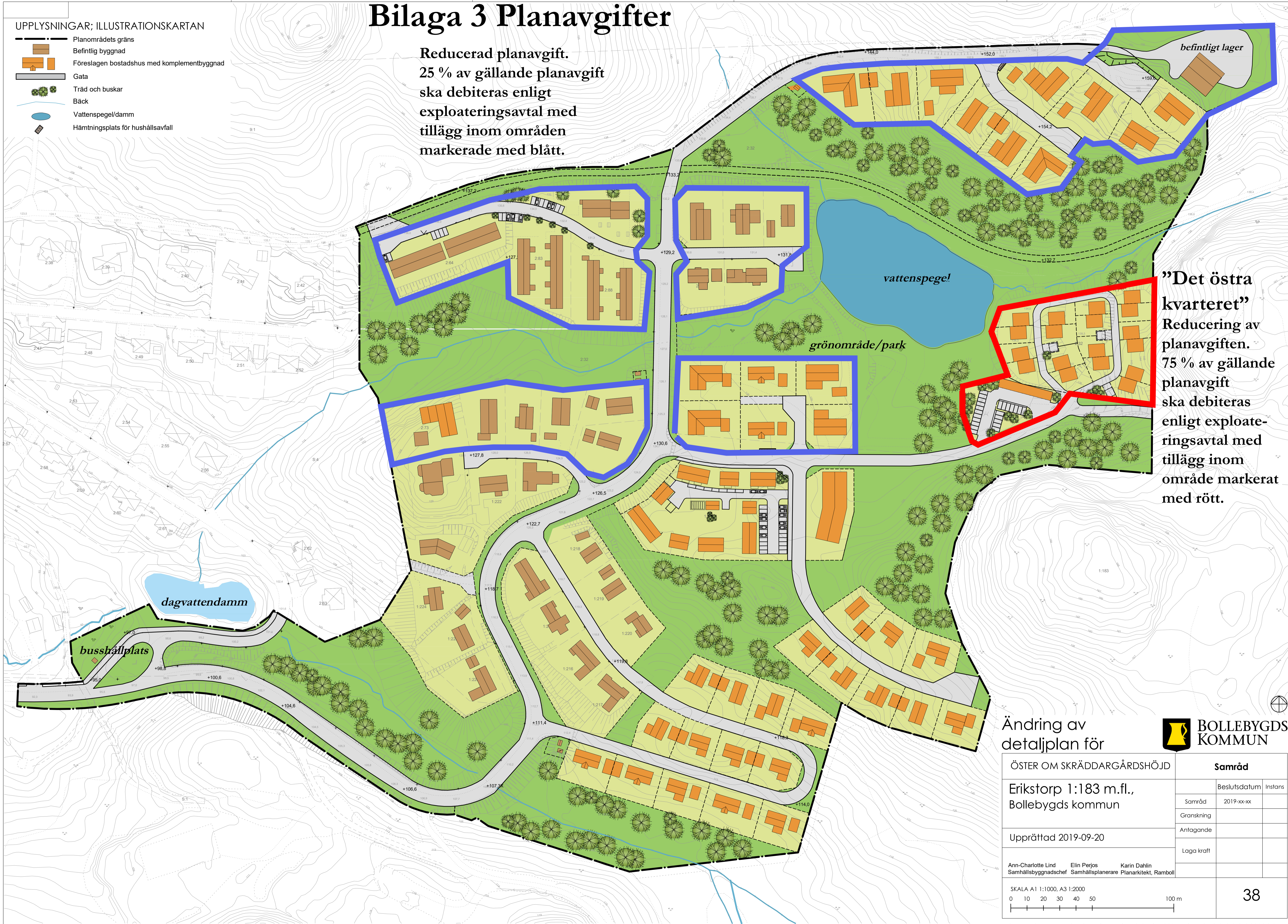
Bilaga 3 Planavgifter

UPPLYSNINGAR; ILLUSTRATIONSKARTAN

- Planområdets gräns
- Befintlig byggnad
- Föreslagen bostadshus med komplementbyggnad
- Gata
- Träd och buskar
- Bäck
- Vattenspegel/damm
- Hämtningsplats för hushållsavfall

Reducerad planavgift.
25 % av gällande planavgift
ska debiteras enligt
exploateringsavtal med
tillägg inom områden
markerade med blått.

”Det östra
kvarteret”
Reducering av
planavgiften.
75 % av gällande
planavgift
ska debiteras
enligt exploate-
ringsavtal med
tillägg inom
område markerat
med rött.

Ändring av
detaljplan för

ÖSTER OM SKRÄDDARGÅRDSHÖJD

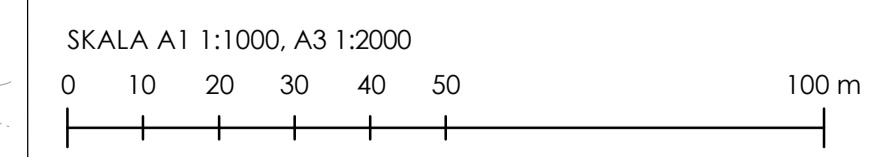
Samråd

Erikstorp 1:183 m.fl.,
Bollebygds kommun

	Beslutsdatum	Instans
Samråd	2019-xx-xx	
Granskning		
Antagande		
Laga kraft		

Upprättad 2019-09-20

Ann-Charlotte Lind Elin Perjos Karin Dahlin
Samhällsbyggnadschef Samhällsplanerare Planarkitekt, Ramboll

38

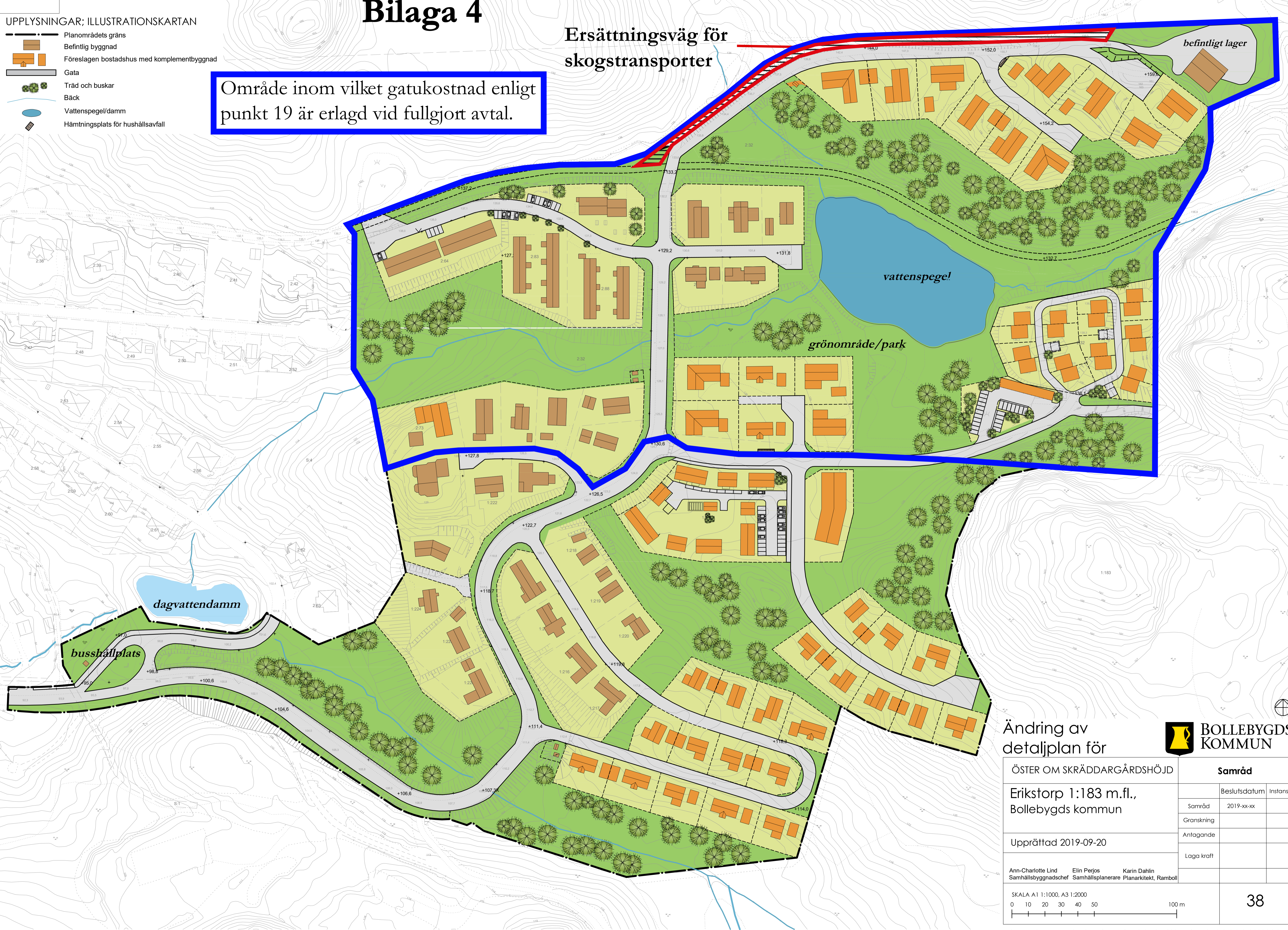
Bilaga 4

Ersättningsväg för skogstransporter

UPPLYSNINGAR; ILLUSTRATIONSKARTAN

- Planområdets gräns
- Befintlig byggnad
- Föreslagen bostadshus med komplementbyggnad
- Gata
- Träd och buskar
- Bäck
- Vattenspegel/damm
- Hämtningsplats för hushållsavfall

Område inom vilket gatukostnad enligt punkt 19 är erlagd vid fullgjort avtal.

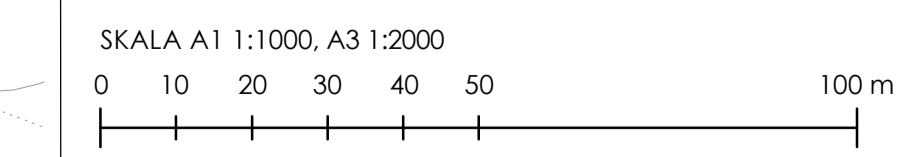
Ändring av detaljplan för

ÖSTER OM SKRÄDDARGÅRDSHÖJD

Erikstorp 1:183 m.fl.,
Bollebygds kommun

Upprättad 2019-09-20

Ann-Charlotte Lind Samhällsbyggnadschef
Elin Perjos Samhällsplanerare
Karin Dahlin Planarkitekt, Ramboll

Samråd		
	Beslutsdatum	Instans
Samråd	2019-xx-xx	
Granskning		
Antagande		
Laga kraft		

38

Dnr :KS2012/4-16

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Elin Perjos | Samhällsplanerare

0734-64 71 11 | elin.perjos@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Godkännande av tillägg till exploateringsavtal

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner upprättat förslag till Tillägg till exploateringsavtal och ger kommunstyrelsens ordförande och kommunchef i uppdrag att underteckna avtalet.

Ärendet

Enligt uppdrag från kommunstyrelsen tar samhällsbyggnadsförvaltningen fram en ändring av detaljplan för del av Erikstorp 1:183 m.fl, Öster om Skräddargårdshöjd. Ändringens syfte är att göra bebyggda delar av planområdet planenliga och säkerställa genomförandet och tillgängligheten för ännu ej utbyggda delar. Planändringen innebär även en något ökad exploatering.

Detaljplaneändringen har varit utsänd för samråd 24 oktober till 15 november. Synpunkter har inkommit från sakägare. Länsstyrelsen, Lantmäteriet och Trafikverket har dock inget att erinra mot planändringen i sak.

Då ändringen innebär förändrade gränser mellan allmän platsmark och kvartersmark har gällande exploateringsavtal med Skräddaregården Erikstorp AB setts över och omförhandlats. Förhandlingen har även gjorts för att säkerställa att utbyggnaden av kvarvarande områden kan ske på ett effektivt sätt för båda parterna. Enligt kommunens riktlinjer för exploateringsavtal ska ett exploateringsavtal finnas undertecknat innan ett beslut om samråd. I detta fall har samhällsbyggnadsförvaltningen och samhällsbyggnadsnämnden gjort bedömningen

att då enbart mindre ändringar ska göras räcker det om avtalet är godkänt innan beslut om granskning av planförslaget.

Den avgörande förhandlingspunkten har varit gatukostnaden. Avtalet innebär att den etappindelning av utbyggnad och betalning som funnits tas bort och ersätts av ett belopp. Då prisläget har gått upp något har beloppet ökats något utöver indexuppräknings. Även punkten 20 har ändrats så att exploatören bidrar till en uppdimensionering av VA-ledningar nedanför planområdet istället för en eventuell överföringsledning.

Gällande detaljplan överklagades och prövades av Mark- och miljööverdomstolen. Fråga då var hur tillgången till skogsfastigheter norr om planområdet skulle säkerställas. Två alternativ har funnits där kommunen från början beskrivit att en ersättningsväg ska dras direkt utanför planområdet. I förprojekteringen har det säkerställts att denna väg kan anläggas. Delar av den kommer dock att ligga inom detaljplanen där användningen är Lokalgata. Avtalsförslaget reglerar att denna ersättningsväg ska anläggas och bekostas av Kommunen. Kommunen ska därefter ansöka om en rättighet för berörda fastigheter att använda vägen. Exploatören får ingen intrångsersättning för rättigheten.

Ekonomiska förutsättningar

Detaljplaneändringen bekostas av kommunen. Det uppskattas att den hittills har kostat cirka 500 000 (fem hundra tusen) kronor. Kvarvarande kostnad uppskattas till cirka 200 000 (två hundra tusen) kronor. Intäkt kommer genom planavgifter när bygglov beviljas, men dessa beräknas inte täcka hela kostnaden. Nu aktuellt avtal innebär att ett kvarter får en lägre reducering av planavgiften mot gällande avtal, detta motsvarar med gällande taxa en ökad intäkt om cirka 100 000 (ett hundra tusen) kronor.

Avtalsförslaget innebär att exploatören ska betala 5 000 000 (femmiljoner) kronor i gatukostnad för resterande utbyggnad. Exploatören betalar även 350 000 (trehundra femtiotusen) kronor i exploateringsbidrag för uppdimensionering av VA-ledningar i Erikstorpsvägen. Hela kostnaden för uppdimensioneringen beräknades 2017 till 1 400 000 (en miljon fyrahundratusen) kronor.

Bedömning

Det föreslagna avtalet bedöms något mer fördelaktigt för kommunen än gällande avtal. Då nuvarande planläggning bekostas av kommunen är dessutom varje extra arbetad timme med ärendet en kostnad för projektet varför det också totalt sett bedöms fördelaktigt för kommunen att godkänna avtalet och komma vidare i planläggningsprocessen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse – godkännande av tillägg till exploateringsavtal

Exploateringsavtal med bilagor

Tillägg till exploateringsavtal med bilagor

Tillägg 2 till exploateringsavtal med bilagor

Skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsförvaltningen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ann-Charlotte Lind

Elin Perjos

Förvaltningschef

Samhällsplanerare

Exploateringsavtal

---

1. Parter

Skräddaregården Erikstorp AB (org nr 556607-6229)
517 37 Bollebygd
ägare av fastigheten Bollebygd Erikstorp 2:32,
nedan kallad exploatören.

Bollebygds kommun
517 83 Bollebygd,
nedan kallad kommunen.

2. Detaljplan

Detaljplan för, Erikstorp 1:183 m.fl. Öster om Skräddargårdshöjd upprättad av Bollebygds kommun, samhällsbyggnadsavdelningen 2012-02-27 (antagandehandling), nedan kallad *Detaljplanen*.

Detaljplanen syftar till uppförande av cirka 70 tomter för småhusbebyggelse samt flerbostadshus.

Till *Detaljplanen* hör plankarta, planbeskrivning och genomförandebeskrivning. Till *Detaljplanen* hör vidare följande utredningar

- Fastighetsförteckning
- Detaljplaneprogram, 2009-12-08
- Samrådsredogörelse för program, 2010-02-23
- Naturvärdesbedömning, 2009-10-27, Melica
- Restidsanalys, 2009-12-08
- Geoteknisk utredning, 2010-08-27, WSP Göteborg
- VA-utredning, 2010-12-15 reviderad 2011-09-02, WSP Göteborg
- Trafikutredning Erikstorpsvägen, 2011-06-23, COWI AB
- Bullerutredning 2010-10-25 reviderad 2010-11-18, WSP Göteborg

Exploatören har tagit del av ovannämnda utredningar och övriga till *Detaljplanen* hörande dokument.

Utdrag ur *Detaljplanen* i form av plankarta med bestämmelser, *bilaga 1*.

Genomförandetiden för *Detaljplanen* är förskjuten enligt redovisning under "Administrativa bestämmelser" i *bilaga 1*, och planen genomförs i tre etapper enligt följande.

Etapp 1	Genomförandetiden börjar löpa när <i>Detaljplanen</i> vinner laga kraft.
Etapp 2	Genomförandetiden börjar löpa när 75 % av byggrätterna inom kvartersmark för bostäder (B) i etapp 1 har bebyggts.
Etapp 3	Genomförandetiden börjar löpa när 25 % av byggrätterna inom kvartersmark för bostäder (B) i etapp 2 bebyggts.

3. Avtalets syfte

Detta exploateringsavtal träffas i syfte att reglera parternas ansvar för åtgärder och kostnader vid genomförande av *Detaljplanen*.

4. Exploateringsområde

Exploateringsområdet omfattar kvartersmark för bostäder (B), tekniska anläggningar (E) och lager för skogsbruksverksamhet (U) samt allmän platsmark (HUVUDGATA), (LOKALGATA), (VÄGRESERVAT) och (NATUR) enligt *Detaljplanen*.

5. Giltighet

Detta exploateringsavtal är för sin giltighet beroende av

dels att exploateringsavtalet godkänns genom beslut av kommunstyrelsen i Bollebygds kommun senast 2012-02-27, vilket vinner laga kraft,

dels att *Detaljplanen* antas genom beslut av kommunfullmäktige i Bollebygds kommun senast 2012-03-15 vilket vinner laga kraft.

Om *någon* av dessa giltighetsförutsättningar inte uppfylls är detta avtal förfallet i alla delar, varvid vardera parten står för sina egna kostnader. Av exploatören ställd säkerhet enligt punkt 22 ska i sådant fall återlämnas.

6. Plankostnad

Exploatörens ansvar för plankostnaderna regleras genom uttag av planavgift i samband med bygglov, vilket regleras i tidigare tecknat plankostnadsavtal. Då exploatören genom plankostnadsavtal medfinansierat framtagande av detaljplan reduceras planavgiften med 75 %.

7. Marköverlåtelse

Exploatören överlåter härmed till kommunen utan ersättning ett område av Erikstorp 2:32, utgörande allmän platsmark (HUVUDGATA), (lokalgata), (VÄGRESERVAT) och (NATUR) och markerat med röd kantfärg och skraffering på *bilaga 2*. Överlåtet område ska tillföras Erikstorp 1:183.

Kommunen överlåter utan ersättning till exploatören det område av Erikstorp 1:183 som i *bilaga 2* markerats med grön heldragen linje.

Tillträde till överlåtet markområde sker då fastighetsbildningsbeslut i anledning av denna överenskommelse vunnit laga kraft.

8. Ledningsrätt

Exploatören upplåter härmed rätt för kommunen att utan ersättning utföra, bibehålla och förnya allmänna underjordiska ledningar för vatten och avlopp inom det områden av Erikstorp 2:32 som betecknas med "u" på *bilaga 1*.

Kommunens rätt får säkerställas genom tillskapande av ledningsrätt enligt Ledningsrättslagen (LL), varvid detta avtal skall anses utgöra en sådan överenskommelse som anges i 14 § i LL.

9. Fastighetssamverkan

Exploatören ombesörjer och bekostar inrättande av gemensamhetsanläggningar enligt Anläggningslagen (AL) i den omfattning som krävs för ett ändamålsenligt genomförande av

Detaljplanen.

Gemensamhetsanläggning ska bland annat inrättas för naturområde inom kvartersmark (B).

10. Omprövning av gemensamhetsanläggningarna Erikstorp ga:2

Exploatören åtar sig att bekosta och utföra ny sträckning av gemensamhetsanläggningen Erikstorp ga:2 som krävs för att kunna genomföra detaljplanen. Exploatören åtar sig även att stå för samtliga förrättningskostnader som omprövningen av Erikstorp ga:2 medför.

11. Lantmäteriatgärder

Kommunen ansöker om och exploatören bekostar förrättning enligt Fastighetbildningslagen för genomförande av marköverlåtelse, enligt punkt 7. Exploatören biträder härmed kommunens ansökan.

Kommunen ansöker om samt bekostar förrättning enligt Ledningsrättslagen för genomförande av ledningsupplåtelse, enligt punkt 8. Exploatören biträder härmed kommunens ansökan.

Exploatören ansöker om och bekostar erforderlig fastighetsbildning i enlighet med *Detaljplanen* samt förrättning enligt Anläggningslagen för inrättande av erforderliga gemensamhetsanläggningar, enligt punkt 9.

Kommunen ansöker om samtliga fastighetsbildningsåtgärder enligt punkt 11

12. Allmän platsmark

Kommunen är huvudman för och ombesörjer utbyggnad och framtida drift och underhåll av allmän platsmark (HUVUDGATA), (LOKALGATA), (VÄGRESERVAT) och (NATUR) i enlighet med *Detaljplanen*.

Utbyggnaden omfattar även utförande av gc-väg i enlighet med *Detaljplanen*.

13. Allmänna VA-ledningar

Kommunen ombesörjer erforderlig utbyggnad av allmänna VA-ledningar och dagvattenledningar i enlighet med *Detaljplanen*.

14. Anläggningar inom kvartersmark

Exploatören utför och bekostar erforderliga åtgärder och utbyggnad av erforderliga anordningar inom kvartersmark i enlighet med bestämmelserna i *Detaljplanen*.

Vid utbyggnaden utför och bekostar exploatören de åtgärder som krävs med hänsyn till *Detaljplanens* forskrifter beträffande byggnadsteknik (risk, buller, vibration och radon) samt geoteknik (grundläggning).

Parkering ska anordnas inom kvartersmark.

15. El- och teleförsörjning

Exploatören ombesörjer erforderliga avtal avseende el- och teleförsörjning.

16. Anläggningsavgift för VA-tjänster

Exploatören ska till kommunen erlagga anläggningsavgift för VA-tjänster enligt den vid varje betalningstillfälle gällande kommunala VA-taxan.

17. Upplag och dylikt

Upplag eller uppställning av bodar m m får inte ske på kommunens mark, utanför exploatörens fastighet, utan skriftligt medgivande från kommunen.

18. Skador m m

Exploatören ska iaktta aktsamhet så att skador undviks på befintliga gator och övriga anläggningar. Skador som uppkommer utanför exploatörens fastighet i samband med åtgärder utförda av denne eller dennes entreprenör, ska återställas snarast möjligt.

Exploatören svarar för den besiktning som erfordras för att säkerställa ovanstående åtagande. Till sådan besiktning skall kommunen kallas i den mån allmänna anläggningar berörs.

Om skada uppkommer på allmän anläggning och exploatören inte fullgör sina åtaganden enligt denna punkt, äger kommunen rätt att återställa uppkommen skada på exploatörens bekostnad, varvid säkerhet enligt punkt 22 får utnyttjas.

19. Gatukostnad

Exploatören betalar en kostnadsandel för utbyggnad av allmän plats (lokalgata, gc-väg m.m, inom exploateringsområdet enligt punkt 12. Exploatörens kostnadsandel uppgår till 50 %.

Enligt beräkning uppgår exploatörens kostnadsandel till följande belopp

Ettapp 1	2 829 818 kr i prisnivå dec 2011.
Ettapp 2	1 014 463 kr i prisnivå dec 2011.
Ettapp 3	2 829 818 kr i prisnivå dec 2011.

Angivet belopp skall regleras med index; Entreprenadindex E84, framräknat av Statistiska Centralbyrån, med fördelningen 50 % på grupp 212 (jord-bergterrassering m.m.), 35 % på grupp 231 (grusöverbyggnad m.m.) och 15 % på grupp 241 (asfaltbeläggningar m.m.), fram till betalningstillfället.

Betalning skall ske då respektive anläggning byggts ut och kan användas för sitt ändamål i enlighet med 6 kap 35 § Plan- och bygglagen (PBL). Kommunen fakturerar beloppet.

Genom fullgörande av betalning enligt ovan har exploatören fullgjort sin skyldighet mot kommunen vad avser gatukostnader för i punkt 2 angiven detaljplan.

20. Exploateringsbidrag

Exploatören betalar ett exploateringsbidrag avseende överföringsledning för VA. Enligt beräkning uppgår exploatörens kostnadsandel till 224 250 kr i prisnivå december 2011.

Betalning skall ske då överföringsledningen byggts ut och kan användas för sitt ändamål. Kommunen fakturerar beloppet.

Angivet belopp skall regleras med index; Entreprenadindex E84, framräknat av Statistiska Centralbyrån, med fördelningen 50 % på grupp 212 (jord-bergterrassering m.m.), 35 % på grupp 231 (grusöverbyggnad m.m.) och 15 % på grupp 241 (asfaltbeläggningar m.m.), fram till betalningstillfället.

- 21. Förtur vid försäljning av kommunal mark samt krav på energieffektivitet**
Om kommunen säljer ett markområde inom detaljplanen motsvarande fem byggrätter eller fler inom Erikstorp 1:183, ska exploatören erbjudas förtur.

Byggnation på den mark som överlåtits av kommunen, ska utföras med de särskilda krav kommunen kan komma att ställa gällande energieffektivitet.

- 22. Säkerhet**

Ettapp 1

Som säkerhet för exploatörens åtaganden enligt punkt 18-20 avseende ettapp 1, skall exploatören, innan kommunfullmäktige beslutar att anta *Detaljplanen*, till kommunen ställa säkerhet i form av bankgaranti med betalning vid anfordran (On demand-garanti) eller annan säkerhet kommunen kan godta, till ett belopp om 3 100 000 kronor.

Säkerheten är avsedd att täcka det betalningsansvar exploatörens åtagit sig enligt nämnda punkter samt de kostnader som kan uppkomma för kommunen för återställande enligt punkt 18.

För det fall någon del av säkerheten behöver tas i anspråk ska fullgod säkerhet ånyo ställas. Säkerheten ska i övrigt återlämnas då samtliga åtgärder färdigställts.

Säkerheten kan i övrigt nedsättas i takt med åtagandenas fullgörande. Säkerheten ska dock alltid motsvara ett belopp som enligt kommunens bedömning är betryggande för rätta fullgörandet av återstående betalningssåtagande.

Ettapp 2 och 3

För ettapp 2 och 3 skall säkerhet ställas på samma villkor som för ettapp 1, med följande belopp:

Ettapp 2   1 100 000 kronor.

Ettapp 3   2 900 000 kronor.

Angiven säkerhet skall överlämnas till kommunen innan genomförandetiden för respektive ettapp börjar löpa i enlighet med *Detaljplanens* bestämmelser.

- 23. Kostnadsansvar vid utebliven detaljplan/exploateringsavtal**
Kommunen är inte skyldig att ersätta exploatören för utredningskostnader eller andra kostnader, utfört arbete, utebliven vinst eller i övrigt med anledning av detta avtal, om kommunen beslutar att inte anta *Detaljplanen* och/eller detta exploateringsavtal eller om *Detaljplanen* ändras eller upphävs efter överklagande.

- 24. Överlåtelse av exploateringsavtalet**
Detta avtal får inte utan kommunens skriftliga medgivande överlåtas på annan. Överlåtande förutsätter att ny part ställer säkerhet i enlighet med punkt 22.

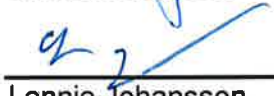
- 25. Tvist**
Tvist rörande tolkningen eller tillämpningen av detta avtal ska avgöras av allmän domstol.

Detta avtal har upprättats i tre likalydande exemplar, varav parterna tagit var sitt och ett inlämnas till Lantmäteriet av kommunen.

Bollebygd 2012-03-12
För Bollebygds kommun

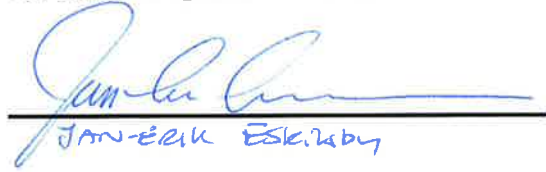

Christer Johansson

Lennie Johansson

Bollebygd 2012-03-12
För Skräddaregården Erikstorp AB

Jan-Erik Erikstorp

Bilagor:

Bilaga 1: Detaljplanekarta med bestämmelser.

Bilaga 2: Redovisning av marköverföringar.

PLANKARTA

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Detailplanegräns 3 meter utanför planområdet
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser

HUVUDGATA	Trafik mellan områden
LOKALGATA	Lokaltrafik
VÄGRESERVÄT	Vägreservat
NATUR	Naturområde. Får innehålla teknisk anläggning och lekplats.

Kvartersmark för enskilt ändamål

B	Bostäder
Bs	Bostäder, skola/förskola
E	Teknisk anläggning
U	Lager

UTFORMNING AV ALLMÄNNA PLATSER

- hpl Området skall vara tillgängligt för busshållplats.
- gc-vbg Gång- och cykelväg får anläggas.
- g4ng Gångväg får anläggas.

UTNYTTJANDEGRAD

- e1 Minsta tillåtna tomtstorlek är 600 kvm. Högst 30 % av fastigheten får bebyggas. För komplementbyggnad är största tillåtna byggnadsarea 50 kvm per tomt.
- e2 Vid uppförande av flerbostadshus/radhus får högst 40% av fastigheten bebyggas. Vid uppförande av friliggande villor får högst 30% av fastigheten bebyggas. Minsta tillåtna tomtstorlek för villa/parhus är 600 kvm och största tillåtna byggnadsarea för komplementbyggnad 50 kvm per tomt.
- e3 Högst 30% av fastigheten får bebyggas.
- e4 Högst 30% av fastigheten får bebyggas.
- e5 Högst 30% av fastigheten får bebyggas. Minsta tillåtna tomtstorlek är 600 kvm och största tillåtna byggnadsarea för komplementbyggnad 50 kvm per tomt.

BEGRÄNSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE

- g Marken får inte bebyggas.
- g Marken skall vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning.

- u Marken skall vara tillgänglig för allmänna underjordiska ledningar.
- x Marken skall vara tillgänglig för allmän gång- och cykeltrafik.
- y Marken skall vara tillgänglig för utfart från angränsande fastigheter.

MARKENS ANORDNANDE

Mark och vegetation

- n1 Vallenspegel får anläggas.
- n2 Områdets naturkaraktär skall i huvudsak behållas. Gångvägar får anläggas.
- n3 Området skall vara tillgänglig för avvattning av angränsande naturområden.
- n4 Markens utformning och placering av bostadshus och garage skall samordnas för hela kvarteret.

Dagvatten från tak och hårdgjorda ytor skall avledas till kommunal dagvattenledning. Tomtmark inom 4,5 meters avstånd från gräns mot gata får inte höjas eller sänkas så att dess nivå avviker mer än 1,0 meter från nivå på närmaste del av gatan. Tomtmark inom 4,5 meters avstånd från övriga tomtgränser får inte höjas eller sänkas så att dess nivå avviker mer än 1,0 meter från grundkartans marknivå vid närmaste del av gränsen.

Utfart, stängsel

- Körbar utfart får inte anordnas.

PLACERING: UTFORMNING: UTFÖRANDE

Placering

Huvudbyggnad skall placeras minst 4,5 meter från tomtgräns. Garage eller annan komplementbyggnad skall placeras minst 4,5 meter från gata och minst 2 meter från övriga tomtgränser. Garage eller carportöppning skall ligga minst 6 meter från infartsgata. Komplementbyggnad sammanbyggd med huvudbyggnad räknas ej som huvudbyggnad. Frislående komplementbyggnader får sammanbyggas i tomtgräns.

Utformning

- fril. Högst byggnadshöjd 1 meter.
  - v1 Endast friliggande hus eller parhus.
  - v2 Huvudbyggnad skall uppföras med souterångväning om det är lämpligt som anpassning till befintlig marklutning. Souterångväning får utföras för komplementbyggnad. Vindsvänning får inredas eller inskjuten tredje våning anläggas.
- Bebyggelse skall terränganpassas så att större sprängningar och utfyllnader undviks, till exempel genom grundläggning med plintar eller genom anläggande av souterång- eller etageväning.
- Högsta tillåtna byggnadshöjd för komplementbyggnad, uthus och garage är 3,0 meter, utöver detta får souterångväning anordnas där terrängen tillåter.
- Minsta respektive största taklutning är 22 resp. 38 grader.
- Hösta antal våningar är två för huvudbyggnad inklusive souterångväning och inredningsbar vind.

Utseende

- Fasader skall utföras i ljusa kulörer eller dova färger.
- Takbeläggning skall vara i färgerna rött, svart eller mörkt grått. Även sedumtak får anordnas på mindre utbyggnad och komplementbyggnad.

Byggnads

- b1
- b2
- b3
- b4
- b5
- b6

All jord med sker. Torver Lösas block i områden där rensning av Ny bebyggelse utförande, s

ADMINISTR

Utökad lov

- a1
- a2
- a3

Genomför

Genomför Etappindelning

Genomför

Etapp 1 Genomför

Etapp 2 Genomför

Etapp 3 Genomför

Genomför

Genomför

Genomför

Genomför

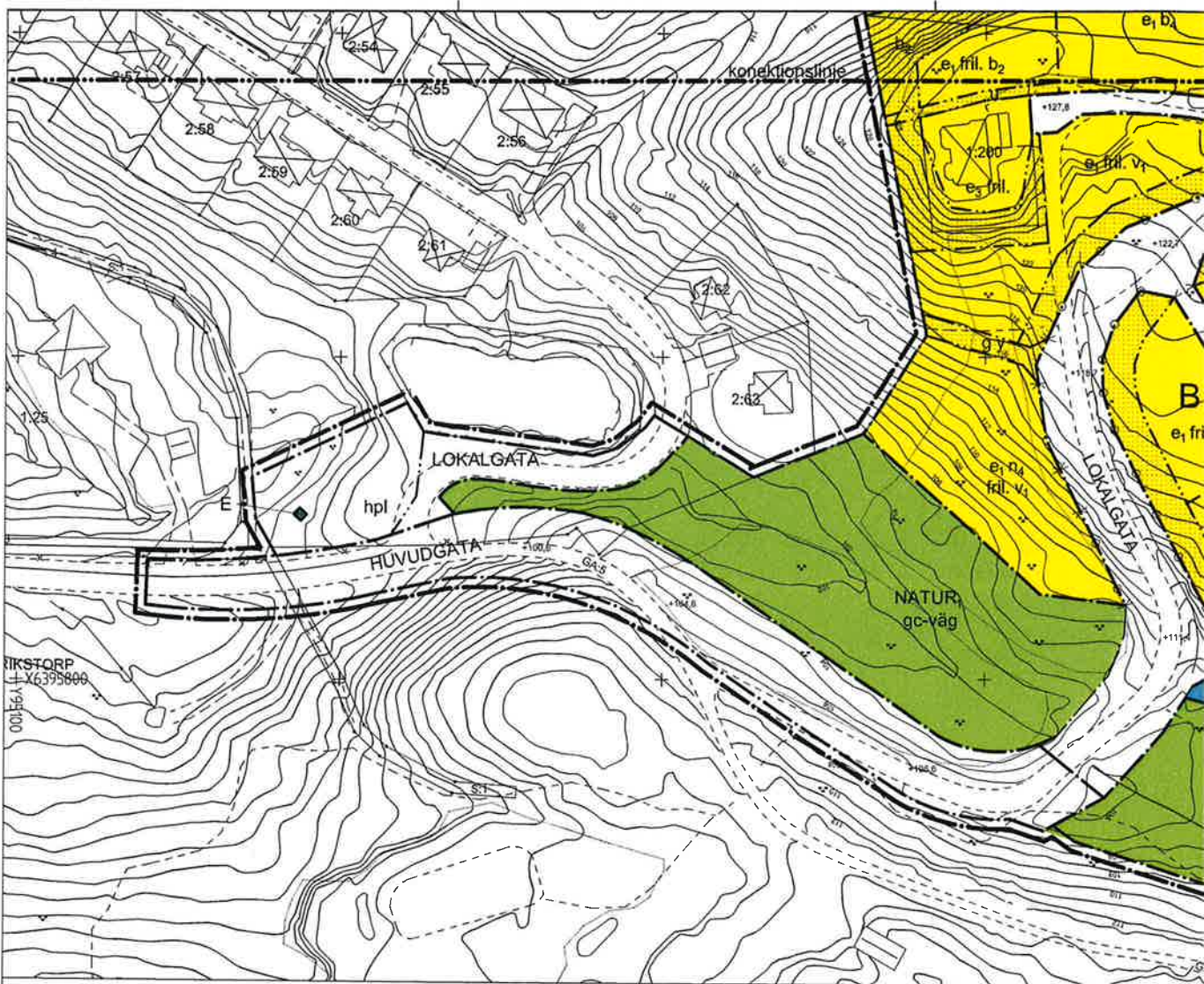
Genomför

Genomför

Genomför

Genomför

Genomför

PLANKARTA

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Detailplanegräns 3 meter utanför planområdet
- Användningsgräns
- - - - - Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser

HUVUDGATA	Trafik mellan områden
LOKALGATA	Lokaltrafik
VÄGRESERVAT	Vägreservat
NATUR	Naturområde. Får innehålla teknisk anläggning och lekplats.

Kvartersmark för enskilt ändamål

B	Bostäder
BS	Bostäder, skola/förskola
E	Teknisk anläggning
U	Lager

UTFORMNING AV ALLMÄNNA PLATSER

- hpl Området skall vara tillgängligt för busshållplats.
- gc-väg Gång- och cykelväg får anläggas.
- gång Gångväg får anläggas.

UTNYTTJANDEGRAD

- e₁ Minsta tillåtna tomtstörlek är 600 kvm. Högst 30 % av fastigheten får bebyggas. För komplementbyggnad är största tillåtna byggnadsarea 50 kvm per tomt.
- e₂ Vid uppförande av flerbostadshus/radhus får högst 40% av fastigheten bebyggas. Vid uppförande av friliggande villor får högst 30% av fastigheten bebyggas. Minsta tillåtna tomtstörlek för villa/parhus är 600 kvm och största tillåtna byggnadsarea för komplementbyggnad 50 kvm per tomt.
- e₃ Högst 30% av fastigheten får bebyggas.
- e₄ Högst tillåtna byggnadsarea är 400 kvm.
- e₅ För skola/förskola och flerbostadshus får högst 40% av fastigheten bebyggas. Vid uppförande av friliggande villor eller parhus får högst 30% av fastigheten bebyggas. Minsta tillåtna tomtstörlek är 600 kvm och största tillåtna byggnadsarea för komplementbyggnad 50 kvm per tomt.

BEGRENSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE

- a Marken får inte bebyggas.
- a Marken skall vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning.

- u Marken skall vara tillgänglig för allmänna underjordiska ledningar.
- x Marken skall vara tillgänglig för allmän gång- och cykeltrafik.
- y Marken skall vara tillgänglig för utfart från angränsande fastigheter.

MARKENS ANORDNANDE

Mark och vegetation

- n₁ Vattenspegel får anläggas.
- n₂ Områdets naturkaraktär skall i huvudsak behållas. Gångvägar får anläggas.
- n₃ Området skall vara tillgänglig för avvattnings av angränsande naturområden.
- n₄ Marken utformning och placering av bostadshus och garage skall samordnas för hela kvarteret.

Dagvatten från tak och hårdgjorda ytor skall avledas till kommunal dagvattenledning. Tomtmark inom 4,5 meters avstånd från gräns mot gata får inte höjas eller sänkas så att dess nivå avviker mer än 1,0 meter från nivå på närmaste del av gatan. Tomtmark inom 4,5 meters avstånd från övriga tomtgränser får inte höjas eller sänkas så att dess nivå avviker mer än 1,0 meter från grundkartans marknivå vid närmaste del av gränsen.

Utfart, stängsel

☞ ○ ○ ○ ☜ Körbar utfart får inte anordnas.

PLACERING; UTFORMNING; UTFÖRANDE

Placering

Huvudbyggnad skall placeras minst 4,5 meter från tomtgräns. Garage eller annan komplementbyggnad skall placeras minst 4,5 meter från gala och minst 2 meter från övriga tomtgränser. Garage eller carportöppning skall ligga minst 6 meter från infartsgata. Komplementbyggnad sammanbyggd med huvudbyggnad räknas ej som huvudbyggnad. Fristående komplementbyggnader får sammanbyggas i tomtgräns.

Utformning

- H Högsta byggnadshöjd 1 meter.
  - H₁ Endast friliggande hus eller parhus.
  - v₁ Huvudbyggnad skall uppföras med souterrängvåning om det är lämpligt som anpassning till befintlig marklutning. Souterrängvåning får utföras för komplementbyggnad.
  - v₂ Vindsvåning får inredas eller inskjuten tredje våning anläggas.
- Bebyggelse skall terränganpassas så att större sprängningar och utfyllnader undviks, till exempel genom grundläggning med plintar eller genom anläggande av souterräng- eller etagevåning.
- Högsta tillåtna byggnadshöjd för komplementbyggnad, uthus och garage är 3,0 meter, utöver detta får souterrängvåning anordnas där terrängen tillåter.
- Minsta respektive största taklutning är 22 resp. 38 grader.
- Hösta antal våningar är två för huvudbyggnad inklusive souterrängvåning och inredningsbar vind.

Utseende

Fasader skall utföras i ljusa kulörer eller dova färger.
Takbeläggning skall vara i färgerna rött, svart eller mörkt grått. Även sedumtak får anordnas på mindre utbyggnad och komplementbyggnad.

Byggnads

- b₁
- b₂
- b₃
- b₄
- b₅
- b₆

All jord med sker, Torver, Lösa block i områden där rensning av Ny bebyggelse utförande, sa

ADMINISTR

Utökad lov

- a₁
- a₂
- a₃

Genomför

Genomföran
Etappindel

Genomföran

Etapp 1
Genomföran

Etapp 2
Genomföran
kvartersmark

Etapp 3
Genomföran
kvartersmark

Genomföran
laga kraft.

UPPLYSNINGAR; ILLUSTRATIONSKARTAN

- Planområdets gräns
- Befintlig byggnad
- Föreslagen bostad, villa
- Föreslagen bostad, villa med souterrängvåning
- Föreslagen bostad, flerfamiljshus eller radhus
- Gata
- Gång- och cykelväg
- Träd och buskar
- Bäck
- Vattenspegel/damm

TILLÄGG TILL EXPLOATERINGSAVTAL

1. FAST EGENDOM OCH PARTER

Bollebygd Erikstorp 2:32   Skräddaregården Erikstorp AB
(org nr 556607-6229)
517 37 Bollebygd,
nedan kallad exploatören

Bollebygds kommun
517 83 Bollebygd,
nedan kallad kommunen

2. BAKGRUND OCH SYFTE

Parterna träffade 2012-03-12 exploateringsavtal ("*Exploateringsavtalet*") som reglerar parternas ansvar för åtgärder och kostnader vid genomförande av detaljplan för Erikstorp 1.183 m fl, öster om Skräddargårdshöjd, nedan kallad *Detaljplanen*. *Exploateringsavtalet* godkändes av kommunstyrelsen i beslut 2012-02-27 § 31

Kommunfullmäktige beslutade 2012-03-15, § 41, att anta *Detaljplanen*.

Kommunens antagandebeslut överklagades av Erikstorp Skräddaregården samfällighetsförening m fl.

Länsstyrelsen avslog i beslut 2012-08-10 (dnr 403-15239-2012, 403-15238-2012, 403-15243-2012) överklagandena och förordnade med stöd av 13 kap 8 § Plan- och bygglagen, 1987:10 (ÄPBL) att *Detaljplanen* får tas i anspråk i de delar den inte berörs av överklagandena. De delar som får tas i anspråk framgår av karta tillhörande länsstyrelsens beslut, bilaga 1.

Länsstyrelsens beslut att avslå överklagandena har överklagats till Vänersborgs tingsrätt, Mark- och miljödomstolen. Länsstyrelsens förordnande enligt 13 kap 8 § ÄPBL får inte överklagas.

Parterna överenskommer genom detta tilläggsavtal om *Detaljplanens* genomförande i de delar som omfattas av länsstyrelsens förordnade.

3. TILLÄGGSAVTALETS INNEBÖRD

Parterna bekräftar härmed att *Detaljplanen* skall genomföras i de delar som omfattas av länsstyrelsens förordnande enligt ovan. I dessa delar börjar genomförandetiden för *Detaljplanen* att löpa i enlighet med planbestämmelserna.

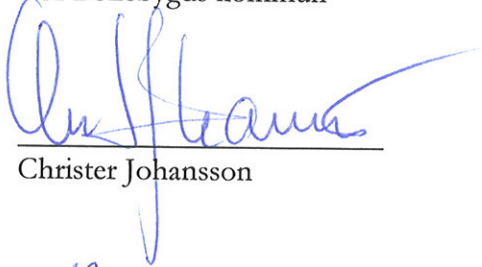
Vid genomförandet av *Detaljplanen* skall tillämpas de överenskommelser och åtaganden som framgår av *Exploateringsavtalet*.

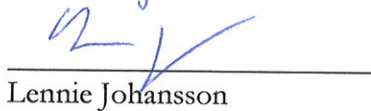
Om den del av *Detaljplanen* som *inte* omfattas av länsstyrelsens förordande ändras eller upphävs genom beslut av Mark- och miljödomstolen, skall parterna träffa kompletterande tilläggsavtal i erforderlig mån.

Denna överenskommelse har upprättats i tre likalydande exemplar, varav parterna tagit var sitt.

Bollebygd 2013-01-18
För Bollebygds kommun

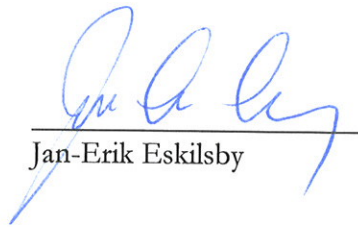

Christer Johansson

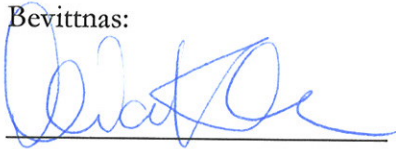
Lennie Johansson

Bollebygd 2013-01-21
För Skräddaregården Erikstorp AB

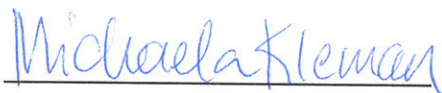

Jan-Erik Eskilsby

Bevittnas:

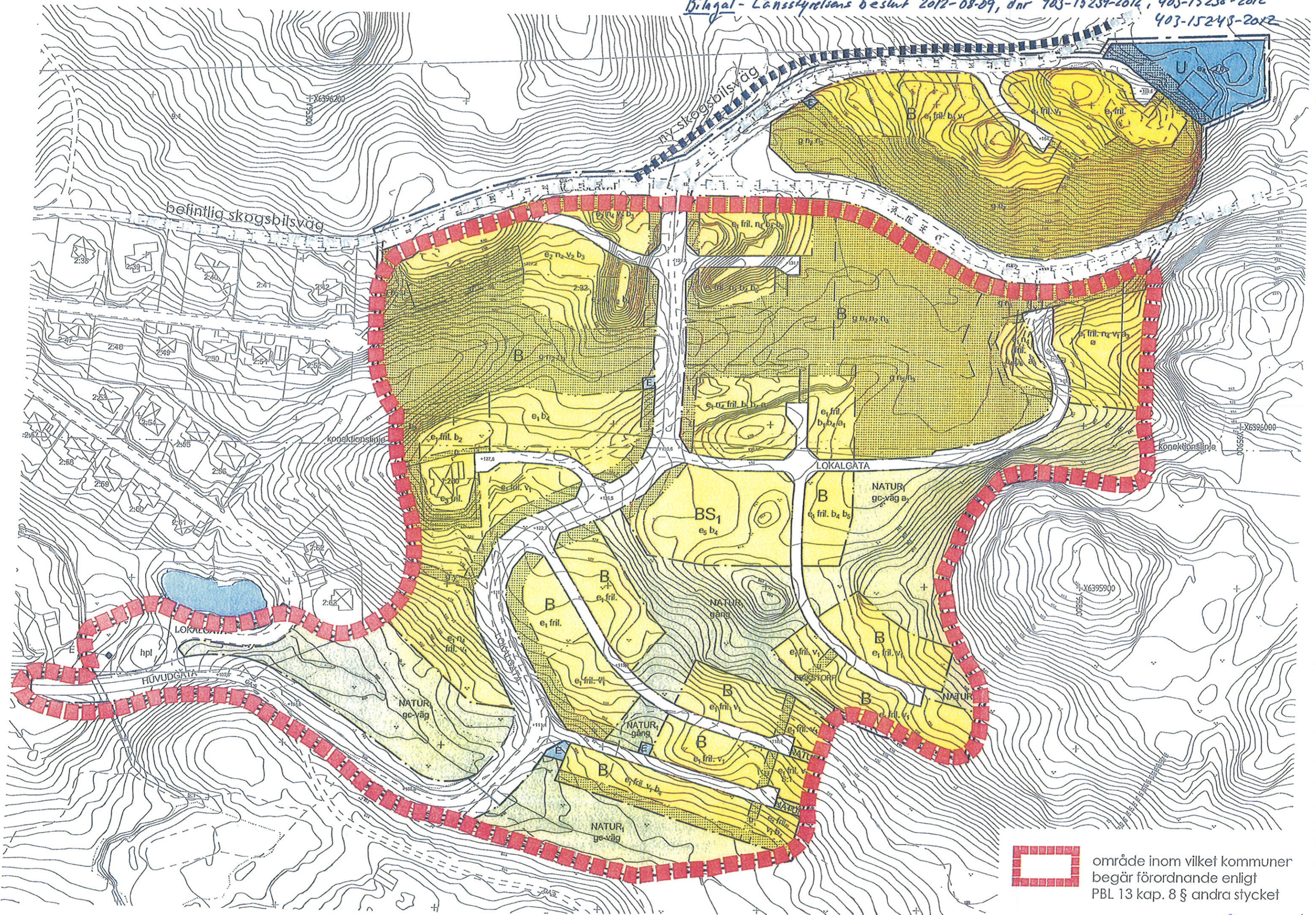

Bilagor:

Bilaga 1 Karta tillhörande länsstyrelsens förordnande.

 område inom vilket kommuner begär förordnande enligt PBL 13 kap. 8 § andra stycket

m y c f

8. Kommunstyrelsens verksamhetsplan och budget 2020 KS2019/251

Dnr :128199

Kommunstyrelseförvaltningen

Peter Häggquist | Controller/Redovisningsekonom
0734-64 70 39 | peter.haggquist@bollebygd.se

Verksamhetsplan och budget 2020 för kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner verksamhetsplan och budget 2020 för kommunstyrelsen.

Ärendet

Verksamhetsplan och budget beskriver målen för kommunstyrelsens arbete för 2020 och den budget som styr verksamheten. Kommunstyrelsens ram för 2020 är 54,0 miljoner kronor. Det är en kärv budget med små marginaler. I rapporten finns även en beskrivning kring medarbetarsituationen och internkontrollplanen för 2020 liksom en beskrivning kring några viktiga områden som är i fokus under 2020.

Beslutsunderlag

Verksamhetsplan och budget 2020 för kommunstyrelsen, rapport 2020-01-13

Skickas till

Ekonomiavdelningen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Kommunchef

Verksamhetsplan och budget 2020 för kommunstyrelsen

Innehållsförteckning:

<u>1. SAMMANFATTNING.....</u>	<u>3</u>
<u>2. INLEDNING.....</u>	<u>4</u>
2.1 VERKSAMHETSPLANENS FUNKTION	4
2.2 VISION OCH MÅL	4
2.3 VÄRDEGRUND	5
2.4 ÖVERGRIPANDE OM KOMMUNSTYRELSENS VERKSAMHET	5
<u>3. MÅL OCH NYCKELTAL.....</u>	<u>5</u>
3.1 KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL FÖR KOMMUNSTYRELSEN	5
3.2 KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	9
3.3 NYCKELTAL	10
3.4 UTREDNINGSUPPDRAG	11
<u>4. EKONOMI.....</u>	<u>12</u>
4.1 BUDGETRAM	12
4.2 INTERNBUDGET PER VERKSAMHET	12
4.3 INTERNBUDGET PER AVDELNING	14
4.4 RESULTATRÄKNING	15
4.5 INVESTERINGAR	15
<u>5. MEDARBETARE.....</u>	<u>16</u>
5.1 KOMPETENSFÖRSÖRJNING	16
5.2 MÅNGFALD OCH JÄMSTÄLLDHET	17
5.3 ARBETSMILJÖ OCH HÄLSA	17
<u>6. ÅRETS VERKSAMHET I ÖVRIGT.....</u>	<u>18</u>
<u>7. INTERNKONTROLL.....</u>	<u>22</u>

1. Sammanfattning

Kommunfullmäktige har angett sju övergripande mål för nämnderna att arbeta med, och uppnå, under resterande delen av mandatperioden. Kommunstyrelsen kommer att arbeta med fyra av dessa:

- Det ska vara enkelt att bedriva näringsverksamhet i Bollebygd
- Kommunen ska vara en attraktiv och bra arbetsgivare.
- Invånarna i kommunen ska uppskatta att bo i hela kommunen.
- Kommunen ska efterleva av kommunen uppsatta miljö- och hållbarhetsmål.

Det finns även två finansiella mål som kommunstyrelsen ansvarar för.

Budgeten för 2020 har en ram på 54,0 miljoner kronor (mnkr) -jämfört med budgeten för 2019 är det en minskning med 1,9 mnkr. En tjänst (projektledare digitalisering) är borttagen men utöver den åtgärden krävs anpassningar för att nå balans. Ytterligare en förutsättning är att en fastighet –Solviken– avyttras under året och hyran för en annan fastighet –Hembygdsvägen– läggs över på socialnämnden efter halvårsskiftet, efter att den har anpassats och iordningsställt. Båda dessa antaganden är osäkra. Det finns inga nya politiska satsningar 2020, däremot finns satsningen på 1,0 mnkr för ökad digitalisering kvar från 2019. Investeringsramen är 3,5 mnkr, ungefär densamma som 2019. Utöver den finns det också en ram på 25,0 mnkr för strategiska markförvärv. Den ramen är från 2020 flyttad från samhällsbyggnadsnämnden till kommunstyrelsen.

Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att stödja övriga förvaltningar i deras arbete. Förvaltningen kommer under 2020 att arbeta för att utveckla de kammungemensamma processerna inom ekonomi, HR och utveckling. I avsnitt 5 och 6 redogörs för några av dessa.

Utifrån den risk- och väsentlighetsanalys som är gjord så har en internkontrollplan för 2020 tagits fram. Fyra områden kommer att kontrolleras särskilt.

2. Inledning

2.1 Verksamhetsplanens funktion

Detta dokument är kommunstyrelsens verksamhetsplan och budget för 2020. Här anges vilka mål som ska nås under året och vilken budget som är styrande. Till sin hjälp med detta har man kommunstyrelseförvaltningen. Förvaltningen består i sin tur av tre avdelningar som alla kan göra sina egna enhetsplaner. I slutet av kedjan återfinns förvaltningens medarbetare som genom enskilda utvecklingsplaner har ytterligare konkretiserade mål och uppgifter. På det viset knyts styrkedjan samman; från de förtroendevalda i kommunfullmäktige, till den enskilde medarbetaren.

2.2 Vision och mål

De förtroendevalda i kommunen har inlett arbetet med att revidera tidigare vision Bollebygd 2025 till "Bollebygd 2030". Den nuvarande vision Bollebygd 2025 gäller dock till dess den nya visionen antagits.

Bollebygd – kommunen där vi bor bra och lever länge

I Bollebygd är människorna trygga, stolta, självständiga, men också mycket måna om gemenskapen. Entreprenörandan är ett signum för den trevliga kommunen. Snabba och miljövänliga förbindelser till Göteborg, Borås, Landvetter flygplats och Göteborgs Hamn gör Bollebygd till en plats nära världen. Boende i Bollebygd ingår i en av Sveriges största arbetsmarknadsregioner. Det lilla samhället gör vardagen enkel. Med ett levande centrum, mångfald i boendeformer, böljande landskap och bra utbud av samhällsservice känns det härligt att bo i Bollebygd.

Kommunfullmäktiges övergripande mål är följande:

Arbete och företagande

- Det ska vara enkelt att bedriva näringsverksamhet i Bollebygd
- Kommunen ska vara en attraktiv och bra arbetsgivare

- Delaktighet, kommunen ska eftersträva högt arbetsdeltagande och möjliggöra sysselsättning efter förmåga.

Trygghet, uppväxt och åldrande

- Invånarna i kommunen ska uppskatta att bo i hela kommunen
- Invånarna ska känna förtroende för kommunens samhällsservice
- Eleverna i Bollebygds kommun ska ha uppnått fullföljda studier (fullgjorda gymnasiestudier).

Miljösmart kommun

- Kommunen ska efterleva av kommunen uppsatta miljö-och hållbarhetsmål.

Nämnderna ska arbeta för att bryta ner de övergripande målen till ett eller flera nämndspecifika mål. Målen ska vara specifika, mätbara, accepterade, realistiska och tidsbegränsade, så kallade smarta mål.

2.3 Värdegrund

I majoritetens budget för 2020 anges nedan värdegrund:

Vi vill att kommunen under mandatperioden ska verka för ökad öppenhet, närhet till invånarna och väsentligen utökad medborgardialog. Kommunens verksamhet ska i alla delar genomsyras av grundprincipen att vi är till för de som bor och arbetar i Bollebygds kommun. Det är skattebetalarna som är vår uppdragsgivare. Samtidigt måste vi värna om våra medarbetare. Utan deras arbetsglädje och insatser kommer värdegrunden inte nås. Härutöver vill vi att kommunen ska uppmuntra privata initiativ och alternativa former för offentligt finansierade verksamheter.

2.4 Övergripande om kommunstyrelsens verksamhet

Kommunstyrelsen består av nio ledamöter (inklusive ett kommunalråd och ett oppositionsråd) och nio ersättare. Kommunstyrelsens bereder ärenden till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen är jämställd med övriga nämnder men har också enligt lagen en uppsiktsplikt över övriga nämnder och deras verksamheter.

Till kommunstyrelsen hör kommunstyrelseförvaltningen som består av drygt 30 medarbetare fördelat på tre avdelningar: **Utvecklingsavdelningen** med nio medarbetare ansvarar bl. a för diarietjänst inom kommunstyrelsen, kommunens växel och reception, information, kommunikation, EU-frågor samt IT-frågor. **Ekonomiavdelningen** med sex medarbetare ansvarar för budget- och bokslutsprocesserna, finansfrågor, intern kontroll och framtagande av kommunens delårsrapport och årsredovisning samt ansvar för upphandling. Avdelningen ger också stöd åt alla kommunens chefer när det gäller budget och uppföljning. **HR-avdelningen** med sex medarbetare fungerar som stöd- och supportfunktion till chefer, administratörer och medarbetare i lönefrågor, pensioner, arbetsrätt, arbetsmiljö, rekrytering och andra personalrelaterade frågor. Ansvaret för folkhälsa, säkerhet, näringslivsfrågor och nämndadministration är direkt underställt kommunchefen.

3. Mål och nyckeltal

3.1 Kommunfullmäktiges mål för kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige har angett sju övergripande mål för nämnderna att arbeta med och uppnå. Nämnderna ska bryta ner dem till ett eller flera nämndspecifika mål om nämnden anser att det övergripande målet är relevant för verksamheten. Nämnderna ges frihet att inom ramen för de övergripande målen själva utfärda mål som uppfyller kraven på att vara specifika, mätbara, accepterade, realistiska och tidsbegränsade (SMART:a mål). Det finns dessutom två finansiella mål för kommunen.

Arbete och företagande

Mål 1	Det ska vara enkelt att bedriva näringsverksamhet i Bollebygd.			
	Kommunen ska verka för att näringsidkare som bedriver eller vill starta verksamhet i Bollebygds kommun ges de skäligena förutsättningar, råd och anvisningar som fordras för verksamhetens bedrivande.			
Mätmetod	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	
Antal nystartade företag	47	i/u	50	
Insikt (SKR:s undersökning)	2020 utgör första mättillfälle och mål för 2021 får sättas utifrån resultatet.			
Strategi för att nå målet				
<p>För att målet ska nås kommer kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) ha återkommande dialogmöten med företagargrupporganisationer, olika företagare, stora som små, som representerar olika branscher och olika orter i kommunen. Kommunen kommer att genomföra frukostmöten där alla företagare i kommunen är inbjudna. Frukostmötena är företrädesvis förlagda på något av kommunens företag. Frukostmötena består av ett smörgåsbord av olika aktörer som berättar om sina verksamheter och/eller hur innovationssystemet kan hjälpa det enskilda företaget. Näringslivet kommer också att involveras i arbetet med att ta fram en ny översiktsplan.</p> <p>Kommunen kommer att fortsätta samarbetet med ALMI och Nyföretagarcentrum genom Starta Eget-verksamheten för de som tänker starta företag eller precis har startat företag. Under 2020 kommer också fyra seminarier tillfällen att genomföras tillsammans med ALMI.</p> <p>KSAU genomför vid sex förmiddagar under året företagsbesök enligt sammanträdesplan. Företagsbesöken görs kontinuerligt tillsammans med olika aktörer t. ex Connect Sverige Väst, ALMI, IUC. Näringslivschef fungerar som "spindeln i nätet" där företagen har en väg in i kommunen. Det ska vara enkelt att vara företagare i kommunen och få den hjälp respektive företag behöver av den</p>				

kommunala verksamheten och innovationssystemet.

Alla kommunens näringslivsidkare erbjuds 2020 att delta på Näringslivsdagen på Åhaga i Borås. Näringslivsdagen innehåller seminarier och utställare och är en viktig arena för företagen att träffa varandra och utbyta erfarenheter. I det här arbetet samarbetar Bollebygds kommun med Borås stad. Kommunen kommer också att verka för att Bohäm-samarbetet ska utvecklas inom näringslivsfrågorna.

För att mäta målet kommer Bollebygds kommun med hjälp av tillväxtmedel från Boråsregionen under åren 2020-2022 tillsammans med alla sjuhäradskommunerna vara med i SKR:s undersökning Insikt. Insikt innebär att alla personer som har haft ett ärende med Samhällsbyggnadsavdelningar i Boråsregionen kommer att intervjuas av Insikt vad de fått för service och hur de har upplevt servicen. Fyra seminarietillfällen/utbildning kommer att hållas för berörda tjänstemän på samhällsbyggnadsavdelningarna.

Arbetet med att tydliggöra för tjänstemän och politiker som möter näringslivet ofta, den dubbla rollen i att vara stödjande och rådgivande men också arbeta med myndighetsutövning kommer att fortsätta. Likaså kommer arbetet med att förbättra informationen till näringsidkare på Bollebygd.se också att fortsätta.

I näringslivschefens uppdrag ingår att agera lots till näringsidkare och arbetet med att synliggöra arbetet med "En väg in" kommer att fortsätta.

Arbetet med att utöka samverkan mellan samhällsbyggnadsnämndens och kommunstyrelsens arbete i näringslivsfrågor kommer att fortsätta för att skapa bättre förutsättningar för nya och befintliga näringsidkare att bedriva sin verksamhet.

Mål 2		Kommunen ska vara en attraktiv och bra arbetsgivare.		
Mätmetod	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2021	
Resultat HME	81*	80	82	
Sjukfrånvaro	7,5 %	7,8 %	Minska	
Andel heltidsarbetande	89,5 %	91,0 %	Öka	
<i>Uppgifterna ovan gäller hela kommunen, inte enbart kommunstyrelsen.</i>				

Strategi för att nå målet

Friskfaktorer på arbetsplatsen för att medarbetare ska uppleva att Bollebygds kommun är en attraktiv arbetsgivare är att det finns ett gott socialt stöd och socialt klimat, närvarande chefer, ett systematiskt arbetsmiljöarbete och utvecklingsmöjligheter. Även delaktighet och inflytande över arbetssituationen och balans mellan insats och belöning är viktiga delar.

För att Bollebygds kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare kommer arbetet med att ta fram en strategisk kompetensförsörjningsplan att fortsätta. Planen kommer att innehålla strategier för att trygga kompetensförsörjningen på kort och lång sikt. Exempel på strategier är utvecklingsmöjligheter, karriärtrappor och organisation.

En avgörande faktor för att trivas bra på en arbetsplats är en väl genomförd introduktion. För att stödja det här arbetet kommer introduktionsprocessen för chefer att vidareutvecklas. Arbetet med att ta fram en kommungemensam introduktion för medarbetare kommer att startas under 2020.

Chefers förutsättningar för medarbetarnas välmående är enligt den senaste forskningen inom området en viktig aspekt i att vara en attraktiv arbetsgivare. Arbetet med att undersöka och skapa förutsättningar för chefer kommer att inledas under året i ett kommungemensamt projekt, finansierat till viss del av utomstående aktör, med hjälp av den forskningsbaserade metoden Chefoskopet.

Arbetet med att skapa en ändamålsenlig och effektiv lönebildning utifrån verksamhetens mål kommer att fortsätta under året. För att skapa detta är den nya uppföljningsmodellen – den röda tråden – en viktig pusselbit. Den röda tråden säkerställer att medarbetarmålen sätts utifrån de politiska målen och synliggör varje medarbetarens bidrag till helheten.

Arbetet med att ta fram en ny arbetsmiljöpolicy kommer under året att startas.

*Mätning görs vartannat år, uppgiften gäller 2017.

Mål 3	Delaktighet
	Kommunen ska eftersträva högt arbetsdeltagande och möjliggöra sysselsättning efter förmåga.
Strategi för att nå målet	
För genomförande av målet ansvarar framförallt Socialnämnden med stöd av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen kommer att följa arbetet.	

Trygghet, uppväxt och åldrande

Mål 4	Invånarna i kommunen ska uppskatta att bo i hela kommunen.			
	Invånarna ska känna sig trygga. De ska ha frihet att välja boende i livets alla skeenden.			
Mätmetod	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	
Trygghet, öppna jämförelser	8	i/u	≤10	
Strategi för att nå målet				
<p>För genomförande av målet ansvarar framförallt kommunens övriga nämnder med stöd av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen kommer att följa arbetet och kommunen kommer att delta i de undersökningarna som är relevanta för ändamålet.</p> <p>Sveriges kommuner och regioner genomför årligen en jämförelse mellan alla kommuner kring ett dussin nyckeltal inom bl.a. vissa anmälda brott, antal bränder, antal invånare på sjukhus och responstider för räddningstjänst och ambulans. Resultatet blir en ranking från 1-290, där 1 kan ses som den mest trygga kommunen. Nyckeltalet har presenterats tidigare år i avsnitt 3.3 men lyfts nu in i detta mål då det ger bra samlad bild. Placeringen på åttonde plats är mycket bra, att förvänta sig att kunna förbättra den är svårt utan det handlar om att bibehålla positionen bland de tio mest trygga kommunerna.</p> <p>Övriga insatser för måluppfyllnad är att tillse att mark för företagande förbereds (ÖP), revidering av bostadsförsörjningsprogrammet samt utveckla samarbetet med grannkommuner för eventuell service från annan kommun.</p>				

Mål 5	Invånarna ska känna förtroende för kommunens samhällsservice.
--------------	--

Strategi för att nå målet

Arbetet med att uppfylla målet kommer framförallt att ske på de övriga förvaltningarna och kommunstyrelsens roll är att sammanställa och dra slutsatser utifrån övriga förvaltningarnas arbete.

Mål 6	Eleverna i Bollebygds kommun ska ha uppnått fullföljda studier (fullgjorda gymnasiestudier)
--------------	--

För genomförande av målet ansvarar utbildningsnämnden.

Miljösmart kommun

Mål 7	Kommunen ska efterleva av kommunen uppsatta miljö- och hållbarhetsmål.		
Mätmetod			
	Utarbetas efter att strategierna nedan är antagna.		
Strategi för att nå målet			
Under hösten 2019 utarbetas Miljöstrategi och Hållbarhetsstrategi i de politiska leden och dessa dokument beräknas antas under 2020. Så snart dessa dokument är klara och antagna av kommunfullmäktige kommer en strategi för att nå målet och mätmetoder för hur det mäts att tas fram.			

3.2 Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning

Mål 8	Det ekonomiska resultatet ska över mandatperioden motsvara 3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.		
Mätmetod	Utfall 2018	Utfall 2019 <i>prognos</i>	Mål 2019- 2022
Ekonomiskt resultat, i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag.	5,2 % inkl. reavinster	0,9 % inkl. reavinster	3,0 %
Strategi för att nå målet			
Målet gäller kommunen som helhet, kommunstyrelsen ansvarar för målet. Ett resultat på 3 procent motsvarar för 2019 knappt 17 miljoner kronor (mnkr). Prognosen per oktober är dock ett resultat på 4,8 mnkr eller 0,9 procent. Det krävs alltså betydande ansträngningar framöver för att nå en nivå kring 3 procent. Målet ska uppnås som ett genomsnitt över mandatperioden vilket innebär att ett			

lågt resultat 2019 kräver ännu högre resultat de återstående åren. Budgeterat resultat 2020 är 8,6 mnkr vilket motsvarar 1,5 procent. Det finns en tydlig uppföljningsprocess som är känd av nämnder och förvaltningar, verktygen bedöms alltså finnas på plats. Däremot behöver budgetföljsamheten bli bättre med ett ännu större fokus på återhållsamhet och anpassningar. Jämförelser med andra kommuner, både när det gäller kvalitets- och kostnadsnivåer kommer att utvecklas ytterligare under året.

Mål 9 Minst 40 % av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar finansieras med egna medel över mandatperioden.				
Mätmetod	Utfall 2018	Utfall 2019 <i>prognos</i>	Mål 2019- 2022	
Skattefinansierade investeringar, andel	171 %	138 %	>40 %	
Strategi för att nå målet				
<p>Målet gäller kommunen som helhet, kommunstyrelsen ansvarar för målet. Investeringarna 2018 och preliminärt även 2019 har inte nått upp till den budgeterade nivån vilket gjort att självfinansieringsgraden har varit över 100 procent, dvs. alla investeringar har kunnat finansieras med egna medel. Investeringar inom VA och renhållning är undantagna då de ska avgiftsfinansieras. Självfinansieringsgraden i budgeten för 2020 är 34 procent och för 2021, 29 procent. För 2022 sjunker den till 17 procent, orsaken är den nya skolan som då finns med i investeringsbudgeten. Normalt sett så når inte investeringarna upp till den budgeterade nivån, så är det i de flesta kommuner, varför målet om minst 40 procent bedöms kunna uppnås.</p>				

3.3 Nyckeltal

Tabell 1.

Nyckeltal	2016	2017	2018	2019	Grön	Gul	Röd
Arbete och företagande							
Antal nystartade företag	55	58	47	33 1a halvåret	>60	60-40	<40
Antal nystartade företag per 1 000 inv 16-64 år	10,6	10,9	8,7	i/u	>11,1	11,1-8,8	<8,8
Antal konkurser	4	4	8	4 tom okt	<5	5-10	>10
Arbetslöshet 16-64 år	1,7 %	2,2 %	2,6 %	2,2 % gäller okt	<3%	3-4%	>4%
Arbetslöshet 18-24 år	2,7 %	3,2 %	3,7 %	4,4 % gäller okt	<4%	4-5%	>5%
Ranking svenskt näringsliv	120	173	145	108	<73	73-217	>217
Trygghet, uppväxt och åldrande							
Antal anmälda fall av skadegörelse, inkl. mordbrand	47	55	52	i/u	<48	48-99	>99
Antal anmälda fall av skadegörelse per 1 000 invånare, inkl. mordbrand	5,2	6,0	5,6	i/u	<5	5-10	>10
Trygg och säker kommun (ranking)	10	8	8	i/u	<25	25-100	>100
Miljö mm							
Långtidssjukskrivna med psykiska sjukdomar mm, boende i kommunen	54 %	54 %	44 %	i/u			
Befolkning i kollektivtrafknära läge	48 %	48 %	i/u	i/u			
Övrigt							
Hållbart medarbetar-engagemang (HME)	77	81	81	80	>78	71-77	<70

Arbete och företagande

Kommentarer kring detta lämnas till delårs- och årsrapporterna 2020.

Trygghet, uppväxt och åldrande

Uppgifterna för antal anmälda brott är marginellt ändrad jämfört med förra verksamhetsplanen och delårsrapporten 2019. Då ingick inte brottet mordbrand i

siffrorna trots att det stod så i rubriken. Det handlar om ett brott 2016 och fem brott 2017 som nu har lagts till i tabellen.

Långtidssjukskrivna med psykiska sjukdomar och syndrom

Andel av alla sjukfall för personer boendes i kommunen, alltså inte specifikt arbetsgivaren Bollebygds kommun, som gäller psykiska sjukdomar. Uppgifterna är hämtade från Försäkringskassan, grön färg innebär att kommunen tillhör de 25 procent bästa i landet, röd färg de 25 procent sämsta och gult däremellan.

Befolkning i kollektivtrafikhärläge, andel

Andel av befolkningen i kommunen som har en hållplats inom 500 meter från där man bor. Hållplatsen ska trafikeras med minst en avgång per timme mellan kl. 06.00 till 20.00. Avståndet är fågelvägen. Färgerna följer mönstret 25-50-25, rött-gult-grönt. Se ovan.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

HME mäter såväl nivån på medarbetarnas engagemang som chefernas och organisationens förmåga att ta tillvara på och skapa engagemang. Bollebygds kommun bör jämföra sig med kommuner av liknande storlek och med liknande förutsättningar och bör bland dessa jämföra sig med de kommunerna med högst resultat.

3.4 Utredningsuppdrag

Laddinfrastruktur för eventuell övergång till elektrisk drift av tjänstebilar i kommunen ska utredas.

För att anpassa kommunens fordon till fossilfritt bränsle påbörjas arbetet med att utreda kostnader, placering och drift av ladd-stolpar samt undersöka möjligheten till bidrag. Uppdraget kommer utföras tillsammans med samhällsbyggnadsförvaltningen.

Utredning ska göras för att tillse att kostnader för lokaler, tjänstebilar o dylikt allokeras till den förvaltning som står för nyttjandet.

I en alltmer ansträngd ekonomi är det rimligt att kostnader påförs de verksamheter som nyttjar tjänster som till exempel lokaler och fordon. Under året görs därför en genomgång för att tillse att kostnader hamnar på rätt förvaltning. Detta medför ramjusteringar inför 2021.

Samtliga nämnder åläggs uppgiften att effektivisera sina verksamheter utan avkall på service, t e x genom att utvärdera synergier mellan dels förvaltningar i kommunen, dels med andra kommuner.

Under 2020 kommer särskilt fokus att läggas på att effektivisera verksamheten genom att undersöka möjligheten till samarbeten med andra kommuner och genom att se över arbetsuppgifter och organisationen. En viktig parameter i det här arbetet är att ifrågasätta om allt som görs behöver göras.

4. Ekonomi

4.1 Budgetram

Tabell 2.

Budgetram, av KF	tkr
Ursprunglig budgetram 2019	-55 342
Löneökningar 2019	-516
Anpassningar inkl. förändringskrav	1 858
Summa	-54 000

Tabellen visar beräkningen för budget 2020. Ursprunglig budget för 2019 var 55 342 tkr. Under året har kommunstyrelsen tillförts 516 tkr för att täcka löneökningar. Budgeten för 2020 är 54 000 tkr vilket innebär att kommunstyrelsen måste göra anpassningar för 1 858 tkr. Det finns inga nya politiska prioriteringar för 2020 eller andra specificerade delar i budgeten från kommunfullmäktiges sida. Den politiska prioriteringen från 2019, satsning på ökad digitalisering med 1 000 tkr, finns fortsatt med 2020.

En åtgärd utifrån budget i balans att tjänsten som projektledare för att arbeta med bl.a. digitalisering är borttagen. Dessutom har alla verksamheter och avdelningar minskat sina budgetar med ca 1 procent. Budgeten för lokalkostnaderna bygger på att två lokaler dels avyttras och dels att hyresbudgeten flyttas efter halvåret till annan nämnd. Båda dessa antaganden är långt ifrån säkra. Sammantaget innebär det att det är en kärv budget med små marginaler.

Budgeten är gjord utifrån lönenivå 2019. Löneökningar under 2020 hanteras separat genom att medel för detta tillförs under året efter att löneöversyn är gjord vilket är samma hantering som tidigare år.

4.2 Internbudget per verksamhet

Tabell 3.

Verksamhet	Budget 2020	Budget 2019
Politisk verksamhet	-2 411	-2 343
Näringsliv o konsument	-549	-469
Miljö, hälsa, hållbar utveckling	-411	-200
Räddningstjänst och totalförsvaret	-9 358	-8 828
Färdtjänst	-1 488	-1 330
Kollektivtrafik	-376	-349
Fackligt	-787	-787
Personalfrämjande åtgärder	-900	-1 100
Företagshälsovård	-350	-350
IT	-9 254	-9 358
Gemensamt	-28 115	-30 746
Totalt	-54 000	-55 858

Belopp är i tkr.

Politisk verksamhet

Här finns kostnader för arvoden för kommunstyrelsens ledamöter och ersättare samt del av personalkostnaderna för nämndadministration. Förändringen jämfört med 2019 beror främst på vanlig uppräknings av arvoden och löner mellan åren.

Näringsliv och konsument

Del av personalkostnader för näringslivsstrateg och köpt konsumentrådgivning av Härryda kommun och eventuella bidrag för näringslivsåtgärder. Visst mindre underskott 2019 gör att budgeten ökats något.

Miljö, hälsa och hållbar utveckling

Kommunens folkhälsoarbete som även finansieras genom medel från Västra Götalandsregionen. Ökningen av budget beror på något förändrade personalkostnader mellan åren.

Räddningstjänst och totalförsvaret

Budgeten för räddningstjänst och totalförsvaret gäller till största delen köpt räddningstjänst från Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF). Detta är budgeterat till 8 800 tkr 2020 och innebär en ökning med dels 2,5 procent och dels en ytterligare ökning med ca 200 tkr till följd av en ändrad fördelningsmodell mellan medlemskommunerna. Budget för säkerhetssamordnare ingår också men finansieras till stor del av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Färdtjänst

Kommunstyrelsen betalar till Västtrafik för färdtjänstresor. En del av detta internfaktureras till omsorgsförvaltningen. Budgeten har ökats med ca 160 tkr.

Kollektivtrafik

Här finns kostnader för seniorkort och köpt närtrafik samt vissa personalkostnader för administration kring detta. Några större kostnadsökningar förväntas inte 2020.

Fackligt

Då medarbetare arbetar fackligt så tas den del av personalkostnaden här. Budgeten är oförändrad mellan åren.

Personalfrämjande åtgärder

Här finns kostnader för friskvård, massage, julklappar och kulpeng. Denna budget är minskad med 200 tkr vilket är en del i åtgärderna för att nå balans i kommunstyrelsens budget. Preliminärt väntas ett visst överskott 2019 varför minskningen av budgeten troligen inte påverkar i större omfattning.

Företagshälsovård

Kostnader för företagshälsovård väntas visa överskott 2019 vilket beror på vissa problem kring leverantören. För 2020 är dock budgeten oförändrad och det antas att med ny leverantör så bör kostnaderna hamna i nivå med budgeterat.

IT

Här finns kostnader för central IT-support och IT-strategi. Prognosen är att det blir ett överskott 2019 då en del åtgärder inte genomförts ännu. En hel del investeringar kommer att genomföras 2020, bl. a nya datorer. Bedömningen är att budgeten räcker till detta.

Gemensamt

Budgeten för gemensamt är minskad med ca 2 600 tkr. Nedan finns en översikt av den budgeten:

Tabell 4.

Verksamhet gemensamt	Budget 2020	Budget 2019
Summa intäkter:	450	450
Kostnader		
Bidrag	-1 500	-1 550
Köpt verksamhet	0	0
Personal	-15 495	-15 985
Lokaler	-4 633	-5 346
Övriga kostnader	-5 837	-7 165
Kapitalkostnader	-1 100	-1 150
Summa kostnader:	-28 565	-31 196
Nettokostnad:	-28 115	-30 746

Belopp är i tkr.

Ovan framgår det att personalbudgeten är minskad med 490 tkr. Eftersom båda åren i tabellen har samma lönenivå (2019 års) så består förändringen av

ändringar i personalvolym och ändringar av löner pga. att ny personal har annan lön än den personal som man ersätter. Främsta orsaken till minskningen mellan åren är dock att en tjänst har tagits bort, den som skulle arbeta med att driva digitaliseringsarbetet. Nettot av övriga personalförändringar (nyanställningar, vikarier) innebär en något högre personalbudget 2020 än 2019. Notera att detta enbart gäller verksamhet gemensamt, för kommunen som helhet se avsnitt 4.4.

Lokalbudgeten är minskad med ca 700 tkr. I detta antas att Solviken avyttras under året. Dessutom antas att hyran för Hembygdsvägen går över till socialnämnden till hösten 2020 då daglig verksamhet flyttar in. Båda dessa antaganden är långt ifrån säkra.

Övriga kostnader är minskade med ca 1 300 tkr. Det förväntas ett överskott 2019 här, men en del av det överskottet beror på att den budgeterade satsningen på digitalisering med 1 000 tkr enbart nyttjats till liten del, pga. att personalresurser saknats i verksamheterna. Marginalerna i budgeten minskas, och det finns inga stora utrymmen i budgeten 2020. Ambitionen är att satsningen på digitalisering ska genomföras. Det sker ett löpande arbete att se över de övriga kostnaderna inom förvaltningen.

4.3 Internbudget per avdelning

Tabell 5.

Avdelning	Budget 2020	Budget 2019
Kommunstyrelsen	-2 049	-2 031
Kommunchefens avdelning	-24 976	-25 447
Utvecklingsavdelningen	-15 736	-16 807
Ekonomiavdelningen	-4 665	-4 688
HR-avdelningen	-6 563	-6 887
Totalt	-54 000	-55 858

Belopp är i tkr.

Ovan visas hur budgeten fördelas mellan avdelningarna. Eftersom lokalkostnader och kostnader för räddningstjänst och färdtjänst finns hos kommunchefen så är den budgetmässigt störst.

4.4 Resultaträkning

Tabell 6.

	Budget 2020	Budget 2019
Försäljningsintäkter	0	0
Taxor och avgifter	0	0
Hyror	0	0
Bidrag	1 520	1 380
Försäljning av verksamhet	750	500
Summa intäkter:	2 270	1 880
Kostnader		
Bidrag	-1 600	-1 600
Köpt verksamhet	-11 309	-10 400
Personal	-22 760	-22 913
Lokaler	-5 045	-5 553
Övriga kostnader	-12 505	-14 174
Kapitalkostnader	-3 050	-3 100
Summa kostnader:	-56 269	-57 740
Nettokostnad:	-54 000	-55 858

Belopp är i tkr.

När man ser hela kommunstyrelsens budget för personalkostnaderna så är minskningen ca 150 tkr, i detta finns en minskning av en tjänst, budgeterad till ca 600 tkr. Det har alltså skett en ökad budget för övrig personal på ca 450 tkr till följd av ändrade löner på befintlig personal samt nyanställd personal eller vikarier med andra löner än de som de ersätter. Ökningen av köpt verksamhet beror på räddningstjänst ca 400 tkr samt färdtjänst ca 500 tkr. Färdtjänst har även ökat sina budgeterade intäkter så nettoökningen av den är mindre, ca 160 tkr.

Budgeten för lokalkostnader har minskats, se kommentarer under gemensamt för detta. Förändringen av övriga kostnader kommenteras också under gemensamt. De delar av de övriga kostnaderna som inte ingår under gemensamt är främst IT men också personalfrämjande åtgärder och företagshälsovård, de kommenteras under respektive verksamhet ovan. Minskningen finns nästan helt inom verksamhet gemensamt.

4.5 Investeringar

Tabell 7.

Typ	Budget 2020	Budget 2019
Strategiska markinköp	25 000	-
Digitalisering	1 000	1 000
IT	2 000	2 000
Reinvesteringar	500	600
Totalt	28 500	3 600

Belopp är i tkr.

Investeringsramen på 25 000 tkr för strategiska markinköp har tidigare år funnits hos samhällsbyggnadsnämnden men är flyttad till kommunstyrelsen från 2020. Investeringar inom IT för 2020 omfattar bl.a. uppgradering av Microsoftlicenser till Office 365, nya skrivare och datorer.

5. Medarbetare

5.1 Kompetensförsörjning

Att möta framtiden med rätt kompetens är en av de största utmaningarna för en personaltät organisation och i allra högsta grad en strategisk fråga. Genom att arbeta strategiskt med kompetensförsörjning kan kommunen utveckla och säkerställa den förmågan hos medarbetarna. Arbetet med att ta fram en strategisk kompetensförsörjningsplan har under 2019 inletts och kommer att fortsätta under 2020. Planen kommer att innehålla verksamhetsstrategier för att arbeta med kompetensförsörjning och strategier för att stärka kommunens varumärke och attraktivitet. Arbetet med att göra heltid till norm är också en viktig process för att säkerställa en god kompetensförsörjning inom flera verksamhetsområden.

Kompetensförsörjning omfattar allt från att attrahera – rekrytera – behålla – och utveckla medarbetare och chefer. Genom att arbeta med dessa delar säkerställs att rätt kompetens finns för att nå verksamhetens mål och tillgodose verksamhetens behov på kort och på lång sikt.

Attrahera – rekrytera

En väl fungerade rekryteringsprocess är en viktig faktor för att lyckas attrahera rätt kompetens till kommunens organisation. Arbetet med att ta fram en kompetensbaserad rekryteringsprocess inleddes under 2019 och kommer att fortsätta under 2020. Rekryteringsprocessen kommer att implementeras och alla chefer i organisationen kommer att erbjudas utbildning.

Kompetensförsörjningen är idag en utmaning då flertalet av kommunens yrkeskategorier är bristyrken. Detta påverkar möjligheten till att upprätthålla rätt kvalitet i verksamheterna likväl som en god arbetsmiljö för medarbetare och chefer. Bollebygds kommun har ett gott rykte som arbetsgivare och det är av största vikt att bevara och förädla det ryktet. Idag är det allt viktigare att noga utvärdera i vilka kanaler som kommunen ska använda sig av vid kommunikation och rekrytering av nya medarbetare. Utifrån det kommer en strategi och plan för det att utarbetas under 2020.

Utveckla – behålla

För att trivas på en ny arbetsplats är en bra introduktion viktigt. Bollebygd arbetar idag med introduktionen av nya medarbetare på olika sätt och under 2020 kommer arbetet med att ta fram en kommungemensam introduktionsprocess för medarbetare att påbörjas. Introduktionsprocessen ska sedan kunna kompletteras med den förvaltningsspecifika introduktionsprocessen. Under 2019 har en ny introduktionsprocess för chefer implementerats och under 2020 ska den förfinas och ett arbete med att digitalisera tillämpliga delar inledas.

De kommande åren möter många kommuner och också Bollebygd stora ekonomiska utmaningar och utifrån det kommer chefsdagar och chefsdialoger anordnas för att stärka kommunens chefer. Nya chefer erbjuds även fortsättningsvis under 2020 chefhandledning av extern handledare för att utveckla sitt ledarskap och om behov uppstår.

För att vara en attraktiv arbetsgivare för chefer men även i förlängningen för medarbetarna är det viktigt att arbeta med chefers förutsättningar. Utifrån det kommer det under året att inledas ett arbete med att se över chefers förutsättningar utifrån den forskningsbaserade metoden Chefoskopet.

Alla medarbetare behöver rätt kompetens för att de professionellt ska kunna utföra sitt uppdrag och alla medarbetare ska utifrån sitt uppdrag ha en individuell utvecklingsplan som följs upp under året i samtal mellan chef och medarbetare.

5.2 Mångfald och jämställdhet

Bollebygds kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare och arbetsklimatet ska präglas av ömsesidig respekt. Kommunens jämställdhets och mångfaldsarbete ska grunda sig i en gemensam syn bland medarbetare och ledare på människors lika värde. Kommunen ska förknippas med positiva jämställdhets- och mångfaldsvärden för att skapa mervärde i form av en ökad öppenhet och ömsesidig acceptans. För att lyckas med detta måste kommunen arbeta aktivt med attityder och beteenden.

Diskrimineringslagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja människors lika rättigheter och möjligheter. Arbetsgivaren ska arbeta med aktiva åtgärder som omfattar samtliga sju diskrimineringsgrunder. Arbetsgivaren har ett tydligt ansvar att bedriva arbetet systematiskt och främjande. Arbetet ska dokumenteras. Lagen kräver att arbetsgivaren ska identifiera aktiva åtgärder inom områdena;

- Arbetsförhållanden
- Bestämmelser om lön och praxis om lön och andra villkor
- Rekrytering och befordran
- Utbildning och kompetensutveckling
- Möjligheter att förena föräldraskap med förvärvsarbete

Arbetsgivaren har en skyldighet att undersöka/analysera om det finns risker för diskriminering inklusive sexuella trakasserier inom ovan områden samt vidta åtgärder och följa upp detsamma när risker har identifieras.

Det aktiva arbetet genomförs både via kommuncentrala kartläggningar samt inom ramen för den löpande verksamhetsplaneringen och ska inbegripa reflektion över befintlig situation.

Lagen kräver att jämställdhets- och mångfaldsarbetet ska bedrivas aktivt, systematiskt och främjande. Målet är att under 2020 fortsätta att implementera ett integrerat arbetssätt i jämställdhets och mångfaldsfrågorna. HR avdelningen kommer att vara behjälplig med stödmaterial.

Arbetet med att kontinuerligt genomföra kommungemensam arbetsvärdering och lönekartläggning fortgår under 2020. Kartläggningen och analysen bildar underlag för att främja lika möjligheter till löneutveckling för män och kvinnor samt utjämna och förhindra eventuella osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor i arbeten som är lika eller likvärdiga. Analysen är en viktig del i kommunens lönestrategi.

5.3 Arbetsmiljö och hälsa

Bollebygds kommun står, liksom många andra kommuner, inför de ekonomiska svårigheterna med ekonomi i balans där kraven från flera aktörer, tex statliga myndigheter och lagstiftning ökar samtidigt som de ekonomiska resurserna minskar. Ur det perspektivet är det viktigt att arbeta med arbetsmiljön för våra chefer och medarbetare framförallt utifrån det psykosociala perspektivet där fokus bör ligga på en balans mellan krav och resurser. Arbetsmiljön utifrån alla aspekter för kommunens alla medarbetare och chefer ska präglas av ett kontinuerligt arbete för att främja hälsa och förebygga och förhindra ohälsa. Under 2020 ska arbetet påbörjas med att arbeta fram en ny arbetsmiljöpolicy.

Under 2019 har en medarbetarenkät genomförts och utifrån resultatet både på övergripande nivå och i varje arbetsgrupp ska varje chef tillsammans med sina medarbetare ta fram en handlingsplan för att arbeta med sina utvecklingsområden under 2020.

Resultatet av medarbetarenkäten visar att kommunen som arbetsgivare behöver bli bättre på att tydliggöra sina rutiner gällande kränkningar och trakasserier och

under 2020 kommer detta arbetet att genomföras. HR-avdelningen finns som stöd i detta arbete.

Enligt gällande arbetsmiljölagstiftning ska arbetsgivaren ha mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Under 2020 ska alla enheter genomföra en enkät utifrån det. Resultatet av enkäten ska leda fram till arbetsmiljömål som varje enhet ska arbeta med, följa upp och utvärdera.

Detta gäller även chefers arbetsmiljö och detta kommer att belysas i och med arbetet med chefoskopet.

De verksamheter där risk för våld eller hot om våld finns ska ha aktuella och ändamålsenliga rutiner för att förebygga och hantera sådana händelser. I de fall där utbildning bedöms nödvändig ska detta genomföras.

Under 2020 kommer de chefer och skyddsombud som inte har arbetsmiljökunskapen att få möjlighet att delta i Sunt arbetslivs arbetsmiljöutbildning. Utbildningen kommer att genomföras av HR-avdelningen.

En viktig del i den goda arbetsmiljön är en väl fungerande uppföljningsprocess som inkluderar både medarbetarsamtal och lönesamtal. Pilotprojektet av uppföljningsprocessen – Den röda tråden - kommer under 2019/2020 att slutföras och utvärderas. Resultatet för det första årets pilot visar ett mycket positivt resultat och utifrån det är förhoppningen att modellen kan implementeras i hela organisationen under 2020 eller 2021.

6. Årets verksamhet i övrigt

Kollektivtrafik

Den allmänna kollektivtrafiken äger Västra Götalandsregionen (VGR) och Västtrafik sköter trafiken. Kommunen kommer att fortsätta att ha kontinuerliga träffar med Västtrafik där kommunen fortsatt kommer att framföra krav på att kommunen behöver tätare kollektivtrafik framförallt under arbetspendling men också under kvällar och helger. Arbetet för att fördelningen av tåg och busstrafik så att de kommer jämt fördelade under dygnet kommer att fortsätta under 2020.

Kollektivtrafikens turtäthet för inpendling för arbete i Bollebygds kommun från både Göteborg och Borås behöver förbättras ur ett kompetensförsörjningsperspektiv för både kommunens näringsidkare och för kommunen ur ett arbetsgivarperspektiv. Arbetet med att påverka Västtrafik kommer utifrån det att fortsätta. Arbetet med att påverka Västtrafik för att utöka Närtrafiken på landsbygden så att den även trafikerar närmaste ort utanför kommungräns kommer också att fortsätta. Arbetet med att få Västtrafik att informera mer om Närtrafiken till resenärer på landsbygden fortsätter då det inte finns så god kännedom om Närtrafiken och dess möjligheter. Kommunen har köpt till fyra turer av Närtrafik under lördag, söndag och helgdagar. Kommunen har även köpt till fria resor inom kommunen för alla folkbokförda personer över 65 år. Kommunen arbetar för och vill ha fler resenärer på kollektivtrafiken så att kommunen kan få ännu fler turer och linjer.

Den särskilda kollektivtrafiken (färdtjänsten) kommer att påverkas då taxorna för färdtjänsten kommer att förändras när VGR inför nytt pris- och betalsystem med tre zoner. Västtrafik Anropsstyrd trafik kommer att arbeta fram ett förslag där respektive kommun beslutar om taxan. VGR och resenärer önskar en likartad taxa i hela regionen för den särskilda kollektivtrafiken.

Överförmyndaren

Bollebygds kommun har ett samarbetsavtal med Överförmyndare i Samverkan (ÖiS) som har sitt säte i Skövde. ÖiS sköter handläggning av årsredovisningar för samtliga gode män. Kommunen ombesörjer rekryteringar och utbildningar för gode män samt utbetalningar av arvoden till gode män. Kommunen handlägger också vitesföreläggningar och polisanmälningar när någon god man inte fullföljt sitt uppdrag. Samarbetet med ÖiS fungerar utmärkt.

Krisberedskap och civilt försvar

Arbetet med krisberedskap sker utifrån lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och regleras i:

-överenskommelse om kommuners krisberedskap mellan SKL (Sveriges kommuner och Landsting) och MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap)2019-2022.

- överenskommelse om kommuners arbete med civilt försvar mellan SKL och MSB 2018-2020.

Under 2019 har en risk-och sårbarhetsanalys genomförts och ett handlingsprogram för krisberedskap har beslutats. Med risk- och sårbarhetsanalysen som underlag har en utbildnings och övningsplan samt ett dokument med åtgärder för krisberedskap under mandatperioden upprättats. Åtgärderna genomförs under hela mandatperioden. Här beskrivs exempel på åtgärder som berör kommunstyrelseförvaltningen och som ska genomföras eller påbörjas under 2020.

- Förvaltningscheferna i samråd med säkerhetschefen genomför en utredning för att se över behoven av reservkraft i våra verksamheter för trygghetspunkter som pekar ut behoven specifikt. Förslagen ska beredas så att de kan hanteras i budgetprocessen inför 2021.
- Utbilda och öva krisledningsorganisation enligt, utbildnings- och övningsplan 2019-2022.
- Ha information om kommunens krisberedskap tillgänglig för medborgaren och delta på den nationella krisberedskapsveckan i maj.
- Verksamheterna i samarbete med säkerhetschefen planerar för Styrel (prioritering av samhällsviktiga elanvändare vid effektbrist). Styrel uppdateras en gång per mandatperiod i samarbete med Länsstyrelsen och elnätsföretagen.

Totalförsvarsplaneringen i Sverige har det senaste året intensifierats och stat och Länsstyrelse ställer krav på kommunerna.

Bollebygds kommun kommer att påbörja arbetet med totalförsvarsplanering genom att:

- Analysera våra samhällsviktiga verksamheter enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585).
- Skapa en krigsorganisation.
- Krigsplacera personal på sin arbetsplats.

- Delta på samverkansövning, TFÖ 2020 (totalförsvarsövning) med den personal som övningen vänder sig till.
- Planera för säkra kommunikationer (signalskyddsutrustning) för delning av säkerhetskyddsklassificerad information.

Folkhälsa

Det övergripande nationella folkhälsomålet är *att folkhälsopolitiken ska skapa samhällsliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation*". En medveten folkhälsopolitik kan och bör förbättra villkoren för de grupper som är socialt och ekonomiskt mest utsatta och som därmed löper störst risk att drabbas av ohälsa och för tidig död.

En av utmaningarna är de sociala skillnaderna i folkhälsa och att hälsan i vissa utsatta grupper inte utvecklats på samma positiva sätt som i befolkningen som helhet. Förutsättningarna för bästa möjliga fysiska och psykiska hälsa på lika villkor påverkas av flera faktorer som arbete, utbildning, ekonomisk och social trygghet samt omgivande livsmiljöer.

Kommunen och Hälso- och sjukvårdsnämnden har ett samverkansavtal och i avtalet finns utvecklingsområden för att utveckla folkhälsoarbetet. Fokus under 2020 ska vara på att integrera folkhälsoperspektivet i kommunens ordinarie verksamhet och de insatser som görs främjar utvecklingen av och förutsättningarna för en jämlik hälsa.

Arkiv

Det finns ett stort behov av att bibehålla den uppbyggda strukturen i kommunarkivet, en struktur som utfördes av arkivkonsulter under åren 2016-2018.

Årligen finns ett behov av kommunens verksamheter behov att några gånger per år kunna leverera material som ska arkiveras, till kommunarkivet. Detta material ska granskas, kategoriseras, katalogiseras samt förtecknas i aktuella

arkivförteckningar. Kunskapen och arbetstiden för att göra detta saknas då kommunen varit utan en kommunarkivarie i drygt 10 år.

Kommunstyrelseförvaltningen ser ett stort behov av att ta ett helhetsgrepp kring ansvaret för arkivet och hur kommunen ska tänka kring arkiv, e-arkiv och informationssäkerhet kopplat till det. Förvaltningen kommer att göra en genomlysning av vilka behov som finns inom området inför kommande budgetar.

IT

IT är i ständig förändring utifrån ökade krav och förändrade förutsättningar i vår omvärld samt verksamheter. IT ser en ökad utveckling från verksamheter med bl. a molntjänster och applikationer, vilket ställer högre krav på nätverk, säkerhet och kommunikationsutrustning.

Kommunens verksamhetsbehov ligger till grund för befintlig IT-infrastruktur där IT strategisk IT-plan för perioden 2019-2023 har arbetats fram, Bollebygd står inför utmaningar i att bibehålla en långsiktigt hållbar och teknisk arkitektur med ökade volymer, upphandlingar, förändrade arbetssätt och telefonen som verktyg.

Kommunens samlade IT-miljö fungerar väl i dagsläget.

IT upprättar under början av 2020 en sekundär datahall i kommunen för en ökad säkerhet och tillgängligheten i kommunens IT-tjänster och data.

Under 2020 kommer IT utvecklas bland annat i följande punkter;

- Omfattande översyn och anpassningar av Microsoft licenser för en kommande teknisk övergång till Office 365
- Mobile device management (MDM) för att rusta mobiltelefoners supportbarhet, säkerhet och funktionalitet med bibehållen användarflexibilitet
- Single sign-on (SSO) användarbehörighet (auktorisering) och användarverifiering (autentisering), så att användare endast behöver logga in en enda gång för att nå de system som är anpassade till tjänsten.

Fördelen för användaren är att man inte behöver hålla reda på flera olika lösenord.

- Elektronisk signering för att underlätta signering av formella dokument på distans, oberoende av tid och plats.

Digitalisering

Bollebygds kommun antog i juni 2018 en digitaliseringsstrategi med syfte att samordna och strukturera processen för kommunens vidare utveckling med teknikstöd.

Idag har kommunen ett gemensamt projektverktyg som ger kommunen förutsättningar att ha en samlad bild av projekt samt ge stöd i verksamhetsstyrning. En handbok/guideverktyg där medarbetare/chef/förtroendevald enkelt hittar information/instruktioner i sitt uppdrag. Verkyget ska rullas ut i kommunen 21 februari 2020.

Vi behöver alla förutsättningar och ha möjligheten att kunna göra vårt allra bäst varje dag med hjälp av teknikstöd. Under 2020 kommer kommunen påbörja digitala skyddsronder samt en pilot med kompetensinventering inom det digitala området, för att möjliggöra fortsatt verksamhetsutveckling med stöd av teknik. Syftet är att få fram status för varje medarbetares digitala mognad och med målet att avlasta varje uppdrag på bästa sätt framåt.

En förutsättning för en framgångsrik digitalisering av kommunens verksamhet är en utvecklad samordning och styrning av kommunens systemförvaltning. Detta kommer att arbetas fram under 2020.

Kommunikation

Bollebygds kommuns "Insidan" (intranät) kommer under året att utvecklas i helt ny version för ett mer effektivt och kommunikativt internt arbete. Det kommer att ge ett stort mervärde i att det blir enklare och mer modernt för varje chef/medarbetare/team samt politiker att utföra sitt uppdrag.

Reception, telefoni och administration

Bollebygds kommuns reception är navet för alla kommunala tjänster och är våra ambassadörer för ett gott bemötande i kontakter med kommunen.

2020 arbetar receptionen med att införa e-serv som är en digital tjänst för extern bokning av lokaler, idrottsanläggningar och Åsa-stugor.

Informationssäkerhet

Under 2020 kommer rutiner/instruktioner tas fram för informationssäkerhetsarbetet och det kommer att påbörjas en uppföljning av respektive verksamhetssystem. Åtgärdsplaner från verkställda informationssäkerhetsanalyser ligger till grund för arbetet. Utvecklingen framåt utförs av varje förvaltnings representant dataskyddskontakt, utvecklingschef tillsammans med Boråsregionens dataskyddsombud (DSO).

Europa Direkt Sjuhärad (EDIC)

Kontoret fungerar som EU-kommissionens förlängda arm ut i samhället för att belysa EU-arbetet på lokal nivå samt rapporterar tillbaka arbetet till EU-kommissionen. Huvudmålgrupp i denna programperiod 2018-2020 har varit unga men utifrån politiska önskemål om ett mer riktat budskap mot näringsliv, kommer nästa ansökan 2021-26 addera mer fokus på näringslivet i Bollebygds kommun. EDIC-kontoret genomför aktiviteter i hela Sjuhärad och är representant för Bollebygds kommun. Projektet utgår från en lokal verksamhetsplan där ett antal aktiviteter utförs varje år.

Räddningstjänst

Räddningstjänsten bedrivs i ett kommunalförbund, Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, SÄRF, som organiserar och driver räddningstjänst i sex kommuner: Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn.

Totalt finns 24 brandstationer (varav en i Bollebygd och en i Töllsjö) strategiskt belägna i medlemskommunerna och huvudkontoret finns i Borås. I slutet av 2019 hade förbundet ca 500 anställda. Ersättningen från respektive kommun utgår efter principer som är fastställda i förbundsordningen.

7. Internkontroll

Nämndens internkontrollarbete för 2020

Risk- och väsentlighetsanalys

Nedan återfinns risk- och väsentlighetsanalysen, den berör kommunstyrelsens ansvarsområde. Arbetet med att värdera riskerna har skett i ett antal grupper och poängen nedan är ett snitt av gruppernas poäng. Poängsättningen går från 1 till 4 där 4 innebär störst konsekvens respektive sannolikhet. Totalen fås genom att kolumnerna multipliceras. Totalen nedan är ett snitt av de olika grupperna.¹

Tabell 8.

Nr	Risk	Konsekvens	Sannolikhet	Totalt
1	Längre avbrott av IT	3,8	1,8	6,6
2	Längre avbrott av el	4,0	2,0	8,0
3	TIB-funktionen, sambandsproblematik	2,8	1,3	3,4
4	Våld eller hot i samband med besök eller möten	2,3	2,3	5,4
5	Diarieföring som inte sker korrekt	2,3	2,3	5,4
6	Utbetalningar av leverantörsfakturor till fel mottagare	2,7	2,0	5,3
7	Nyckelpersoner slutar	2,3	3,0	7,0
8	Brist på åtgärder för att hantera ekonomiska underskott på övergripande nivå	3,3	1,8	5,7
9	Felaktiga inköp, följer inte upphandlade avtal	2,3	2,0	4,7
10	Bisysslor som skadar kommunen. Får alla anställda information om detta vid anställning? Görs uppföljning?	1,7	1,3	2,2
11	Mutor, tagande/givande	2,7	1,7	4,4
12	Upphandlade leverantörer följer inte avtal, felaktiga/sena leveranser	3,0	2,3	7,0
13	Längre avbrott i det finansiella systemet, betalkort fungerar inte, hur ta betalt i våra verksamheter? Hur betala för kritiska inköp: drivmedel	1,7	1,3	2,2
14	Hur hantera ett utslaget kommunhus? (Brand, översvämning, sabotage, smitta) Finns kapacitet till alternativa arbetsplatser med tillräcklig IT?	3,5	1,8	6,1
15	Arbetet med näringslivsutveckling hinns inte med, risk att missa nya arbetstillfällen	2,3	2,0	4,7
16	Vid el-/telefoniavbrott: Kan kommunikation ske	3,8	1,8	6,6

¹ Konsekvens x sannolikhet i tabellen stämmer inte alltid med kolumnen total i tabellen eftersom tabellen visar genomsnittet av gruppernas värden.

	med hemmavarande medarbetare? Rakel? Finns telefonnummer analogt tillgängligt? Hur kallas krisledningen in?			
17	Begränsad tillgång till ficklampor, västar etc., att använda vid ev. kris i samband med mörker	2,0	1,5	3,0
18	Jävssituationer kring ekonomihantering, anställda attesterar känsliga egna inköp	3,0	1,3	4,0
19	Arbetsbelastning, psykosocial arbetsmiljö försämras pga. oklara direktiv eller ökad arbetsbörda	3,3	3,5	11,4
20	Regler kring inköp och upphandling inte kända hos berörd personal.	2,5	2,0	5,0
21	Delegeringsordningen följs inte	3,0	2,5	7,5
22	Rapportering av oegentligheter i verksamheten är inte prövat eller reglerat	3,0	2,5	7,5
23	Ej verkställda politiska beslut	3	2	6

Risker som får en poäng över ca 9 behöver hanteras aktivt på olika vis, får något en poäng mellan 4-8 bör det hållas under uppsikt. De nummer som är markerade med färg i vänsterkolumnen tas med till internkontrollplanen nedan.

Poängsättningen speglar inte fullt prioriteringsgraden eftersom vissa grupper avstått från att poängsätta vissa risker, då de inte ansetts relevanta.

Vissa punkter har fått en relativt hög poäng men tas ändå inte i nuläget med av olika orsaker. Det gäller t.ex.:

- *Nyckelpersoner slutar (7,0)* – de flesta medarbetare inom kommunstyrelseförvaltningen har någon nyckelfunktion och besitter ofta en unik kompetens inom någon del som kan ta tid att ersätta. Enheterna arbetar på olika vis löpande med att se till att sårbarheterna kan reduceras, t.ex. genom att manualer och dokumentation kring vissa arbetsmoment är tillräckligt uppdaterat.
- *Delegeringsordningen följs inte (7,5)* – kommunstyrelsens delegeringsordning ska revideras under året, efter att fullmäktige beslutat kring nya reglementen för alla kommunens nämnder. Först då vet man vilka verksamheter kommunstyrelsen åläggs av fullmäktige, och då kan också en revidering av kommunstyrelsens delegeringsordning påbörjas. Således blir delegeringsordningen ändå föremål för behandling och beslut under året.
- *Rapportering av oegentligheter i verksamheten är inte prövat eller reglerat*

(7,5) – här syftas förmodligen på kommunens arbete med klagomålshantering. Det finns t ex reglerat inom både skollagen och socialtjänstlagen hur kommunen ska arbeta med klagomålshantering. Om exempelvis en person är missnöjd med socialtjänstens insatser har personen rätt att framföra sina synpunkter och anmäla klagomål. På kommunens hemsida finns både information om klagomålshantering, och sätt att anmäla både klagomål och generella synpunkter.

Internkontrollplan

Tabell 9.

Nr	Process rutin/system	Kontrollmoment	Kontrollansvar	Metod
2	Elavbrott	Kontroll ska normalt sett ske regelbundet av att reservkraftverk fungerar. En kontroll av att denna kontroll görs ska ske.	Kommuncontroller och säkerhets-samordnare	Genomgång av rutiner
12	Upphandling	Stickprov tas av leverantörer med stor beställarvolym.	Upphandlings-ansvarig	Stickprov
18	Jävssituationer kring ekonomi-hantering, anställda attesterar känsliga egna inköp	Kontroll av attestregelverket och hur det följs.	Kommuncontroller	Stickprov
19	Arbetsbelastning, mm	Arbetsbelastningen kartläggs genom skyddsronerna inom ramen för arbetsmiljölagstiftningen.	HR-chef	Kartläggning, etc.

Redovisning av gjorda kontroller görs tidigast i delårsbokslutet men normalt i årsrapporten.

9. Revidering av styrmodell Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut) KS2019/115

§134

KS2019/115

Revidering av styrmodell för Bollebygds kommun**Beslut****Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunfullmäktige antar förslag till ny styrmodell för Bollebygds kommun, daterat 2019-10-22.

Ärendet

I november 2016 antog kommunfullmäktige kommunens nuvarande styrmodell inklusive ekonomiska styrprinciper. Denna revidering avser främst förändringar kring hantering av mål samt tidplan för budgetarbetet. Kommunstyrelsen beslutade i maj 2019 att återremittera förslaget till ny styrmodell, för att förslaget skulle beredas politiskt samt av berörda tjänstepersoner. Den politiska beredningen har skett vid budgetberedningens sammanträden i juni samt augusti 2019. Därefter har kommunfullmäktiges roll utvecklats och förtydligats.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige antar förslag till ny styrmodell för Bollebygds kommun, daterat 2019-10-22.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Revidering av styrmodell för Bollebygds kommun
- Styrmodell för Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunstyrelsen

2019-10-22

Fastställt: Kommunfullmäktige 20xx-xx-xx, § x

Gäller för: Samtliga nämnder och förvaltningar

Dokumentansvarig: Ekonomichef

Dnr : 127679

Styrmodell för Bollebygds kommun

1. Syfte

Kommunens styrmodell beskriver ansvarsfördelning och roller avseende fastställande och uppföljning av mål, gemensamma begrepp, principer för mål, tidplan m.m. Den gäller för hela kommunen och omfattar alla nivåer från kommunfullmäktige till enskild medarbetare. Styrmodellen bidrar till att skapa helhetsperspektiv, samordning mellan nämnder samt ökad transparens i kommunens budget- och uppföljningsprocess.

De ekonomiska styrprinciperna anger ansvarsfördelning och spelregler för kommunens ekonomistyrning och syftar till att klargöra ansvar och befogenheter i budgetprocessen och vid budgetuppföljning och rapportering.

2. Grundläggande principer för styrmodellen

Kommunfullmäktige utövar styrning genom att besluta om kommunens vision, övergripande mål, mål för god ekonomisk hushållning, nyckeltal, driftbudgetramar samt investeringsbudget för styrelse och nämnder. Utöver detta utövar kommunfullmäktige styrning genom olika styrdokument som riktlinjer och policydokument.

Vision och övergripande mål beslutas i samband med ny mandatperiod och fastställs årligen i samband med att budgeten beslutas. Nämnderna bryter ner de övergripande målen i nämndmål som nämnderna utarbetar. Nämnderna ska i verksamhetsplaner ange hur man tar sig an arbetet med att uppfylla de av kommunfullmäktige angivna övergripande målen, vilken metod/arbetsätt som kommer att användas, hur man avser att mäta måluppfyllelsen samt vad som ska ha uppnåtts för att målet ska betraktas som uppfyllt. På förvaltningsnivå (tjänstepersoner) förs styrningen vidare nedåt i organisationen med hjälp av enhetsplaner samt medarbetarplaner.

Nämnderna återrapporterar till kommunfullmäktige avseende måluppfyllelse, nyckeltalens utveckling, utveckling av verksamhetens volym samt ekonomiskt utfall och årsprognos. Rapporteringen till kommunfullmäktige sker i form av delårsrapport per augusti samt uppföljningsrapporter per februari, april och oktober samt årsredovisning. Vidare ska nämndernas presidier månadsvis för kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) presentera uppföljningsrapporter. Se vidare under avsnitt 7.

För att kommunfullmäktige ska få en samlad bild av måluppfyllelse använder nämnderna en kammungemensam analysmodell samt gemensamma mallar för rapportering, se avsnitt 9.

3. Rollfördelning i kommunens styrning och uppföljning

För att samspelet mellan politiker och tjänstepersoner ska fungera behöver det präglas av en tydlig rollfördelning, respekt, tillit och dialog.

Politiken har det övergripande ansvaret för ledning styrning och uppsikt. Detta inkluderar att arbeta målinriktat med ett medborgar- och brukarperspektiv, systematiskt följa upp och utvärdera verksamheten, se till att styrning och kontroll är tillräcklig samt att värna god ekonomisk hushållning.

Politiken ska ha respekt för medarbetarnas kompetens och integritet och inte ingripa eller ändra i tjänstepersonernas/medarbetarnas tjänsteskrivelser.

Tjänstepersoner i ledande ställning förväntas visa respekt för demokratin, vara lojala mot demokratiskt fattade beslut, våga och kunna ta ledarskap i organisationen samt visa integritet och inte fungera som Ja-sägare.

Den grundläggande rollfördelningen utgörs av:

- **Vad?** - hos politiken
- **Hur?** - hos tjänstepersonerna

I politikens VAD inbegrips:

- Omvärldsbevakning ur ett politiskt perspektiv
- Dialog med medborgare
- Utveckla demokratin
- Formulera vision, mål och inriktning
- Besluta om omfattning och ekonomiska ramar
- Ansvar för större prioriteringar
- Följa upp – utvärdera – ompröva

I tjänstepersonernas HUR inbegrips:

- Omvärldsbevakning ur ett verksamhetsperspektiv
- Verkställa utifrån politikens beslut och riktlinjer om – ”VAD”
- Leda utförandet - den löpande och dagliga verksamheten
- Utveckla tjänster, service, omvårdnad m.m. inom ”HUR- perspektivet”
- Utarbeta strategier och aktiviteter för att nå målen
- Föra dialog med personal, medborgare och brukare
- Följa upp, rapportera och föra dialog med uppdragsgivaren

Politik   **Tjänstepersoner**

Ibland kan de olika ansvarsområdena komma att överlappa varandra och denna överlappning kallas ibland för gråzon eller ”den gyllene zonen”. När en fråga upplevs hamna i den gyllene zonen understryks behovet av dialog och respekt mellan politiker och tjänstepersoner.

4. Vem gör vad i den kommunala organisationen?

Kommunfullmäktige ska:

- Besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen
- Besluta om vision, mål och riktlinjer för verksamheten
- Besluta om tilldelning av ekonomiska medel i driftbudgetramar, investeringsbudget, exploateringsbudget samt mål för god ekonomisk hushållning
- Besluta om kommunens skattesats
- Nämndernas organisation och verksamhetsformer
- Val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar
- Val av revisorer
- Grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda
- Årsredovisning och ansvarsfrihet
- Folkomröstning i kommunen
- Extra val till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen, som också är en nämnd, ska:

- Leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter
- Ha uppsikt över nämnderna
- Nämnderna ska för kommunstyrelsen redovisa de nämndmål som nämnderna utarbetar. Kommunstyrelsen ska därefter föra en dialog med nämnderna samt uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning
- Begära in de yttranden som man bedömer behövs från nämnder, beredningar och anställda i kommunen
- Sköta kommunens ekonomiska förvaltning

Nämnderna ska:

- Förbereda kommunfullmäktiges beslut i olika ärenden

- Ansvara för att kommunfullmäktiges beslut verkställs
- Genom att beställa, leda och följa upp se till att uppdraget verkställs och att detta sker i enlighet med nämndmål, budgetram, lagar, policys och andra styrdokument
- Redovisa till kommunstyrelse och kommunfullmäktige hur de har fullgjort sina uppgifter

Förvaltningarna ska:

- Verkställa kommunfullmäktiges beslut
- Verkställa uppdraget i enlighet med nämndmål, budgetram, lagar, policys och andra styrdokument
- Redovisa till nämnd/styrelse hur uppgifterna fullgjorts

5. Vision och målnivåer

5.1 Vision

Visionen talar om var kommunen vill befinna sig vid en fastställd framtida tidpunkt. Visionen är grunden för styrningen av kommunen. Den ska ge energi i det dagliga arbetet och fungera som en ”gummisnodd” som drar organisationen mot målet. Visionen är grunden för styrningen av kommunen och har en bred politisk förankring. Den läggs fast av kommunfullmäktige och kan omprövas vid ny mandatperiod.

5.2 Övergripande mål

Med utgångspunkt i visionen ska övergripande mål formuleras. De övergripande målen är begränsade till antalet och fastställs av kommunfullmäktige. De gäller under mandatperioden. Kommunfullmäktige fastställer även kommunens finansiella mål.

5.3 Mål på nämndnivå

Utifrån de övergripande målen formulerar nämnderna nämndmål. Nämndmålen gäller för ett år i taget och kan kompletteras med nyckeltal. Eftersom målen är ettåriga bör de syfta till att visa på vilka områden som nämnderna vill prioritera, det innebär att målen ska ses som en viljeyttring. Nämnderna föreslår nämndmål för sina verksamheter för innevarande räkenskapsår, vars överensstämmelse med de övergripande målen redovisas för kommunstyrelsen under våren innevarande år.

Nämndmålen bör lämpligen inte vara fler än tre stycken per övergripande mål och nämnd. Varje nämnd ska beskriva hur man tar sig an sina nämndmål (metod, arbetssätt, styrtalet etc) och hur de ska följas upp, det vill säga vad som ska ha åstadkommit för att nämndmålen ska betraktas som uppnådda. Nämnden ska även ange hur man tar sig an sina mål för god ekonomisk hushållning.

Nämnd kan vidare besluta om egna mål utöver de som kommunicerats med kommunstyrelsen. Detta kan gälla områden där nämnden önskar se en förändring i inriktning och/eller ambitionsnivå.

En rekommendation är att minimera antalet mål eftersom det kan vara svårt att fokusera på förändringar inom många områden samtidigt. Ett alternativ kan istället vara att välja ut egna ”nämndnyckeltal”.

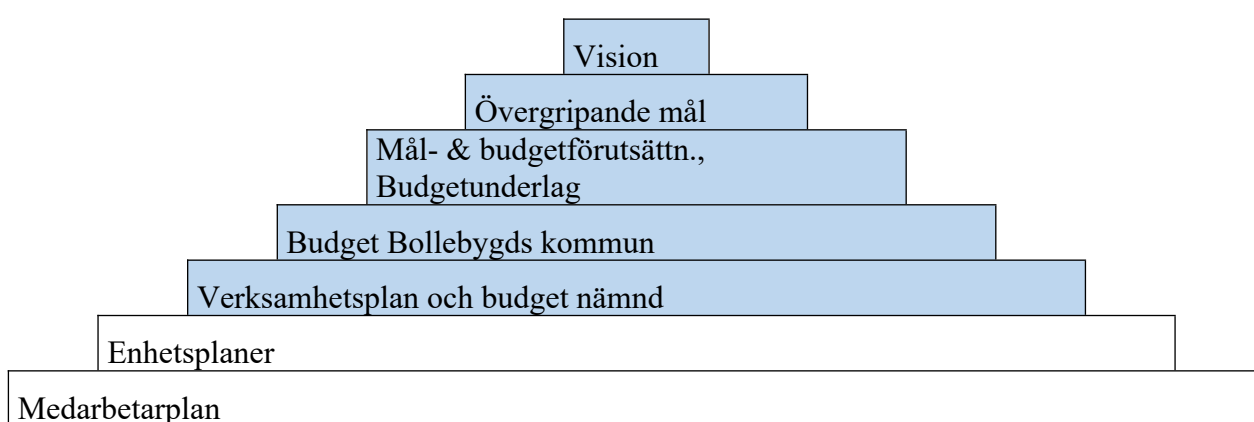
5.4 Mål på enhetsnivå

Mål på enhetsnivå tas fram av enheten när nämndmålen fastställts. Dessa ska vara tydligt kopplade mot nämndmålen. Mål på enhetsnivå gäller normalt för ett år i taget.

5.5 Mål på individnivå

Mål på individnivå är en överenskommelse mellan chef och medarbetare. Målen tas fram i medarbetarsamtal och fastställs i en medarbetarplan. De ska ha en tydlig koppling till målen på enhetsnivå.

Flödesmodell

(blå=politisk nivå, vit=tjänstepersonnivå)

5.6 Mål- och budgetförutsättningar och budgetunderlag

Mål- och budgetförutsättningar är det första underlag som tas fram i den årliga budgetprocessen. Det innehåller omvärldsanalys, strategiska kommuninterna frågor och syftar till att visa på eventuella förändringar i verksamheter och öka kunskapen om vilka förutsättningar som gäller för verksamheterna.

I allmänhet presenterar ekonomiavdelningen i januari de finansiella förutsättningar som gäller under innevarande år samt en översiktlig ekonomisk prognos för de närmaste tre åren. Preliminära ramar tas fram för varje nämnd för kommande budgetår utifrån kända volymförändringar, effekter av lokalt eller nationellt fattade beslut eller annat som påverkar nämndernas ekonomi.

Kommunstyrelsen behandlar dessa under februari samt överlämnar de preliminära ramarna till nämnderna. Vilket framgår under 5.3 ska även nämndernas nämndmål behandlas vid detta sammanträde.

Under mars/april upprättar respektive nämnd ett förslag till budgetunderlag utifrån de preliminära ramarna innehållande hur de avser ta sig an målen samt konsekvenser av den preliminärt tilldelade budgetramen.

I maj presenterar nämndernas presidier med förvaltningschefer sina kommentarer till de budgetförutsättningar som behandlades i kommunstyrelsen i februari för budgetberedningen.

(Budgetberedningen består av en ledamot från varje parti som är representerat i kommunfullmäktige.)

I det budgetunderlag som presenteras för budgetberedningen beskrivs de konsekvenser som nämnderna ser blir följden av de preliminära ramarna samt hur nämnderna hittills har tagit sig an de mål som blivit föremål för dialog med kommunstyrelsen.

Under sommaren och hösten mottas normalt kompletterande information från omvärlden; bättre prognoser om intäkter, kostnader, invånarantal och annan information som är nödvändig för den fortsatta budgetprocessen.

I augusti ger ekonomiavdelningen uppdaterad finansiell och annan relevant information vid möte med budgetberedningen, nämndernas presidier och förvaltningschefer. Respektive nämnd redogör vid mötet för sin syn på nämndens ekonomiska situation innevarande och kommande budgetår samt i vilken mån nämndmålen kan bibehållas eller behöva ändras.

Under september-oktober utarbetas budgetförslaget. Definitivt förslag till budget samt en plan för de nästkommande två årens verksamhet utarbetas och presenteras i oktober.

Kommunfullmäktige beslutar i november varje år en budget avseende det kommande räkenskapsåret samt planen för de nästkommande två åren. Kommunfullmäktige fastställer övergripande mål och finansiella mål för kommunen samt mål avseende god ekonomisk hushållning för nämnderna. Målen ska vara specifika, realistiska, tidsatta och mätbara.

Nämndernas budgetram fastställts utifrån politiska prioriteringar, effekter av lokalt eller nationellt fattade beslut samt målgruppsförändringar. Den av kommunfullmäktige beslutade budgeten per nämnd anges på nämndnivå, det är därefter upp till respektive nämnd att fördela budgeten på olika verksamheter. Nämnderna ska i sin tilldelade budgetram skapa ett utrymme för oförutsedda händelser och förändrade volymer. Tilldelad budgetram utgör gränsen för resursutnyttjande för respektive nämnd och är överordnad beslut om servicenivåer och kvalitetsutfästelser.

Verksamhetsplan och budget för nämnd baserat på den av kommunfullmäktige beslutade budgeten upprättas årligen och beslutas av nämnden senast i januari aktuellt budgetår. Verksamhetsplanen ska även innehålla de mål som nämnden avser att föra dialog om med kommunstyrelsen och övriga nämnder.

5.7 Indexering

Indexering innebär att förväntade kostnads- och intäktsökningar hanteras genom justering av nämndernas ramar. Det finns möjlighet till differentierade index beroende på olika förutsättningar för vissa kostnads- och intäktslag. Förvaltningarna ska därför inför budgetarbetet meddela om det förväntas skilda indexeringar jämfört med den generella indexeringen.

5.8 Förändringsuppdrag

I budgeten kan nämnderna tilldelas ett förändringsuppdrag vilket innebär att krav på effektivisering av befintlig verksamhet. Förändringskravet kan vara generellt eller differentierat, d.v.s. påverka verksamheter i olika grad.

5.9 Ofördelad budget

I de fall kommunstyrelsen hanterar en budget för ofördelade medel kan denna enbart användas till oförutsedda händelser. Ökade volymer utöver given budgetkompensation ska inte ses som en oförutsedd händelse.

5.10 Investeringar

En investering är en större kapitalinsats som leder till någon form av avkastning. Den innebär en ekonomisk hantering under ett eller flera år i form av ränta och avskrivning.

Investeringsbudgeten beslutas av kommunfullmäktige och nämnderna får budgetmedel för att täcka kostnader för avskrivningar och intern ränta. Uppföljning av investeringsanslag sker i uppföljningsrapport per april och oktober samt i delårsrapporten.

Inför beslut om investering ska även utvärderas de konsekvenser av investeringen, såsom anslutande kostnader och intäkter.

Ombudgetering av investeringsanslag mellan år kan ske om det finns särskilda skäl och beslutas av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av årsredovisningen. Särskilda skäl kan till exempel vara att ett projekt har senare- eller tidigare lagts. Reinvesteringsanslag ombudgeteras inte mellan år.

Investeringsbudgeten anges per nämnd och objekt. Vid större projekt ska påverkan på driftbudgeten anges. Vid exploatering över flera år ska en helhetsbild över projektet presenteras.

5.11 Lönerörelser

Här reserveras medel kommuncentralt för den kommande lönerörelsen. Det innebär ökade möjligheter för kommungemensamma omfördelningar och ett effektivare sätt att säkra att index för löner inte används för annan verksamhet än vad som avsetts. Utgångspunkten är att kommunstyrelsens arbetsutskott fördelar utrymmet och även bedömer vilken nivå av det avsatta utrymmet som behövs användas innevarande budgetår för att åstadkomma önskvärda satsningar.

6. Hantering av överskott och underskott

I samband med bokslutsberedning eller liknande redovisar nämnderna sitt resultat. I de fall nämnderna redovisar ett överskott kan delar av detta ombudgeteras i de fall en samlad bedömning visar att mål, uppdrag och prestationer är uppfyllda. En reglering sker i så fall till den ofördelade budgeten. Redovisas ett underskott görs på motsvarande sätt en samlad bedömning över orsakerna till underskottet, vilket kan leda till att delar av underskottet ska återställas innevarande budgetår, d.v.s. året efter det uppkomna underskottet.

7. Uppföljning/Analys

7.1 Dokument för kommunikation av resultat

Nämndernas återkoppling till kommunfullmäktige består i måluppfyllelse, nyckeltalens utveckling, verksamhetens volym, ekonomiskt utfall och prognos samt eventuella uppdrag.

Rapporteringen sker i form av delårsrapporten per augusti (se 7.4) samt i årsredovisningen (se 7.2). Utöver detta sker rapportering i form av uppföljningsrapporter för respektive nämnd per

februari, maj och oktober (se 7.5). Vidare ska nämndernas presidier månadsvis för kommunstyrelsens arbetsutskott presentera uppföljningsrapporter (se 7.6).

Följande uppföljningsdokument tas fram för att säkerställa återkopplingen uppåt i organisationen:

7.2 Årsredovisning

I årsredovisningen redovisas kommunstyrelsens och nämndernas arbete med nämndmål, mål för god ekonomisk hushållning och nyckeltal till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsens och nämndernas eventuella egna mål, nyckeltal samt uppdrag till förvaltningen följs upp av respektive nämnd. Arbetet med eventuella uppdrag från kommunfullmäktige redovisas. Uppföljning sker avseende nämndernas verksamhetsvolym- och ekonomiska resultat för året.

I årsredovisningen sammanställs kommunens och Stiftelsen Bollebygds hyresbostäders (Bollebo) ekonomiska redovisning. Denna analyseras och slutsatser dras avseende det gångna året.

Årsredovisningen godkänns av kommunfullmäktige i april. Nämndernas årsrapporter är ett underlag till revidering av mål, åtaganden och ekonomiska ramar för nästkommande flerårsstrategi.

Årsredovisningen ska som huvudregel endast tas fram i digital form.

7.3 Årsrapport

Avser respektive nämnds ”årsredovisning” som utöver de delar som framgår under årsredovisningen även innehåller nämndens egna mål och nyckeltal kopplade till dessa.

7.4 Delårsrapport

I delårsrapporten redovisas kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsvolym- och ekonomiskt utfall samt prognos för helåret. Positiva och negativa avvikelser från nämndmål ska särskilt omnämnas. Delårsrapporten upprättas per augusti och redovisas i kommunfullmäktige.

7.5 Uppföljningsrapporter

I uppföljningsrapporterna för nämnderna redovisas ekonomiskt utfall och prognos för helåret samt relevanta volym- och nyckeltal. Uppföljningsrapporterna sammanställs per februari, april samt oktober och redovisas i kommunfullmäktige.

7.6 Övriga uppföljningar

De månadsvisa rapporterna som nämndernas presidier presenterar för kommunstyrelsens arbetsutskott ska innehålla information som är relevant för att utvärdera verksamheten i nämnden för den senaste månaden, innefattande de processer som vid var tid är väsentliga för nämndens verksamhet och ange verktyg för hur processerna kan följas och vilka mål som ska nås. Mätning sker av tid, resurs och finansiell information med för processen relevanta variabler (exempelvis kan det ske med användning av färgen grön för status enligt plan, gul för risk för planavvikelse och röd för väsentlig planavvikelse). I samband med dessa redovisningar ska nämnderna även redovisa avvikelser från planerade nämndmål.

Uppföljningar på enhets- och medarbetarnivå görs inom respektive förvaltning. Frekvens och innehåll fastställs av förvaltningschef.

8 Budgetavvikelser

I de fall det vid uppföljning av nämnds rapport visas ett negativt resultat ska förvaltningschef skyndsamt redovisa åtgärder som leder till ett nollresultat vid årets slut. Nämnden ska senast vid nästkommande nämndsmöte efter det att en negativ prognos presenterats besluta om åtgärder syftande till ett nollresultat. Nämndens ordförande ska skyndsamt informera kommunstyrelsens arbetsutskott.

Vid kommande uppföljningar under året ska nämnden redovisa vilken effekt de beslutade åtgärderna förväntas få, d.v.s. om åtgärderna är tillräckliga eller om nya beslut behöver fattas. På motsvarande sätt ska förväntade budgetavvikelser inom investeringsbudgeten rapporteras till berörd nämnd samt till kommunstyrelsens arbetsutskott. I de fall ett enskilt projekt med en budget över 5,0 mnkr förväntas överskrida tilldelad budget med mer än 10 % ska återredovisning ske till kommunfullmäktige.

9 Analyser

För att kommunfullmäktige i uppföljningsrapporterna, delårsrapporten och årsredovisning ska få en samlad bild av verksamhetens resultat och måluppfyllelse ska rapportering ske enligt en kommungemensam analysmodell. Analysen syftar till att påvisa vilka effekter uppnådd måluppfyllelse fått i verksamheten, vilka slutsatser som kan dras om effekten av uppfylld/icke-uppfylld måluppfyllelse och vilka rekommendationer nämnden lämnar inför kommande års planering. Modellen anger hur målen ska följas upp och hur måluppfyllelsen bedöms, i såväl delårsbokslut som årsredovisning.

9.1 Nyckeltal, volym- och kostnadsutveckling

Om ett eller flera nyckeltal för en förvaltnings verksamhet utvecklas negativt kan det finnas anledning att ta ställning till om det område nyckeltalet belyser ska lyftas in som ett nämndmål kommande år. Ekonomiskt utfall, prognos ekonomiskt utfall helår samt övriga kommentarer till detta ska då redovisas.

9.2 Bedömning av måluppfyllelsen

För vart och ett av nämndmålen gör varje nämnd en skriftlig bedömning av måluppfyllelse enligt värderingsskalan i tabellen nedan. Utgångspunkten är det som verksamhetsplan anger ska ha åstadkommit för att målen ska betraktas som uppnådda.

Måluppfyllelse - bedömningsskala	
Bedömning	Analys av gjorda iakttagelser
Ja Målet är uppnått!	<ul style="list-style-type: none"> • Vilka aktiviteter bedöms ha bidragit till måluppfyllelsen och varför? • Har omvärldsfaktorer bidragit och i så fall på vilket sätt? • Vilka ekonomiska resurser fanns avsatta, vad blev utfallet och vad förklarar ev. budgetavvikelse?
Delvis	<ul style="list-style-type: none"> • Vilka aktiviteter har bidragit/ inte bidragit till måluppfyllelsen? • Vilka aktiviteter bedömer ni saknades? • Har omvärldsfaktorer påverkat och i så fall på vilket sätt? • Vilka ekonomiska resurser fanns avsatta, vad blev utfallet och vad förklarar ev. budgetavvikelse?
Nej Målet är inte uppnått!	<ul style="list-style-type: none"> • Vilka aktiviteter har bidragit/ inte bidragit till måluppfyllelsen? • Vilka aktiviteter bedömer ni saknades? • Har omvärldsfaktorer påverkat och i så fall på vilket sätt? • Vilka ekonomiska resurser fanns avsatta, vad blev utfallet och vad förklarar ev. budgetavvikelse?

Värderingsskalan i delårsrapporten kompletteras med: *Prognos för måluppfyllelse*.

9.3. Slutsats och rekommendation

Den skriftliga bedömningen enligt 9.2 ovan ska ange vilken slutsats som nämnden drar av måluppfyllelsen, vilka aktiviteter som prioriteras under återstoden av verksamhetsåret samt vilka eventuella förändringar som rekommenderas inför kommande räkenskapsår.

9.4 Framtida utmaningar

Nämnden ska även i bedömningen beskriva vilka viktiga förändringar i verksamheten och omvärlden som förväntas påverka verksamheten, till exempel förändrad lagstiftning, beslut, samverkan på nationell eller regional nivå.

9.5 Övriga uppföljningar

Uppföljning på enhetsnivå avseende enhetsplanerna görs av inom respektive förvaltning. Uppföljning av medarbetarplaner sker vid medarbetarsamtal.

Dnr :KS2019/115-7

Kommunstyrelseförvaltningen

Svante Cras | Ekonomichef

0734-64 70 06 | svante.cras@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Revidering av styrmodell för Bollebygds kommun

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige antar förslag till ny styrmodell för Bollebygds kommun, daterat 2019-10-22.

Ärendet

I november 2016 antog kommunfullmäktige kommunens nuvarande styrmodell inklusive ekonomiska styrprinciper. Denna revidering avser främst förändringar kring hantering av mål samt tidplan för budgetarbetet.

Kommunstyrelsen beslutade i maj 2019 att återremittera förslaget till ny styrmodell, för att förslaget skulle beredas politiskt samt av berörda tjänstepersoner. Den politiska beredningen har skett vid budgetberedningens sammanträden i juni samt augusti 2019. Därefter har kommunfullmäktiges roll utvecklats och förtydligats.

Beslutsunderlag

Styrmodell Bollebygds kommun, förslag 2019-10-22.

Skickas till

Samtliga nämnder

Ekonomiavdelningen

Revisorerna

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Ulrika Borg

Förvaltningschef

Svante Cras

Ekonomichef

Styrmodell Bollebygds kommun inkl ekonomiska styrprinciper

Syfte

Kommunens styrmodell beskriver ansvarsfördelning och roller avseende fastställande och uppföljning av mål, gemensamma begrepp, principer för mål, tidplan m.m. Den gäller för hela kommunen och omfattar alla nivåer från kommunfullmäktige till enskild medarbetare. Styrmodellen bidrar till att skapa helhetsperspektiv, samordning mellan nämnder samt ökad transparens i kommunens budget- och uppföljningsprocess.

De ekonomiska styrprinciperna anger ansvarsfördelning och spelregler för kommunens ekonomistyrning och syftar till att klargöra ansvar och befogenheter i budgetprocessen och vid budgetuppföljning och rapportering.

Grundläggande principer för styrmodellen

Kommunfullmäktige utövar styrning genom att besluta om kommunens vision, övergripande mål, nämndsmål, mål för god ekonomisk hushållning, nyckeltal, driftbudgetramar samt investeringsbudget för styrelse och nämnder. Utöver detta utövar fullmäktige styrning genom olika styrdokument som riktlinjer och policydokument.

Vision och övergripande mål beslutas i samband med ny mandatperiod och fastställs årligen i samband med att budgeten beslutas. Beslut om nämndsmål och nyckeltal gäller i ett år och tas fram årligen i budgetprocessen.

Styrelse och nämnder ska i verksamhetsplan ange hur man tar sig an arbetet med att uppfylla de av fullmäktige angivna nämndsmålen, vilken

metod/arbetsätt som kommer att användas, hur man avser att mäta måluppfyllelsen samt vad som ska ha uppnåtts för att målet ska betraktas som uppfyllt.

På tjänstemannanivå förs styrningen vidare nedåt i organisationen med hjälp av enhetsplaner samt medarbetarplaner.

Styrelse och nämnder återrappporterar till kommunfullmäktige avseende måluppfyllelse, nyckeltalens utveckling, utveckling av verksamhetens volym samt ekonomiskt utfall och årsprognos. Rapporteringen till fullmäktige sker i form av delårsrapport per augusti samt uppföljningsrapporter per februari, april och oktober samt årsredovisning.

För att kommunfullmäktige ska få en samlad bild av måluppfyllelse använder styrelse och nämnder en kommungemensam analysmodell samt gemensamma mallar för rapportering.

De rapporter som redovisas till kommunfullmäktige är av kommunstyrelsen beslutade kommungemensamma rapporter.

Rollfördelning i kommunens styrning och uppföljning

För att samspelet mellan politiker och tjänstemän ska fungera behöver det präglas av en tydlig rollfördelning, respekt, tillit och dialog.

Politiken har det övergripande ansvaret för ledning styrning och uppsikt. Detta inkluderar att arbeta målinriktat med ett medborgar- och brukarperspektiv, systematiskt följa upp och utvärdera verksamheten, se till att styrning och kontroll är tillräcklig samt att värna god ekonomisk hushållning.

Tjänstemän i ledande ställning förväntas vara kompetenta, visa respekt för demokratin, vara lojala mot demokratiskt fattade beslut, våga och kunna ta ledarskap i organisationen samt visa integritet och inte fungera som Ja-sägare.

Den grundläggande rollfördelningen utgörs av:

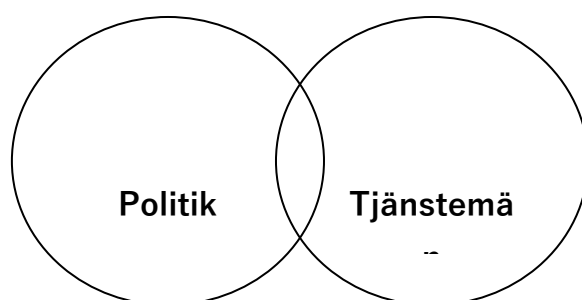
- Vad? - hos politiken.
- Hur? - hos tjänstemännen.

I politikens VAD inbegrips:

- Omvärldsbevakning ur ett politiskt perspektiv.
- Dialog med medborgare.
- Utveckla demokratin.
- Formulera vision, mål och inriktning.
- Besluta om omfattning och ekonomiska ramar.
- Ansvar för större prioriteringar.
- Följa upp – utvärdera – ompröva.

I tjänstemännens HUR inbegrips:

- Omvärldsbevakning ur ett verksamhetsperspektiv.
- Verkställa utifrån politikens beslut och riktlinjer om – ”VAD”.
- Leda utförandet - den löpande och dagliga verksamheten.
- Utveckla tjänster, service, omvårdnad m.m. inom ”HUR- perspektivet”.
- Utarbeta strategier och aktiviteter för att nå målen.
- Föra dialog med personal, medborgare och brukare.
- Följa upp, rapportera och föra dialog med uppdragsgivaren.

Ibland kan de olika ansvarsområdena komma att överlappa varandra och denna överlappning kallas ibland för gråzon eller ”den gyllene zonen”. När en fråga upplevs hamna i den gyllene zonen understryks behovet av dialog och respekt mellan politiker och tjänstemän.

Vem gör vad i den kommunala organisationen?

Kommunfullmäktige ska:

- Besluta om mål och riktlinjer. Detta uttrycks bland annat i övergripande mål och nämndsmål.
- Besluta om tilldelning av ekonomiska medel i driftbudgetramar, investeringsbudget samt mål för god ekonomisk hushållning.
- Besluta om kommunens skattesats.
- Godkänna årsredovisning samt pröva ansvarsfrihet för styrelse/nämnder.

Kommunstyrelse ska:

- Leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter.
- Ha uppsikt över nämnderna.
- Uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.
- Begära in de yttranden som man bedömer behövs från nämnder, beredningar och anställda i kommunen.
- Sköta kommunens ekonomiska förvaltning.

Nämnderna ska:

- Förbereda fullmäktiges beslut i olika ärenden.
- Ansvara för att fullmäktiges beslut verkställs.
- Genom att beställa, leda och följa upp se till att uppdraget verkställs och att detta sker i enlighet med nämndsmål, budgetram, lagar, policys och andra styrande dokument.
- Redovisa till kommunstyrelse och fullmäktige hur de har fullgjort sina uppgifter.

Förvaltningarna ska:

- Verkställa fullmäktiges beslut.
- Verkställa uppdraget i enlighet med nämndsmål, budgetram, lagar, policys och andra styrande dokument.
- Redovisa till nämnd/styrelse hur uppgifterna fullgjorts.

Vision och målnivåer

Vision

Visionen talar om var kommunen vill befinna sig 2025. Den ska ge energi i det dagliga arbetet och fungera som en "gummisnodd" som drar organisationen mot målet. Visionen är grunden för styrningen av kommunen och har en bred politisk förankring. Den läggs fast av kommunfullmäktige och kan omprövas vid ny mandatperiod.

Övergripande mål

Med utgångspunkt i visionen har övergripande mål formulerats. De övergripande målen är begränsat till antalet och fastställs av kommunfullmäktige. De under mandatperioden. De övergripande målen

kompletteras av strategiskt inriktningsdokument. Kommunfullmäktige fastställer även kommunens finansiella mål.

Mål på nämndsnivå

Utifrån övergripande mål formuleras nämndsmål. Nämndsmål som gäller i ett år och kompletteras med nyckeltal. Eftersom målen är ettåriga bör målen syfta till att visa på vilka områden som kommunen vill prioritera, det innebär att målen ska ses som en viljeyttring. Målen fastställs av fullmäktige i budgetbeslut i juni. Vid ny mandatperiod fastställs målen av fullmäktige i november. Fullmäktige fastställer även nämndernas mål för god ekonomisk hushållning.

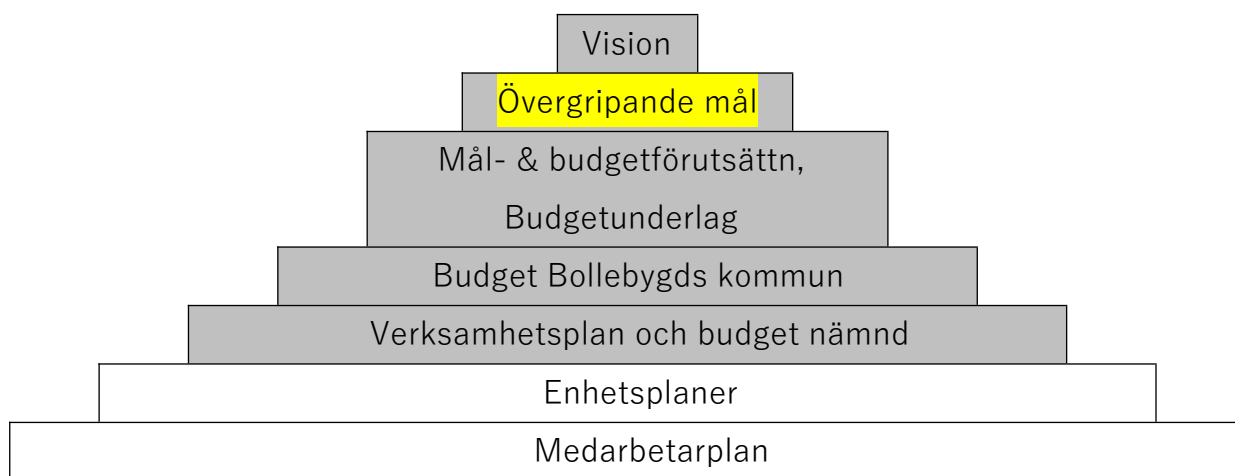
Mål på enhetsnivå

Mål på enhetsnivå tas fram av enheten. Dessa ska vara tydligt kopplade mot nämndsmålen. Mål på enhetsnivå gäller i ett år.

Mål på individnivå

Mål på individnivå är en överenskommelse mellan chef och medarbetare. Målen tas fram i medarbetarsamtal och fastställs i en medarbetarplan. De ska ha en tydlig koppling till målen på enhetsnivå.

Dokument

(grå=politisk nivå, vit=tjänstemannanivå)

Vision

Visionen talar om var kommunen vill befinna sig 2025. Visionen är grunden för styrningen av kommunen. Den läggs fast av kommunfullmäktige och kan omprövas vid ny mandatperiod.

Mål- och budgetförutsättningar och budgetunderlag

Mål- och budgetförutsättningar är det första underlag som tas fram i den årliga budgetprocessen. Det innehåller omvärldsanalys, strategiska kommuninterna frågor och syftar till att visa på eventuella förändringar i verksamheter och öka kunskapen om vilka förutsättningar som gäller för verksamheterna. Mål- och budgetförutsättningar tas fram kommungemensamt och behandlas av kommunstyrelsen. Dokumentet ligger till grund för det fortsatta budgetarbetet. Efter att mål- och budgetförutsättningarna fastställts av kommunstyrelsen upprättar respektive nämnd ett förslag på budgetunderlag. I budgetunderlaget ska det beskrivas hur nämnden tar sig an målen och konsekvenserna av den preliminärt tilldelade budgetramen. I april förs en dialog mellan nämnderna och kommunstyrelsen. Därefter följer politisk beredning som leder till förslag till budget.

Budget Bollebygds kommun

Kommunfullmäktige fastställer årligen budget avseende de nästkommande tre årens verksamhet. Till de övergripande målen kopplas i kommunfullmäktiges budget nämndsmål. Målen ska vara specifika, realistiska, tidsatta och i möjligaste mån mätbara. Nämndsmålen gäller i ett år.

För att begränsa antalet mål för nämnderna och för att kommunstyrelsen/kommunfullmäktige snabbt ska kunna bilda sig en uppfattning om hur det går för kommunen, kompletteras nämndsmålen med ett antal nyckeltal fastställda av respektive nämnd. Nyckeltalen hämtas in via nationell statistik och rapporteras av nämnderna. Nyckeltalen avspeglar kvalitet i verksamheten samt ligger inom den kommunala kompetensen. Nyckeltalen syftar till att i första hand visa på kvalitet men det kan undantagsvis finnas anledning att ha med nyckeltal som visar på förutsättningar för verksamheten.

Följande nyckeltal är exempel på hur det kan se ut. Observera att nyckeltalen inte ska förväxlas med mål. Nyckeltal följs kontinuerligt och det är endast då dessa "lyser rött" som åtgärder ska vidtas och beskrivas i uppföljningar/årsredovisningen

Exempel på nyckeltal att följa:

	Nuläge	Grön	Gul	Röd
Medborgarindex	60	>/=60	59 - 58	<58
Nöjd kundindex	85	>/=85	82 - 84	<82
Näringslivsranking	17	</=17	18 - 20	>20
Ungdomsarbetslöshet	10	</=10	11 - 12	>12
Kostn./ vårdtagare hemtjänst	175 000	</=175 000	175 100 – 176 000	>176 000
Kostnad/betygspoäng	320	</=320	321	>321
Medarbetarindex	3,83	>/=3,83	3,80 - 3,82	<3,80
Sjukfrånvaro	4,8	>/=4,8	4,9 - 5,0	<5,0

I budget fastställs också de ekonomiska ramarna för de nästkommande tre åren. Kommunfullmäktige fastställer även finansiella mål för kommunen samt mål avseende god ekonomisk hushållning för nämnderna.

Verksamhetsplan och budget nämnd

De mål som ges nämnderna av kommunfullmäktige, de så kallade nämndsmålen, kan vara upp till tre stycken per övergripande mål och nämnd. Nämnden ska beskriva hur man tar sig an sina nämndsmål (metod, arbetssätt, styrtalet etcetera) och hur de ska följas upp, det vill säga vad som ska ha åstadkommits för att nämndsmålen ska betraktas som uppnådda. Nämnden ska även ange hur man tar sig an sina mål för god ekonomisk hushållning. Utöver mål anger kommunfullmäktige nyckeltal som ska följas upp. Nämnd kan, om man så önskar, besluta om egna mål utöver de som beslutats av kommunfullmäktige. Detta kan gälla områden där man önskar se en förändring

i inriktning och/eller ambitionsnivå. En rekommendation är att minimera antalet mål eftersom det kan vara svårt att fokusera på förändringar inom många områden samtidigt. Ett alternativ kan istället vara att välja ut egna "nämndsnyckeltal". Verksamhetsplan och budget upprättas årligen och beslutas av nämnd under hösten.

Enhetsplan

För att föra verksamhetsplanens innehåll vidare nedåt i organisationen ska enhetsplaner upprättas. I enhetsplanen uttrycker enheten sina mål med koppling mot nämndens mål och övriga styrdokument för verksamheten. Enhetsplan upprättas årligen.

Medarbetarplan

För att föra enhetsplanens innehåll vidare nedåt i organisationen ska medarbetarplaner upprättas. I den enskilda utvecklingsplanen anges medarbetarens mål med koppling mot enhetens mål. Medarbetarplan upprättas årligen.

Budgetprocessen

Processen startar i november med en dialog mellan nämnderna och den politiska styrgruppen. Vid detta tillfälle ges nämnderna möjlighet att beskriva de utmaningar och möjligheter den ram som tilldelats av fullmäktige i juni ger.

I januari presenterar ekonomiavdelningen de budgetförutsättningar som gäller under innevarande år samt nästkommande budgetår. Utifrån dessa förutsättningar och eventuella volymjusteringar beslutar kommunstyrelsen på sitt sammanträde i januari om preliminära ramar och mål för kommande budgetår.

Under mars/april upprättar respektive nämnd ett förslag till budgetunderlag utifrån de preliminära ramarna innehållande hur de avser ta sig an målen samt konsekvenser av den preliminärt tilldelade budgetramen. Dessa budgetunderlag kommuniceras mellan nämnderna och kommunstyrelsen i april.

Förslag till ny budget presenteras i början på maj och behandlas av ks och fullmäktige i juni, inför ny mandatperiod fastställs budgeten dock i november.

Budgetmodell

Budgetmodellen har sin start i den aktuella budget som är beslutad för respektive nämnd föregående år i kommunfullmäktige i juni (alternativt november)

Nämndernas budgetram fastställts utifrån politiska prioriteringar, effekter av lokalt eller nationellt fattade beslut samt målgruppsförändringar. Den av fullmäktige beslutade budgeten per nämnd anges på nämndsnivå, det är därefter upp till respektive nämnd att fördela budgeten på olika verksamheter. Tilldelad budgetram utgör gränsen för resursutnyttjande för respektive nämnd och är överordnad beslut om servicenivåer och kvalitetsutfästelser. Nämnderna ska i sin tilldelade budgetram skapa ett rimligt utrymme för oförutsedda händelser och förändrade volymer.

Indexering

Indexering innebär att förväntade kostnads- och intäktsökningar hanteras genom justering av nämndernas ramar. Det finns möjlighet till differentierade index beroende på olika förutsättningar för vissa kostnads- och intäktsslag. Förvaltningarna ska därför inför budgetarbetet meddela om det förväntas skilda indexeringar jämfört med den generella indexeringen.

Förändringsuppdrag

I budgeten kan nämnderna tilldelas ett förändringsuppdrag vilket innebär att krav på effektivisering av befintlig verksamhet. Förändringskravet kan vara generellt eller differentierat, dvs påverka verksamheter i olika grad.

Ofördelad budget

I de fall kommunstyrelsen hanterar en budget för ofördelade medel kan denna enbart användas till oförutsedda händelser. Ökade volymer utöver given budgetkompensation ska inte ses som en oförutsedd händelse.

Hantering över/underskott

I samband med bokslutsberedning eller liknande redovisar nämnderna sitt resultat. I de fall nämnderna redovisar ett överskott kan delar av detta ombudgeteras i de fall en samlad bedömning visar att mål, uppdrag och prestationer är uppfyllda. En reglering sker i så fall från den ofördelade budgeten. Redovisas ett underskott görs på motsvarande sätt en samlad bedömning över orsakerna till underskottet, vilket kan leda till att delar av underskottet ska återställas innevarande budgetår, dvs året efter det uppkomna underskottet.

Investeringar

En investering innebär en ekonomisk hantering under ett flertal år i form av ränta och avskrivning. Investeringsbudgeten beslutas av fullmäktige och nämnderna erhåller budgetmedel för att täcka kostnader för avskrivningar och intern ränta. Uppföljning av investeringsanslag sker i uppföljningsrapport per april och oktober samt i delårsrapporten.

Ombudgetering av investeringsanslag mellan år kan ske om det finns särskilda skäl och beslutas av kommunfullmäktige, Särskilda skäl kan till exempel vara att ett projekt har senare- eller tidigarelagts.

Reinvesteringsanslag ombudgeteras inte mellan år.

Lönerörelse

Här reserveras medel kommuncentralt för den kommande lönerörelsen. Det innebär ökade möjligheter för kungömsamma omfördelningar och ett effektivare sätt att säkra att index för löner inte används för annan verksamhet än vad som avsetts. Utgångspunkten är att kommunstyrelsens arbetsutskott fördelar utrymmet och även bedömer vilken nivå av det avsatta utrymmet som behövs användas innevarande budgetår för att åstadkomma önskvärda satsningar.

Uppföljning/ Analys

Dokument för kommunikation av resultat

Nämndernas återkoppling till fullmäktige består i måluppfyllelse, nyckeltalens utveckling, verksamhetens volym, ekonomiskt utfall och prognos samt eventuella uppdrag. Rapporteringen sker i form av delårsrapporten per augusti samt i årsredovisningen. Utöver detta sker rapportering i form av uppföljningsrapporter till nämnd per februari, maj och oktober. Följande uppföljningsdokument tas fram för att säkerställa återkopplingen uppåt i organisationen:

Årsredovisning

I årsredovisningen redovisas nämndernas arbete med nämndsmål, mål för god ekonomisk hushållning och nyckeltal till kommunfullmäktige. Nämndernas eventuella egna mål, nyckeltal samt uppdrag till förvaltningen följs upp av respektive nämnd. Arbetet med eventuella uppdrag från kommunfullmäktige redovisas. Uppföljning sker avseende nämndernas verksamhetsvolym och ekonomiska resultat för året.

I årsredovisningen sammanställs kommunens och Stiftelsen Bollebygds hyresbostäders ekonomiska redovisning. Denna analyseras och slutsatser dras avseende det gångna året.

Årsredovisningen godkänns av kommunfullmäktige i april. Nämndernas årsrapporter är ett underlag till revidering av mål, åtaganden och ekonomiska ramar för nästkommande flerårsstrategi.

Årsrapport

Avser respektive nämnds "årsredovisning" som utöver de delar som framgår under årsredovisningen även innehåller nämndens egna mål och nyckeltal kopplade till dessa.

Delårsrapport

I delårsrapporten redovisas nämndernas arbete med nämndsmål kopplade till de övergripande målen, mål för god ekonomisk hushållning samt nyckeltal till fullmäktige. Uppföljning sker även avseende nämndernas verksamhetsvolym, ekonomiskt utfall samt prognos för helåret. Delårsrapporten upprättas per augusti.

Månadsuppföljningar

I månadsuppföljningarna redovisas ekonomiskt utfall och prognos för helåret samt relevanta volym- och nyckeltal. Månadsuppföljningar sammanställs per februari, april samt oktober och redovisas i fullmäktige.

Övriga uppföljningar

Uppföljningar på enhetsnivå görs inom respektive förvaltning, frekvens och innehåll fastställs av förvaltningschef.

Budgetavvikelser

I de fall nämndens uppföljning visar på ett negativt resultat vid årets slut ska förvaltningschef skyndsamt redovisa åtgärder som leder till ett nollresultat vid årets slut. Nämnden ska senast vid kommande nämndsmöte efter det att en negativ prognos presenterats besluta om åtgärder syftande till ett nollresultat. Vid kommande uppföljningar under året ska nämnden redovisa vilken effekt de beslutade åtgärderna förväntas få, dvs ifall åtgärderna är tillräckliga eller om nya beslut behöver fattas.

På motsvarande sätt ska förväntade budgetavvikelser inom investeringsbudgeten rapporteras till berörd nämnd. I de fall ett enskilt projekt med en budget över 5,0 mnkr förväntas överskrida tilldelad budget med mer än 10 % ska återredovisning ske till kommunfullmäktige.

Analyser

För att kommunfullmäktige i delårsrapporten och årsredovisning ska få en samlad bild av verksamhetens resultat och måluppfyllelse ska rapportering ske enligt en kommungemensam analysmodell. Analysen syftar till att påvisa vilka effekter uppnådd måluppfyllelse fått i verksamheten, vilka slutsatser som kan dras om effekten av uppfylld/icke-uppfylld måluppfyllelse och vilka rekommendationer nämnden lämnar inför kommande års planering. Modellen anger hur målen ska följas upp och hur måluppfyllelsen bedöms, i såväl

delårsbokslut som årsredovisning. Analysen görs i fyra steg och beskrivs nedan.

1 Nyckeltal, volym- och kostnadsutveckling

Om nyckeltalen för verksamheten utvecklas negativt finns det anledning att ta ställning till om det område nyckeltalet belyser ska lyftas in som ett nämndmål kommande år. Ekonomiskt utfall, prognos ekonomiskt utfall helår samt kommentarer till detta redovisas.

2 Bedömning av måluppfyllelsen

För vart och ett av nämndmålen gör nämnden en bedömning av måluppfyllelse enligt värderingsskalan i tabellen nedan. Utgångspunkten är det som verksamhetsplan anger ska ha åstadkommit för att målen ska betraktas som uppnådda.

Måluppfyllelse - bedömningsskala	
Bedömning	Analys av gjorda iakttagelser
Ja Målet är uppnått!	<ul style="list-style-type: none"> • Vilka aktiviteter bedöms ha bidragit till måluppfyllelsen och varför? • Har omvärldsfaktorer bidragit och i så fall på vilket sätt? • Vilka ekonomiska resurser fanns avsatta, vad blev utfallet och vad förklarar ev. budgetavvikelse?
Delvis	<ul style="list-style-type: none"> • Vilka aktiviteter har bidragit/ inte bidragit till måluppfyllelsen? • Vilka aktiviteter bedömer ni saknades? • Har omvärldsfaktorer påverkat och i så fall på vilket sätt? • Vilka ekonomiska resurser fanns avsatta, vad blev utfallet och vad förklarar ev. budgetavvikelse?
Nej Målet är inte uppnått!	<ul style="list-style-type: none"> • Vilka aktiviteter har bidragit/ inte bidragit till måluppfyllelsen? • Vilka aktiviteter bedömer ni saknades? • Har omvärldsfaktorer påverkat och i så fall på vilket sätt? • Vilka ekonomiska resurser fanns avsatta, vad blev utfallet och vad förklarar ev. budgetavvikelse?

Värderingsskalan i delårsrapporten kompletteras med: *Prognos för måluppfyllelse.*

3. Slutsats och rekommendation

Vilken slutsats drar nämnden av måluppfyllelsen och vilka aktiviteter prioriteras under återstoden av verksamhetsåret? Vilka eventuella förändringar rekommenderas inför kommande planeringsår?

4. Framtida utmaningar

Nämnden beskriver här viktiga förändringar i verksamheten och omvärlden som förväntas påverka verksamheten, till exempel förändrad lagstiftning, beslut, samverkan på regional eller nationell nivå.

Övriga uppföljningar

Uppföljning på enhetsnivå avseende enhetsplanerna görs av inom respektive förvaltning.

Uppföljning av medarbetarplaner sker vid medarbetarsamtal.

10. Budget och verksamhetsplan för
Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund
2020 KS2019/296

Dnr :139560

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Budget och verksamhetsplan för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund 2020

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner budget och verksamhetsplan 2020 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund.

Ärendet

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund bildades 1999 och är ett politiskt styrt samverkansorgan för kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. Varbergs kommun är adjungerad till förbundet enligt särskilt avtal. Verksamheten grundar sig på den förbundsordning som beslutats av medlemskommunerna. I förbundet ingår även Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Navet science center samt Närvårdskontoret som koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.

Enligt förbundsordningen ska Direktionens förslag till budget och verksamhetsplan översändas till förbundsmedlemmarna för godkännande. Direktionen för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund beslutade den 6 december 2019 att för egen del anta budget och verksamhetsplan för 2020 samt att översända densamma till medlemskommunerna för godkännande.

Medlemsavgiften för 2020 är samma som för 2019 – 78 kr per invånare, varav 41 kr för finansiering av basverksamhet och 37 kr för finansiering av tillväxtmedel.

Ekonomiska förutsättningar

Kostnaden för Bollebygds kommuns medlemsavgift är cirka 740 tkr för år 2020.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag direktionen Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund 2019-12-06,
§ 109.

Budget och verksamhetsplan 2020 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund,
antagen av direktionen 2019-12-06.

Skickas till

Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson

Kommunsekreterare

§ 109

Budget och verksamhetsplan 2020

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund bildades 1999 och är ett politiskt styrt samverkansorgan för kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. Varbergs kommun är adjungerad till förbundet enligt särskilt avtal. Verksamheten grundar sig på den förbundsordning som beslutats av medlemskommunerna. I förbundet ingår även Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Navet science center samt Närvårdskontoret som koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.

Enligt förbundsordningen ska Direktionens förslag till budget och verksamhetsplan översändas till förbundsmedlemmarna för godkännande.

Direktionen beslutar

att för egen del anta budget och verksamhetsplan för 2020 samt översända densamma till medlemskommunerna för godkännande

att Plan och budget för Närvårdssamverkan 2020 antas under förutsättning att den beslutats av Delregionalt politiskt samråd

Vid protokollet
Linda Bergholtz
Administrativ chef

Justerat av

Malin Carlsson
Ordförande

Bengt Hilmersson

Justeringen tillkännagiven den 16 december 2019

Rätt utdraget betygar: Linda Bergholtz

Budget och verksamhetsplan 2020

Antagen av Direktionen 2019-12-06

Innehåll

1	Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund.....	3
1.1	Organisation och verksamhetsidé	3
1.2	Verksamhetsområden.....	3
1.3	Delägarskap.....	3
2	Budget och finansiering	4
2.1	God ekonomisk hushållning.....	4
2.1.1	Finansiella mål	4
2.2	Förbundets samlade verksamhet	4
2.3	Basverksamhet.....	4
2.4	Tillväxtmedel och projekt	5
2.5	Business Region Borås	5
2.6	Dataskyddsombud	5
2.7	Medarbetarcentrum	6
2.8	Navet science center.....	6
2.9	Närvårdssamverkan Södra Älvsborg	6
3	Mål och styrande dokument.....	7
3.1	Prioriterade områden ur ett flerårsperspektiv	7
3.2	Fokusområden	7
3.3	Mål 2020	7
3.3.1	Skapa möjligheter till företagande och företagsutveckling.....	8
3.3.2	Säkerställa nödvändig kunskap och kompetens.....	8
3.3.3	Säkerställa möjligheterna till samverkan för invånarna	8
3.3.4	Miljöinsatserna ska skapa en hållbar framtid.....	8
3.3.5	Boråsregionen ska synas och sticka ut för att skapa intresse och framtidsmöjligheter	9
3.3.6	Verka för en väl fungerande infrastruktur och kollektivtrafik.....	9
3.3.7	Utveckla samverkan för en god och effektiv vård och omsorg	9
4	Dataskyddsombud	10
4.1	Uppdrag och syfte	10
4.2	Mål 2020	10
5	Medarbetarcentrum.....	11
5.1	Uppdrag och syfte.....	11
5.2	Mål 2020	11
6	Navet science center	12
6.1	Uppdrag, vision och verksamhetsidé	12
6.2	Mål 2020	12
6.2.1	Skapa möjligheter till företagande och företagsutveckling.....	12
6.2.2	Säkerställa nödvändig kunskap och kompetens.....	12
6.2.3	Miljöinsatserna ska skapa en hållbar framtid.....	14
6.2.4	Boråsregionen ska synas och sticka ut för att skapa intresse och framtidsmöjligheter	14
7	Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.....	15
7.1	Uppdrag, syfte och målbild	15
7.2	Målandikatorer 2020	15

1 Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

1.1 Organisation och verksamhetsidé

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund bildades 1999 och är ett politiskt styrt samverkansorgan för kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. Varbergs kommun är adjungerad till förbundet enligt särskilt avtal. Verksamheten grundar sig på den förbundsordning som beslutats av medlemskommunerna.

I förbundet ingår även Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Navet science center samt Närvårdskontoret som koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.

Förbundet leds av en *Direktion* där medlemskommunerna företräds av politiskt tillsatta ledamöter. Dessutom adjungeras de partier som inom förbundsområdet eller i enskild kommun uppnått en viss röststyrka och som inte annars är företrädda.

De två beredningsgrupperna *Hållbar regional utveckling Sjuhärad (BH7)* och *Välfärd och Kompetens* arbetar med strategiska frågor, bereder ärenden till Direktionen och företräder kommunalförbundet inom sina verksamhetsområden.

Det finns även en politisk styrgrupp för Navet science center och ett delregionalt politiskt samråd för Närvårdssamverkan bestående av representanter från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen.

Förbundet utser Boråsregionen representanter i regionala beredningar samt nominerar deltagare till styrelsen för VästKom, Beredningen för hållbar utveckling Västra Götaland (BHU), det politiska samrådsorganet SRO samt ägarrepresentanter till delägda bolag.

Sammanfattningsvis ska förbundet

- Stärka Boråsregionen som attraktiv och konkurrenskraftig tillväxtregion
- Stödja kommunerna i deras samverkan och omvärldsbevakning
- Samverka med nationella organ, Västra Götalandsregionen samt andra myndigheter och organisationer på regional nivå

1.2 Verksamhetsområden

Förbundets verksamhet handlar till stor del om att biträda medlemskommuner och förtroendevalda i regionalt och delregionalt förhandlingsarbete, utredningar och utvecklingsarbete. Arbetet är indelat i två områden kopplat till de politiska beredningarna.

I ansvarsområdet *Hållbar regional utveckling Sjuhärad (BH7)* ingår områdena infrastruktur, samhällsbyggnad, kollektivtrafik, tillväxt, kultur, verksamhetsutveckling med stöd av IT, miljö, besöksnäring samt näringsliv.

I *välfärdsområdet* ingår äldreomsorg, funktionshinder, socialpsykiatri, hälso- och sjukvård samt individ- och familjeomsorg. Inom området *kompetens* ingår alla skolformer, men inriktningen är gymnasie- och vuxenutbildning som i sin tur har fokus på dagens och framtidens arbetsmarknads- och kompetensförsörjning i Boråsregionen.

Förbundskansliet bistår de politiska organen och är kontakt gentemot kommunala förvaltningar och andra myndigheter och organisationer. Utöver basorganisationen finns temporära resurs- och kompetensförstärkningar.

Förbundets verksamhet bygger på samverkan. I syfte att tillvarata och fånga upp utveckling inom verksamhetsområdena deltar förbundet i tjänstemannagrupper på delregional, regional och nationell nivå.

1.3 Delägarskap

Sjuhärads kommunalförbund är delägare i bolaget Gryning Vård AB; ett gemensamt bolag för de offentliga sociala institutionerna – hem för vård och boende. Förbundet är också delägare i Mediapoolen AB - ett bolag för den gemensamma läromedelsförsörjningen i Västra Götaland, exklusive Göteborgsregionen. Till detta finns även VästKom, en sammanslutning av de delregionala kommunalförbunden i Västra Götaland, som på regional nivå ska företräda och samordna kommunernas intressen.

2 Budget och finansiering

2.1 God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen 11 kap §1 ska kommuner, kommunalförbund och regioner ha god ekonomisk hushållning. Förbundet ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att skapa förutsättningar för god ekonomisk hushållning enligt följande och riktlinjer:

1. Förbundet ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt så att de gör mesta möjliga nytta för Boråsregionen och medlemskommunerna
  - Förbundets verksamheter, insatser och kostnader ska kontinuerligt utvärderas och omprövas
  - Förbundet ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån Direktionens reglemente, riktlinjer och beslut
2. Förbundets tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt
3. Direktionens budgetbeslut är överordnat verksamheten och vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet

2.1.1 Finansiella mål

Kommunallagen anger att kommunernas ekonomi ska vara i balans. Intäkterna ska överstiga kostnaderna och det så kallade balanskravet utgör en miniminivå för det ekonomiska resultatet. Förbundets finansiella mål 2020 är

1. Förbundets kostnader ska inte överstiga intäkterna
2. Förbundet ska uppvisa ett eget kapital om lägst 4 mnkr

2.2 Förbundets samlade verksamhet

Förbundet bedriver basverksamhet och delregionala projekt samt fördelar tillväxtmedel enligt avtal med Västra Götalandsregionen. I förbundet ingår även Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Navet science center och Närvårdskontoret. Dessa verksamheter finansieras och nyttjas olika av medlemskommunerna. Närvårdskontoret finansieras av både medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen.

	2020 Inkl tillväxtmedel VGR	2019 Exkl tillväxtmedel VGR
INTÄKTER	80 193 252	73 378 934
KOSTNADER		
Personal	27 897 206	28 191 333
Övriga kostnader	9 182 716	15 956 381
Tjänster	43 083 890	29 200 576
SUMMA KOSTNADER	80 163 812	73 348 290
RESULTAT	29 440	30 644

2.3 Basverksamhet

Medlemsavgiften för 2020 är 78 kronor/invånare, varav 41 kronor för finansiering av basverksamhet och 37 kronor för finansiering av tillväxtmedel. Medlemsavgiften för Varbergs kommun är 11 kronor/invånare.

	2020	2019 Inkl tillväxtmedel och Dso
INTÄKTER	13 636 070	47 642 985
KOSTNADER		
Personal	10 802 023	11 350 959
Övriga kostnader	1 516 393	9 535 683
Tjänster	1 317 654	26 756 343
SUMMA KOSTNADER	13 636 070	47 642 985
RESULTAT	0	0

2.4 Tillväxtmedel och projekt

Anslag för tilldelning av tillväxtmedel är 17 500 tkr varav medlemskommunerna bidrar med 8 000 tkr och Västra Götalandsregionen med resterande belopp. Utöver tillväxtmedel erhålls projektmedel från andra externa parter. Pågående interna projekt omsätter ca 20 000 tkr.

	2020
INTÄKTER	38 715 156
KOSTNADER	38 715 156
RESULTAT	0

2.5 Business Region Borås

Verksamheten finansieras av medlemskommunerna med 6 kronor/invånare.

	2020	2019
INTÄKTER	1 352 190	1 342 104
KOSTNADER		
Personal	521 245	680 855
Övriga kostnader	322 452	207 885
Tjänster	508 493	453 364
SUMMA KOSTNADER	1 352 190	1 342 104
RESULTAT	0	0

2.6 Dataskyddsombud

Medverkande kommuner är Bollebygd, Borås, Herrljunga, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. Medverkar gör också flera av kommunernas majoritetsägda bolag, Södra Älvsborgs Räddningsförbund och Sjuhärads Samordningsförbund. Verksamheten finansieras genom en fast avgift om 129 tkr per deltagande kommun samt en rörlig del baserad på antal invånare.

	2020
INTÄKTER	2 409 312
KOSTNADER	
Personal	1 730 963
Övriga kostnader	144 408
Tjänster	533 941
SUMMA KOSTNADER	2 409 312
RESULTAT	0

2.7 Medarbetarcentrum

Borås, Mark, Svenljunga och Tranemo kommuner har avtal med Medarbetarcentrum. Avgiften räknas enligt beslut upp med 2,5 % årligen. Verksamheten får utöver intäkt enligt avtal även intäkter för sålda tjänster till avtalskommuner och övriga.

	2020	2019
INTÄKTER	2 900 000	3 060 000
KOSTNADER		
Personal	2 394 705	2 578 664
Övriga kostnader	144 462	147 928
Tjänster	360 833	333 408
SUMMA KOSTNADER	2 900 000	3 060 000
RESULTAT	0	0

2.8 Navet science center

Avtalskommuner är Borås, Mark, Svenljunga och Tranemo. Avgiften räknas enligt beslut upp med 2,5 % årligen. Verksamheten får utöver intäkt enligt avtal även intäkter från Skolverket, Västra Götalandsregionen och för sålda tjänster till avtalskommuner och övriga. Utöver den fasta finansieringen kan olika former av projektmedel komma att sökas för att finansiera projekt.

	2020	2019
INTÄKTER	18 899 830	19 070 163
KOSTNADER		
Personal	10 803 679	12 014 519
Övriga kostnader	6 914 093	5 895 000
Tjänster	1 152 618	1 130 000
SUMMA KOSTNADER	18 870 390	19 039 519
RESULTAT	29 440	30 644

2.9 Närvårdssamverkan Södra Älvsborg

I Närvårdssamverkan medverkar samtliga medlemskommuner, Södra hälso- och sjukvårdsnämnden och Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund, som samordnar kommunernas arbete.

Regionens parter står för 50 % av kostnaderna och kommunerna för resterande 50 %. Kommunernas kostnader fördelas utifrån invånarantal. Utöver den fasta finansieringen kan olika former av projektmedel komma att sökas för att finansiera gemensamma utvecklingsprojekt.

	2020	2019
INTÄKTER	2 280 694	2 263 682
KOSTNADER		
Personal	1 644 591	1 566 336
Övriga kostnader	140 908	169 885
Tjänster	495 195	527 461
SUMMA KOSTNADER	2 280 694	2 263 682
RESULTAT	0	0

3 Mål och styrande dokument

Förbundets övergripande strategiska mål är **Att aktivt arbeta för att Sjuhärad/Boråsregionen ska vara ett bra område att bo, arbeta och leva i.**

Verksamheten arbetar mot målet genom att *Med tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv skapa gränsöverskridande möten för att främja samverkan, innovation och nytänkande.*

Utifrån Västra Götaland 2020 – strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland (VG2020) har en delregional strategi för tillväxt och utveckling i Boråsregionen tagits fram. Strategin beskriver de tillväxtområden som särskilt prioriteras under 2014–2020. De utvalda fokusområdena är verktyg för att styra mot Västra Götalands gemensamma vision om *Det goda livet*. Inom kulturområdet anger Boråsregionens kulturplan 2020-2023 mål och inriktning.

3.1 Prioriterade områden ur ett flerårsperspektiv

2020-2021 sker en satsning på att ta fram en gemensam struktur- och framtidsbild inom Boråsregionen samt specifika satsningar inom områdena besöksnäring, miljöstrategisk samverkan, kompetensförsörjning och infrastruktur.

3.2 Fokusområden

De prioriterade frågorna i den delregionala tillväxt- och utvecklingsstrategin utgör förbundets fokusområden. För att täcka in all verksamhet inom förbundet har ytterligare två fokusområden gällande infrastruktur och social välfärd formulerats.

- Skapa möjligheter till företagande och företagsutveckling
- Säkerställa nödvändig kunskap och kompetens
- Säkerställa möjligheterna till samverkan för invånarna
- Miljöinsatserna ska skapa en hållbar framtid
- Boråsregionen ska synas och sticka ut för att skapa intresse och framtidsmöjligheter
- Verka för en väl fungerande infrastruktur och kollektivtrafik
- Utveckla samverkan för en god och effektiv vård och omsorg

3.3 Mål 2020

Utifrån fokusområdena har mål formulerats som beskriver hur basverksamheten, de interna projekten samt Business Region Borås ska bidra till måluppfyllelsen.

Syftet med de tillväxtmedel som fördelas är att bidra till regional utveckling genom att främja gränsöverskridande samverkansprojekt inom flera av fokusområdena. Fördelning av tillväxtmedel sker utifrån en modell där projektbeskrivningar tagits fram baserade på de behov som finns i regionens näringsliv. Organisationer skickar därefter in en ansökan där de beskriver hur de ska lösa de utpekade behoven. Medel kan även sökas inom områdena kultur och miljö och samtliga projekt ska i förlängningen bidra till måluppfyllelsen av de delregionala planerna.

Mål	Mätetal	Verksamhet
Främja gränsöverskridande samverkansprojekt inom tillväxt, miljö och kultur	Medverkan i processen RUS 2021–2030, effektutvärdering av beviljade projekt och förstudier	Tillväxtmedel

3.3.1 Skapa möjligheter till företagande och företagsutveckling

Mål	Mätetal	Verksamhet
Företagsklimatet i Boråsregionens kommuner ska förbättras	SKL:s insiktsmätning	Näringsliv/BRB
Investerare ska lockas till Boråsregionen	Minst fem investeringsförfrågningar via Business Sweden	Näringsliv/BRB
Arbetsgivare i Boråsregionen ska ha goda möjligheter att rekrytera rätt kompetens	Måldokument kompetensförsörjningsarbete framtaget, Praktikplatsen.se samt Kompetensmäklari används av deltagande kommuner	Kompetens
Fler företag ska startas upp och växa genom synliggörande av besöksnäringen i Boråsregionen	Ökat antal exportmogna företag enligt Turistrådets klassificering "Sverige, Norden, Världen-företag"	Destination Boråsregionen <i>UtbildningsBoost</i>

3.3.2 Säkerställa nödvändig kunskap och kompetens

Mål	Mätetal	Verksamhet
Arbetsgivare i Boråsregionen ska ha goda möjligheter att rekrytera rätt kompetens	Modell för validering av formell och reell kompetens prövas	Kompetens <i>Kompetensslussen</i>
Kommunernas socialtjänst samt vård och omsorg ska stödjas i att arbeta evidensbaserat och innovativt	90 % upplever att utbildning arrangeras utifrån behov och efterfrågan 90 % upplever att förbundet bidrar till att sprida omvärldsinformation	Välfärd
Förbundet ska bidra till god kunskapsutveckling genom samordning av samt deltagande i nationella, regionala och delregionala nätverk	90 % upplever att förbundet bidrar till att sprida omvärldsinformation	Samtliga verksamheter

3.3.3 Säkerställa möjligheterna till samverkan för invånarna

Mål	Mätetal	Verksamhet
En gemensam struktur- och framtidsbild ska vara vägledande för Boråsregionens utveckling	Beslutad struktur- och framtidsbild	Samhällsplanering
Kommunerna ska stödjas i arbetet med verksamhetsutveckling med stöd av IT	Antal genomförda aktiviteter i eHandlingsplanen	eKontoret
Förbundet ska verka för god samverkan och erfarenhetsutbyte mellan kommunerna i Boråsregionen	Minst 90 % av kommunerna är i hög eller mycket hög grad nöjda med förbundets nätverk	Samtliga verksamheter
Förbundet ska stödja god samverkan mellan kommuner, region och stat	Minst 90 % av kommunerna upplever att förbundet i hög eller mycket hög grad bidrar till att kommunerna kan påverka frågor på regional och nationell nivå	Samtliga verksamheter

3.3.4 Miljöinsatserna ska skapa en hållbar framtid

Mål	Mätetal	Verksamhet
Förbundet ska arbeta för Hållbar utveckling i Sjuhärad	Förslag till organisationsstruktur och hållbarhetsstrategi framtagen	Miljöstrategisk samverkan
Förbundet ska driva på utvecklingen inom förebyggande av avfall och en hållbar avfallshantering i Boråsregionen	Förslag till Regional avfallsplan framtagen	Regional avfallsplan

3.3.5 Boråsregionen ska synas och sticka ut för att skapa intresse och framtidsmöjligheter

Mål	Mätetal	Verksamhet
Förbundet ska främja en aktiv och nyskapande kulturregion för alla i regionen	Minst fyra kulturutvecklingsprojekt, två förstudier, två nya samverkansprojekt samt en temadag	Kultur
Boråsregionens position ur ett besöksnäringssperspektiv ska stärkas	Strategi för samverkan inom turism och besöksnäring framtagen, förslag till besöksnäringstrategi för Boråsregionen framtagen, gemensam modell för att arrangera internationella idrottsevenemang framtagen	Destination Boråsregionen

3.3.6 Verka för en väl fungerande infrastruktur och kollektivtrafik

Mål	Mätetal	Verksamhet
Förbundet ska representera och bevaka kommunernas intressen i länsövergripande utredningar, förhandlingar och arbetsgrupper	Bedriva aktivt påverkansarbete, vara en aktiv part i det delregionala kollektivtrafikerådet, ta initiativ till att samordna remissvar, delta i arbetet med aktuella åtgärdsvalsstudier	Infrastruktur
Förbundet ska bevaka och agera i planering och genomförande av de objekt i Boråsregionen som finns upptagna i de nationella och regionala infrastrukturplanerna	Utgöra en aktiv part för Boråsregionen i kontakten med myndigheter som Trafikverket och Västra Götalandsregionen, minst 90 % av kommunerna upplever att förbundet i hög eller mycket hög grad bidrar till att kommunerna kan påverka frågor på regional och nationell nivå	Infrastruktur

3.3.7 Utveckla samverkan för en god och effektiv vård och omsorg

Mål	Mätetal	Verksamhet
Förbundet ska stödja kommunerna att identifiera verksamhetsområden där de kan samverka och på så sätt erbjuda invånarna likvärdiga insatser	Minst 90 % av kommunerna upplever att förbundet i hög eller mycket hög grad utgör ett stöd för kommunerna att identifiera områden för samverkan	Välfärd
Förbundet ska stödja kommunerna i samordning av statliga satsningar och initiativ inom socialtjänst och vård och omsorg	Minst 90 % av kommunerna upplever att den information som förmedlas är adekvat för verksamhetsområdet i hög eller mycket hög grad	Välfärd
Förbundet ska stödja Boråsregionens kommuner att påverka regionala och nationella frågor som rör god och effektiv vård och omsorg	Minst 90 % av kommunerna upplever att förbundet i hög eller mycket hög grad utgör ett stöd för ett fungerande vårdssamverkansarbete	Välfärd

4 Dataskyddsombud

4.1 Uppdrag och syfte

Dataskyddsverksamheten inom Boråsregionen är en samverkan som syftar till att effektivt ge medlemskommunerna kunskap och erfarenhet i dataskyddsfrågor. Medlemmarna i Boråsregionen ska känna att de har bra tillgänglighet till dataskyddsombuden och därmed känna trygghet gällande hur den personliga integriteten hanteras inom den egna organisationens olika verksamheter. Med verksamhet avses exempelvis förvaltningar, kluster av förvaltningar, avdelningar, sektorer, sektioner, kommunalförbund, kommunala bolag och nätverk. Personuppgiftsansvarig (PUA) är alltid respektive nämnd eller styrelse.

Samverkansformens övergripande målsättning är att ge medlemskommunerna möjlighet att skaffa sig kontroll över de vitala delarna i dataskyddsförordningen och ge dem verktyg att motverka och minska antalet incidenter; vars konsekvenser kan ge dålig publicitet vilket kan skada både varumärket och minska kommunens anseende hos allmänheten.

Dataskyddsombuden erbjuder sin kompetens och ger service åt verksamheterna, dess personal samt kommunmedlemmar genom rådgivning, information, utredningar och utbildningsinsatser. I de fall det behövs, ges också stöd och hjälp i att bedöma hur personuppgiftsincidenter ska hanteras.

4.2 Mål 2020

Det övergripande målet är att **Säkerställa ett gott skydd av den personliga integriteten**

Mål	Mätetal
Granska <ul style="list-style-type: none"> Tillhandahålla ett konkret verktyg som skapar möjlighet till ökad efterlevnad av Dataskyddsförordningen Tillhandahålla ett strategiskt verktyg som skapar möjlighet till ökad efterlevnad av Dataskyddsförordningen	<ul style="list-style-type: none"> Alla verksamheter (~80) ska under året ha genomfört minst en granskningsomgång Alla verksamheter/kluster (~20) ska under året ha genomfört minst en genomgång med Mognadsmatrisen
Kunskap <ul style="list-style-type: none"> Tillhandahålla experttjänst i frågor som rör den personliga integriteten Tillhandahålla möjlighet att låta DSO bidra i det interna arbetet med kulturfrågor som rör den personliga integriteten Bidra till kompetenshöjning i de kommunala verksamheterna	<ul style="list-style-type: none"> DSO ska stötta verksamheterna med råd i enkla (45) och mer komplexa (15) frågor och utredningar DSO ska besöka nätverk och personalträffar/APT (30) för att informera om dataskydd och stärka medvetenheten kring integritetsfrågor På uppdrag arrangera utbildningar för att höja kompetensen om dataskydd (4 utbildningsaktiviteter) samt publicera ca 4 nyhetsbrev
Ombudsmannaskap <ul style="list-style-type: none"> Tillhandahålla expert- och bedömningshjälp vid personuppgiftsincidenter Tillhandahålla en kontaktpunkt inom ramen för DSO-rollen	<ul style="list-style-type: none"> DSO ska stötta arbetet vid alla misstänkta och bekräftade personuppgiftsincidenter (10) DSO ska finnas tillhands för alla registrerade personer, medarbetare, verksamheter och tillsynsmyndigheten som önskar hjälp med ärenden, information med mera. Alla ärenden ska vara återkopplade till frågeställaren inom 5 arbetsdagar
Externt nätverk <ul style="list-style-type: none"> Boråsregionen ska fortlöpande ses som en självklar partner när det gäller dataskyddsombud	<ul style="list-style-type: none"> DSO ska organisera och kontinuerligt inhämta värdefulla nyheter och kunskaper genom omvärldsbevakning (45), deltagande i relevanta nätverk (6) och utbildningar (6)
Planera <ul style="list-style-type: none"> Skapa än mer relevant innehåll till de kommunala verksamheterna	<ul style="list-style-type: none"> Genom årlig utvärdering av gångna periodens verksamhet bättre möta efterfrågade aktiviteter och skapa relevant verksamhetsplan och budget

5 Medarbetarcentrum

5.1 Uppdrag och syfte

Medarbetarcentrums syfte är att stödja och utveckla anställda i de samverkande kommunerna Borås, Mark, Svenljunga och Tranemo. Syftet är att arbeta hälsofrämjande, förhindra inlåsning och aktivt verka för en lönsam personalrörlighet. Genom Medarbetarcentrum erbjuds ledarskapsutbildningar och grupputveckling samt individuellt stöd i roll och yrkeskarriär. Medarbetarcentrum tar tillvara medarbetarnas kompetens, arbetar för välmående arbetsgrupper, hälsa, trivsel och prestation såväl för chefer som för medarbetare. Medarbetarcentrum inspirerar medarbetare som vill ha och behöver en positiv *Kraft till förändring*.

5.2 Mål 2020

De övergripande målen är att arbeta för lönsam personalrörlighet samt att stödja och stärka chefer och arbetsgrupper för att öka hälsa, trivsel och prestation och på det viset bidra till att medlemskommunerna är attraktiva arbetsgivare.

Mål	Mätetal
<ul style="list-style-type: none"> • Marknadsföra Medarbetarcentrums verksamhet för ett ökat användande • Bidra till personalrörlighet genom jobbmatchning • Tillhandahålla ett attraktivt utbud av tjänster utifrån kommunernas behov • Bidra till att nödvändig kunskap och kompetens finns hos cheferna i medlemskommunerna, exempelvis genom ledarskapsprogrammet • Vara ett stöd och verktyg för arbetsgivarna i arbetet med organisatorisk och social arbetsmiljö för att bidra till ökad hälsa hos medarbetarna, högre prestationer i grupper och för ökad attraktivitet hos medlemskommunerna • Vara ett stöd för de kommuner som fokuserar på tillitsbaserat ledarskap	<ul style="list-style-type: none"> • Regelbundna aktiviteter för att marknadsföra Medarbetarcentrums tjänster och hur de kan användas på ett lönsamt sätt • Ha full tillgänglighet för att utföra basverksamheten med reflekterande samtal och jobbmatchning • Regelbunden kontakt med kommunernas personalenheter för att anpassa utbudet efter kommunernas behov • Genomföra grupputvecklingsinsatser på uppdrag av medlemskommunerna • Genomföra och utveckla ledarskapsprogrammet • Tillföra kunskap och erfarenhetsutbyte genom omvärldsbevakning, nätverk och kompetensutvecklingsinsatser • En årlig dialogträff med HR-personal/chefer • En årlig dialogträff med fackliga representanter • Kontinuerligt inhämta feedback för att utveckla tjänsterna, både på individ- och gruppnivå • Vara ett stöd för chefer och personalenheter i medlemskommunerna • Fyra styrgruppsmöten

6 Navet science center

6.1 Uppdrag, vision och verksamhetsidé

Navet ska vara med och utveckla Sjuhäradsbygden till en attraktiv och konkurrenskraftig region med hög utbildningsnivå samt en befolkning med stort intresse för teknik, naturvetenskap och matematik.

Visionen är att *Navet är en självklar samarbetspartner för uppfyllandet av Agenda 2030*. Mission är att *öka lusten till lärande hos alla* och strategin att vara en lärande organisation som ständigt söker nya metoder och samarbetspartners.

Navets verksamhetsidé är att på vetenskaplig grund, med entreprenöriellt lärande, interkulturell dialog och hållbar utveckling skapa teman, utbildningar, program, interaktiva utställningar och experiment. Kunskaper sätts i ett sammanhang och får fler att engagera sig och vilja ha mer kunskaper inom naturvetenskap, teknik och matematik.

6.2 Mål 2020

Navet följer förbundets övergripande fokusområden. Långsiktiga mål och mål 2020 beslutas av styrgruppen. Till varje mål 2020 finns aktiviteter. Under 2020-22 är fokus på Agenda 2030 och de globala målen såväl lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Att få skolor, organisationer och allmänhet engagerade i vår framtid är den övergripande stora utmaningen.

6.2.1 Skapa möjligheter till företagande och företagsutveckling

Långsiktigt mål	Mål 2020
Stimulera ökat entreprenörskap genom att verka för att använda och utveckla de entreprenöriella kompetenserna	<ul style="list-style-type: none"> Tillsammans med ett Science center skriva en ansökan om att ta fram ett nytt entreprenöriellt tema med Agenda 2030 fokus Utvärdera minst två teman utifrån med avseende på entreprenöriella kompetenserna Genomföra ett tekniktema tillsammans med teknikföretag för åk 8 för minst 10 klasser Utveckla en ungdomsaktivitet på sommaren, med minst 30 ungdomar Genomföra ett två veckors ämnesövergripande tema för gymnasiet åk 1 för Sven Eriksson gymnasiet i samverkan med företag för minst 100 elever Handleda minst tre UF-företag inom Agenda 2030 Upparbeta företagskontakter

6.2.2 Säkerställa nödvändig kunskap och kompetens

Långsiktigt mål	Mål 2020
Alla elever i grundskolan ska ha god tillgång till material och undervisning i naturvetenskap, teknik och matematik	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram utlåningsmaterial som täcker delar av Lgr F till 6 i NO, Tk och matematik Minst 20 000 elever på Navet-teman Minst 1 000 elever på teman i matematik Minst 500 elever i teman om programmering Minst 500 elever på teman med fokus på Agenda 2030 och de globala målen Minst tre nya teman tas fram under året En satsning på ett strukturerat program för uteverksamhet för elever åk 1 till 6 genomförs Nytt astronomitema Minst två utvärderingar av skolprojekt Minst 200 pedagoger på utbildning inom naturvetenskap och teknik Minst 500 pedagoger på utbildning i matematik Minst 800 pedagoger utbildas i programmering och digitala verktyg Minst 800 lärutbildningsdagar i grupprocesser Totalt minst 3 000 lärutbildningsdagar genomförs

<p>Verka för att fler unga fullföljer sina studier</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Navet upparbetar kontakter i två utsatta områden i Borås för att kunna få kontakt med föräldrar och barn • Utarbetar en projektplan för interkulturell dialog. Navet tar fram två utbildningar i interkulturell dialog • Navet deltar i minst fem öppna aktiviteter i utsatta områden i Borås • Navet genomför minst tre utbildningar för vuxna i interkulturell dialog • Navet möter minst 100 personer från SFI • Nytt drogforebyggande tema tas fram och genomförs i ett utsatt område • Fortsatt utvecklingsarbete inom interkulturell dialog och entreprenöriellt lärande med minst två utbildningar för personalen • Minst fyra skolor får utbildning och processhandledning (PIF, Processutveckling i fokus) ca 75 lärare • En ansökan om fortsatta projektmedel till PIF skrivs • Utveckla VVV-plattformen för kommunikation med användare • Navet definierar nyckelfunktioner för rum för lärande med hjälp av elever på gymnasiesärskolan
<p>Navet ingår som en del i utvecklingsarbetet av skolan i avtalskommunerna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Årliga möten med ledningsgrupp i avtalskommunerna • Minst två möten med utvecklingsledarna i avtalskommunerna • Analys av måluppfyllelsen i avtalskommuner görs och diskuteras med respektive kommun • Analyserar, uppföljning av statistik kring fullföljda studier och måluppfyllelse, minst två seminarier i personalen • Navet utreder idén på filialer i våra avtalskommuner
<p>Navet är en arena för teknik och vårdyrken</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Navet samverkar i minst två mässor där vård och teknikjobb exponeras för ungdomar • Navet genomför tekniktema med minst 400 elever • Navet genomför läsårstemat Drömstaden för minst 300 elever
<p>Navet bidrar till ökad digital kompetens</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Navet arbetar strukturerat med minst en kommun med kompetensutveckling i digital kompetens, minst 100 pedagoger i en långsiktig satsning • Under 2020 förbereds för en digital maker space för allmänheten i samarbete med Science park
<p>Navet stimulerar intresse och ökar allmänbildningsnivån hos allmänheten</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Navet genomför minst fem publika aktiviteter lokalt regionalt • Minst tio föreläsningar på Navet med allmänheten som målgrupp • Synas i minst fem lokala medier • Navet tar fram en kommunikationsplan • Arbeta internt med begreppet vetenskapligt kapital • Intern grupprocessutbildning genomförs, minst fyra tillfällen med extern processledare

6.2.3 Miljöinsatserna ska skapa en hållbar framtid

Långsiktigt mål	Mål 2020
Navet stimulerar intresse och ökar kunskapsnivån om Agenda 2030	<ul style="list-style-type: none"> • Navet utvecklar ett område/utställning kring Agenda 2030 som är en öppen arena för alla • Projektet Passion for climate genomförs tillsammans med organisationen Twisted feet program för minst 10 klasser • En ny utställning i astronomi fokus <i>Jorden och det kosmiska kretsloppet</i> öppnas • Navet analyserar den egna verksamheten utifrån de Globala målen • Navet utformar avslutande aktiviteter i projektet Utveckla landsbygden • Under 2020-2021 är huvudfokus unga 15 till 25 år. Arenan är en innovation hub tillsammans med Borås Stad och Science park • Temat Drömstaden genomförs med minst tio klasser • Temat Drömstaden för åk 5 utvecklas vidare och sprids till ytterligare minst en kommun • Utbildningsdag med tjänstemän i minst tre kommuner på tema Agenda 2030 • Utbildningar för politiker Borås och i Da Nang Vietnam

6.2.4 Boråsregionen ska synas och sticka ut för att skapa intresse och framtidsmöjligheter

Långsiktigt mål	Mål 2020
Navet ska verka nationellt och internationellt	<ul style="list-style-type: none"> • Navet genomför en turné med Kemidraken Berta till sju SC i Sverige • Minst fyra föreställningar inom projektet Nord plus genomförs • Navet håller i minst två sessions på ECSITE, The European network of Science centres and museums • Navet deltar med en session på NSCF, Nordiska science center förbundet • Navet deltar i utveckling av SSCF, Svenska Science centerföreningen genom att delta i minst två möten • Söker efter finansiering av en plattform för kommunikation med VR-teknik

7 Närvårdssamverkan Södra Älvsborg

7.1 Uppdrag, syfte och målbild

När en person behöver vård- och omsorgsinsatser från både kommun och region är Närvårdssamverkans uppdrag att samverka för att ge bästa möjliga vård, stöd och omsorg. Närvårdssamverkan Södra Älvsborg omfattas av kommunal hälso- och sjukvård, socialtjänst, förskola, skola och elevhälsa i medlemskommunerna samt primärvård, specialistvård, habilitering och tandvård i Södra Älvsborg.

Närvårdskontoret koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg och återfinns organisatoriskt inom kommunalförbundet. Verksamheten styrs av det delregionala politiska samrådet för Närvårdssamverkan bestående av representanter från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen samt av en styrgrupp bestående av tjänstemän. Det politiska samrådet har beslutat om Inriktningsdokumentet för Närvårdssamverkan Södra Älvsborg 2019–2022 som tydliggör verksamhetens inriktning och styrning samt Plan och budget 2020 där nedanstående måldata indikationer återfinns.

Närvårdssamverkans uppdrag och syfte är att

- Skapa förtroende vårdgivarna emellan
- Skapa bättre och effektivare samarbeten via möten
- Skapa en jämlik vård
- Göra skillnad och skapa mervärde för invånarna
- Sprida inspiration och glädje för samverkan

Den gemensamma målbild som vuxit fram utifrån ovanstående syfte är; *Med tillit, där vårdgivarna arbetar tillsammans kring invånarnas behov, bygger Närvårdssamverkan Södra Älvsborg en samverkan som skapar mervärde och trygghet i vårdövergångarna.*

Närvårdssamverkan Södra Älvsborgs värdegrund baseras på ett gemensamt delregionalt förhållningssätt samt på Hälso- och sjukvårdsavtalets värdegrund.

7.2 Måldata indikationer 2020

För att uppnå ovanstående målbild ska följande måldata indikationer uppfyllas;

- Antal svarsdagar på avvikelser över beslutad tidsperiod ska vara max 5 %
- Antal återinskrivningar inom 30 dagar ska vara max 15 % på årsbasis
- Andel listade individer 75 år och äldre där fördjupad läkemedelsgenomgång genomförts de senaste 12 månaderna ska öka med 5 % på årsbasis (enligt Munin)
- Antal upprättade Samordnade Individuella Planer i SAMSA ska vara som lägst 145 st på årsbasis

Ovanstående måldata indikationer följs upp via resultat och statistik som Närvårdskontoret tillhandahåller. Resultaten återförs till Delregionalt politiskt samråd och till Styrgrupp närvård flera gånger per år.

11. Ansökan om utökad kommunal borgen,
Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder (kf fattar
slutligt beslut) KS2019/250

§135

KS2019/250

Ansökan om utökad kommunal borgen till Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäders låneförpliktelser med ytterligare 37 000 000 kronor upp till ett högsta lånebelopp om 299 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

Ärendet

Bollebygds kommun har 2019-10-22 fått en ansökan om utökad kommunal borgen från Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder (Bollebo). Stiftelsen har påbörjat byggnation av 24 hyresrätter på Odinslund samt 13 hyreslägenheter i Töllsjö. Byggnationen har kalkylerats till en kostnad av cirka 82 000 000 kronor.

Sedan tidigare har kommunen ingått en borgensförbindelse till 262 000 000 kronor (Kommunfullmäktige 2014-06-18, § 62). I redan ingången borgensförbindelse finns ett utrymme på 45 000 000 kr kvar att nyttja. Stiftelsen ansöker om att borgen utökas med 37 000 000 kronor för byggnation enligt ovan. Kommunens totala borgensåtagande till Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder uppgår med den nya krediten till 299 000 000 kronor. Ansökan uppfyller kriterierna enligt kommunens borgenspolicy (Kommunfullmäktige 2010-09-09, § 119). Ett borgensåtagande innebär alltid en risk för borgensmannen. Riskens omfattning beror på vilken säkerhet borgensmannen innehar för sitt åtagande men också på vilken eller vilka slags borgen kommunen har engagerat sig i. Ett borgensåtagande till Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder innebär att ansökan hamnar i den lägsta riskgruppen (riskgrupp 3). Då form av borgen inte har angetts i ansökan har kommunen utgått från att det gäller en så kallad proprieborgen. Det innebär att kommunen förbinder sig att teckna borgen såsom för egen skuld och att långgivaren därmed kan söka betalning antingen av låntagaren eller av borgensmannen.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäders låneförpliktelser med ytterligare 37 000 000 kronor upp till ett högsta lånebelopp om 299 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Sverre Fredriksson (M) i handläggning och beslut i detta ärende.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Ansökan om utökad kommunal borgen för Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder
- Ansökan om utökad kommunal borgen, Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder

Skickas till

Kommunstyrelsen

Bollebygd 2019-10-22

Bollebygds kommun
Kommunstyrelsen
517 83 Bollebygd

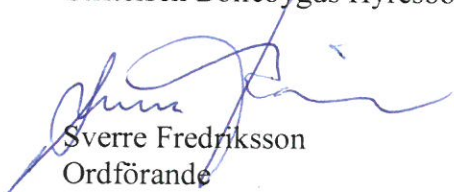
Ansökan om utökad kommunal borgen för Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder

På Odinslund, Flässjum 4:97 pågår nybyggnation av 24 hyresrätter och på Töllsjö 1:65 har Bollebo för avsikt att bygga 13 nya lägenheter. Totalt kommer 37 nya hyresrätter att tillskapas.

Byggnationerna kalkyleras till en kostnad av cirka 82 000 000 kr.

Sedan tidigare har kommunen ingått en borgensförbindelse uppgående till 262 000 000 kr (KF 2014-06-18 § 62). I redan ingången borgensförbindelse finns ett utrymme om 45 000 000 kr kvar att nyttja. Stiftelsen ansöker härmed om att borgen utökas med 37 000 000 kr för byggnation i Bollebygd. Kommunens totala borgens åtagande skulle med den nya krediten uppgå till 299 000 000 kr.

Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder

Sverre Fredriksson
Ordförande

Heléne Persson Alsin
VD

Dnr :127250

Kommunstyrelseförvaltningen

Svante Cras | Ekonomichef

0734-64 70 06 | svante.cras@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Ansökan om utökad kommunal borgen för Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäders låneförpliktelser med ytterligare 37 000 000 kronor upp till ett högsta lånebelopp om 299 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

Ärendet

Bollebygds kommun har 2019-10-22 fått en ansökan om utökad kommunal borgen från Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder (Bollebo). Stiftelsen har påbörjat byggnation av 24 hyresrätter på Odinslund samt 13 hyreslägenheter i Töllsjö.

Byggnationen har kalkylerats till en kostnad av cirka 82 000 000 kronor.

Sedan tidigare har kommunen ingått en borgensförbindelse till 262 000 000 kronor (KF 2014-06-18 § 62). I redan ingången borgensförbindelse finns ett utrymme på 45 000 000 kr kvar att nyttja. Stiftelsen ansöker om att borgen utökas med 37 000 000 kronor för byggnation enligt ovan. Kommunens totala borgensåtagande till Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder uppgår med den nya krediten till 299 000 000 kronor.

Ansökan uppfyller kriterierna enligt kommunens borgenspolicy (KF 2010-09-09 § 119). Ett borgensåtagande innebär alltid en risk för borgensmannen. Riskens omfattning beror på vilken säkerhet borgensmannen innehar för sitt åtagande men

också på vilken eller vilka slags borgen kommunen har engagerat sig i. Ett borgensåtagande till Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder innebär att ansökan hamnar i den lägsta riskgruppen (riskgrupp 3). Då form av borgen ej har angetts i ansökan har kommunen utgått från att det gäller en så kallad proprieborgen. Det innebär att kommunen förbinder sig att teckna borgen såsom för egen skuld och att långivaren därmed kan söka betalning antingen av låntagaren eller av borgensmannen.

Beslutsunderlag

Ansökan om utökad kommunal borgen för Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder, skrivelse 2019-10-22

Skickas till

Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder
Ekonomiavdelningen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Ulrika Borg

Förvaltningschef

Svante Cras

Ekonomichef

12. Gemensamt IT-stöd för hälso- och sjukvården i Västra Götaland (Framtidens Vårdinformationsmiljö, FVM) KS2019/16

§133

KS2019/16

**Gemensamt IT- stöd för hälso- och sjukvård Västra Götaland
(Framtidens Vårdinformationsmiljö, FVM)****Beslut****Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen beslutar att Bollebygds kommun avropar option om informationsöverföring (option 1) och elevhälsa (option 2) samt därtill gällande samverkan- och driftsavtal.

Ärendet

Västra Götalandsregionen (VGR) har genom fullmakter från samtliga 49 kommuner i länet upphandlat det nya IT-stödet för framtidens vårdinformationsmiljö i Västra Götaland. Det nya IT-stödet underlättar samverkan mellan vårdens olika aktörer och förenklar därigenom invånarens resa genom vården. Syftet är att skapa en modern vårdinformationsmiljö som ger invånarna en tillgänglig hälso- och sjukvård med hög kvalitet och stor delaktighet, en miljö där hälso- och sjukvårdsinformation är tillgänglig för den som behöver den när de behöver den, t ex vid vårdövergång, in- och utskrivning i slutenvård, samordnad individuell planering och vid överlämning från barnhälsovården till elevhälsan.

I november 2018 tecknades avtal med företaget Cerner Sverige AB. 2023 ska den nya vårdinformationsmiljön och systemet Millennium vara infört i hela Västra Götaland. Först måste systemet anpassas till gemensamma processer och arbetssätt, termer och begrepp i hälso- och sjukvården i Västra Götaland. I det arbetet involveras berörda yrkesgrupper inom hälso- och sjukvården i VGR, elevhälsa, socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård.

VGR har tagit fram en utbildningsplattform för att öka kunskapen om digitalisering inom hälso- och sjukvård, både på ett generellt plan och kopplat till framtidens vårdinformationsmiljö. Utbildningarna vänder sig till medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvården i Västra Götaland. Redan nu finns en film om det regionala informatikarbete som pågår för att standardisera termer och begrepp inom vård- och omsorg.

Nu finns möjligheten för kommunerna att avropa det upphandlade systemet Millennium från leverantören Cerner Sverige AB och teckna samverkansavtal med Västra Götalandsregionen. Avtalsperioden är tio år efter slutförd implementering med möjlighet till förlängning upp till ytterligare fyra år. Optionerna gäller IT-stöd för informationsdelning, elevhälsa och kommunal hälso- och sjukvård.

Senast i mars 2020 ska avtal om avrop av Millennium samt samverkansavtalet ha inkommit till VGR. Därefter finns inga möjligheter att avropa Millennium inom ramen för VGR:s upphandling. Rent tekniskt kommer all funktionalitet som levereras av Cerner, inklusive den funktionalitet som kommunerna avropar, att VGR kommer att sköta driften. Drift- och förvaltningsavtal tecknar respektive kommun med Västra Götalandsregionen i samband med att Millennium tas i drift.

Systemet som idag används kommer att avlutas inom två år. Om avrop av option 1 inte görs finns därefter inget system för informationsöverföring mellan vårdgivarna, vilket äventyrar patientsäkerhet, samverkan samt följsamhet till lagen om utskrivning från slutna hälso- och sjukvårdsvård, som har ersatt kommunernas betalningsansvarslag.

Bollebygds kommun tecknar avtal om optioner gällande informationsöverföring och elevhälsa. Detta består av tre avtal med olika avtalsparter som rör:

- Avrop kommunala optioner Millennium, avtal med Cerner Sverige AB
- Samverkansavtal 2019-06-12, avtal med VGR
- Drift- och förvaltningsavtal, avtal med VGR

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att Bollebygds kommun avropar option om informationsöverföring (option 1) och elevhälsa (option 2) samt därtill gällande samverkan- och driftsavtal.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Avrop optioner om gemensamt IT- stöd för hälso- och sjukvård Västra Götaland - FVM Framtidens Vårdinformativmiljö
- Brev FVM avrop kommunala optioner en del av framtidens vårdinformativmiljö
- Protokollsutdrag § 76 2019-09-27, Framtidens vårdinformativmiljö, Option 1

Skickas till

Kommunstyrelsen

2019-12-13

Till

Kommunstyrelsernas ordförande i Västra Götalands kommuner
Kommundirektörer i Västra Götalands kommuner
Förbundsdirektörer i de fyra kommunalförbunden i Västra Götaland
Kommunernas kontaktpersoner för FVM

Uppdaterat erbjudande från Västra Götalandsregionen och Cerner till länets kommuner

Idag, den 13 december 2019, kommer ett uppdaterat erbjudande att skickas ut till era kommunbrevlådor. Avsändaren är Västra Götalandsregionen (VGR) och Cerner.

Som ni vet har vi på VästKom, tillsammans med flera av era medarbetare som deltar i programmet, lagt ner mycket gemensamt arbete under hösten. Syftet har varit att åstadkomma ett mer attraktivt erbjudande för kommunerna. Vi har också haft samtal och förhandlingar på en strategisk nivå.

Cerner har arbetat tillsammans med VästKom och VGR. Vi har tillsammans gjort studiebesök i två kommuner och utifrån det har Cerner tagit fram en strategi för att kunna estimerat kostnader vid implementering.

När det gäller kostnader för drift och förvaltning så har kommunerna genom Teknikkontaktpersonerna svarat på enkäter med frågor från VGR IT om licenser och användare. Detta underlag har varit en del i licensöversyn och utredning av olika tekniska miljöer. Resultatet är nya uppskattade kostnader för drift, support och förvaltning.

Ett mer attraktivt erbjudande

Sammanfattningsvis är det erbjudande som nu går ut till er, mer attraktivt än tidigare. Generellt är kostnaderna lägre. VästKoms bedömning är att det som Cerner erbjuder är baserat på rimliga antaganden och har en rimlig prisnivå. VästKom bedömer att kostnaderna för drift- och förvaltning från VGR IT fortfarande är för höga för att fullt ut vara attraktiva för kommunerna. Denna bedömning baserar VästKom på dialoger vi har haft med kommunerna och på jämförelser med dagens system SAMSA.

Västsvenska kommunalförbundens samorganisation

Box 5073 | 402 22 GÖTEBORG
E-post: info@vastkom.se
Org.nr: 858501-2084

Besök: Anders Personsgatan 8, GÖTEBORG
www.vastkom.se

Processen fortsätter

Samtidigt som ni kommuner nu får komplettering till tidigare utskickat erbjudande så har VästKoms politiker i arbetsutskottet den 10 december haft en dialog om situationen. VästKoms arbetsutskott beslutade på mötet att bjuda in VGR:s politiker till en gemensam dialog. Syftet är att skapa ett så attraktivt erbjudande som möjligt så att samtliga kommuner kan vara med på resan in i framtidens vårdinformationsmiljö, tillsammans med VGR till nytta för invånaren. Mötet kommer att ske i januari 2020.

Bygger på ett nära samarbete med patienten i centrum

Syftet med Framtidens Vårdinformations Miljö (FVM) i Västra Götaland är att skapa en modern informationsmiljö som ger invånarna en tillgänglig hälso- och sjukvård med hög kvalitet och stor delaktighet.

För att nå FVM-programmets syfte krävs ett nära samarbete mellan VGR och länets kommuner. Under upphandlingen definierades de tre kommunala optionerna i kravställningen och utvärderades tillsammans. För att säkerställa ett samordnat och effektivt införande var kravet för att fatta beslut om optionsavrop senast i november 2019. Datumet förlängdes till den 31 mars 2020 och i nuläget förlänger vi det datumet till 30 april 2020. Förlängningen beror på att processen med att förfina erbjudandet tagit sin tid.

Arbetet fortsätter

Det är viktigt att vi inte stannar upp i vårt förberedelsearbete utan att detta fortsätter som planerat.

Det är VGR's uttalade förhoppning att kompletteringen av erbjudandet kommer att underlätta de enskilda kommunernas beslutsprocess, för att tillsammans uppnå målet med en sammanhållen informationshantering för våra invånares bästa!

VästKoms rekommendationer till de 49 kommunerna kvarstår, då vi ser Framtidens vårdinformationsmiljö som ett viktigt steg i vår omvandling av svensk hälso- och sjukvård med patienten i centrum.

Med vänlig hälsning

Ann-Charlotte Järnström

Verkställande Direktör, VästKom

Datum 2019-12-13

Till Kommuner i Västra Götaland,
ansvariga kontaktpersoner för FVM i
kommuner

Komplettering av erbjudande:

Avropa optioner om gemensamt IT-stöd för hälso- och sjukvård i Västra
Götaland: Uppdaterade kostnadsestimat från Cerner och VGR samt ett nytt
datum för avrop 2020

Cerner har i samarbete med VästKom och VGR arbetat fram en ny strategi och uppskattade kostnader för implementering per Option utifrån kommunstorlek, se länkade dokument (framtagna av Cerner)

- [Cerner – Strategi för att beräkna Implementeringskostnad, faktorer \(kommunala optioner\)](#)
- [Cerner – Uppdaterade estimat av implementeringsersättning \(kommunala optioner\)](#)

VGR har i nära samarbete med VästKom genomfört en licensöversyn och utredning av olika tekniska miljöer inför att kunna tillgängliggöra Millenniumtjänsten för kommuner, utöver det alternativ som är avtalat med Cerner. Framtagna alternativ är fortfarande under utredning. Detaljer kring utredningen nås via denna [länk](#) (vi rekommenderar att verksamhet och IT läser utredningen tillsammans).

Utredningen har resulterat i nya uppskattade kostnader för drift, support och förvaltning per användare. Kostnad per användare och år har efter utredningen minskat med ca 20 – 30 %. Kostnadsmodell och beräkning av kostnader är framtagna utifrån antaganden, som kan förändras i samband med hur enskilda kommuner avropar optionerna. Det finns ett Excel dokument (Kostnadsuträkning kommun med egna priser) som varje kommun kan använda för att simulera vad nya uppskattade kostnader innebär. Excel dokumentet finns på VästKoms samarbetsyta. Utsedda kontaktpersoner från varje kommun, [länk till kontaktpersoner](#), har åtkomst till denna samarbetsyta. Mer information avseende åtkomst till samarbetsytan kan ges av Ann-Charlotte Klarén, VästKom. mail: ann-charlotte.klaren@vastkom.se

Kommunernas utsedda kontaktpersoner för FVM bjuds in till genomgång av Cerners implementeringsersättning och uppskattade nya kostnader från VGR med tillhörande presentation av olika tekniska alternativ, se datum och tider nedan:

- 2019-12-17 Informationsmöte alternativ 1 kl 9-11 (VästKom kallar till mötet)
- 2019-12-18 Informationsmöte alternativ 2 kl. 9-11 (VästKom kallar till mötet)
- Vid önskemål kommer fler tillfällen att ges under januari 2020

VGR ser fram emot fortsatt samverkan och hoppas att denna information inklusive de informationstillfällen som VästKom kallar till, kommer att ge stöd inför beslut om avrop av Optioner och att så många kommuner som möjligt väljer att bli en del i samarbetet med Framtidens vårdinformationsmiljö.

VGR och VästKom har beslutat **2020-04-30** som senaste dag för avrop av Optioner.

Frågor om detta utskick ställs till fvm@vgregion.se

Med vänliga hälsningar

Ragnar Lindblad, programägare FVM
Västra Götalandsregionen

Monica Nilsson, FVM Externa intressenter
Västra Götalandsregionen

Postadress:	Besöksadress:	Telefon:	Webbplats:	E-post:
Regionens Hus	Östergatan 1	010-441 00 00	www.vgregion.se	post@vgregion.se
462 80 Vänersborg	Vänersborg			

Dnr :KS2019/16-15

Kommunstyrelseförvaltningen

Christopher Brand | Upphandlingsansvarig
0734-64 70 35 | christopher.brand@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Avrop optioner om gemensamt IT- stöd för hälso- och sjukvård Västra Götaland - FVM Framtidens Vårdinformativmiljö

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att Bollebygds kommun avropar option om informationsöverföring och elevhälsa samt därtill gällande samverkan- och driftsavtal.

Ärendet

Västra Götalandsregionen (VGR) har genom fullmakter från samtliga 49 kommuner i länet upphandlat det nya IT-stödet för framtidens vårdinformativmiljö i Västra Götaland. Det nya IT-stödet underlättar samverkan mellan vårdens olika aktörer och förenklar därigenom invånarens resa genom vården. Tillsammans skapar vi en modern vårdinformativmiljö som ger invånarna en tillgänglig hälso- och sjukvård med hög kvalitet och stor delaktighet. En miljö där hälso- och sjukvårdsinformation är tillgänglig för den som behöver den när de behöver den, t ex vid vårdövergång, in- och utskrivning i slutenvård, samordnad individuell planering och vid överlämning från barnhälsovården till elevhälsan.

Framtidens vårdinformativmiljö (FVM) är ett samarbete mellan VGR och kommunerna i Västra Götaland. Tillsammans skapar vi en modern vårdinformativmiljö som ger invånarna en tillgänglig hälso- och sjukvård med hög kvalitet och stor delaktighet. VGR har både för sin egen och för varje kommuns räkning upphandlat ett nytt IT-stöd för hälso- och sjukvården i Västra Götaland. I november 2018 tecknades avtal med företaget Cerner Sverige AB. 2023 ska den nya vårdinformativmiljön och systemet Millennium vara infört i hela Västra Götaland.

Först måste systemet anpassas till gemensamma processer och arbetssätt, termer och begrepp i hälso- och sjukvården i Västra Götaland. I det arbetet involveras berörda yrkesgrupper inom hälso- och sjukvården i VGR, elevhälsa, socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård. VGR har tagit fram en utbildningsplattform för att öka kunskapen om digitalisering inom hälso- och sjukvård, både på ett generellt plan och kopplat till framtidens vårdinformationsmiljö. Utbildningarna vänder sig till medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvården i Västra Götaland. Redan nu finns en film om det regionala informatikarbete som pågår för att standardisera termer och begrepp inom vård- och omsorg.

Nu finns möjligheten för kommunerna att avropa det upphandlade systemet Millennium från leverantören Cerner Sverige AB och teckna samverkansavtal med Västra Götalandsregionen. Avtalsperioden är tio år efter slutförd implementering med möjlighet till förlängning upp till ytterligare fyra år. Optionerna gäller IT-stöd för informationsdelning, elevhälsan och kommunal hälso- och sjukvård. Senast i mars 2020 ska avtal om avrop av Millennium samt samverkansavtalet ha inkommit till VGR. Därefter finns inga möjligheter att avropa Millennium inom ramen för VGR:s upphandling. Rent tekniskt kommer all funktionalitet som levereras av Cerner, inklusive den funktionalitet som kommunerna avropar, att VGR kommer att sköta driften. Drift- och förvaltningsavtal tecknar respektive kommun med Västra Götalandsregionen i samband med att Millennium tas i drift. Systemet som idag används kommer att avslutas inom två år. Om avrop av option 1 inte görs finns därefter inget system därefter för informationsöverföring mellan vårdgivarna, vilket äventyrar patientsäkerhet, samverkan samt följsamhet till lagen om utskrivning från slutna hälso- och sjukvårdsvård, som har ersatt kommunernas betalningsansvarslag.

Bollebygds kommun tecknar avtal om optioner gällande informationsöverföring och elevhälsa. Detta består av tre avtal med olika avtalsparter som rör:

- Avrop kommunala optioner Millennium, avtal med Cerner Sverige AB

- Samverkansavtal 2019-06-12, avtal med VGR
- Drift- och förvaltningsavtal, avtal med VGR

Ekonomiska förutsättningar

Enligt beräkningssnurren från VGR uppgår engångskostnaderna (investering) för optionerna till följande:

- IT-stöd för informationsdelning option nummer 1: 54 tkr.
- Elevhälsan option nummer 2: 60 tkr

Årlig driftskostnad för optionerna är cirka 380 tkr.

Driftskostnaden vid val av endast en av optionerna påverkar kostnaden ytterst marginellt. Om minst hälften av kommunerna antar option 1 så kommer nuvarande IT-system att ersättas. Kostnaden uppgår idag till ca 75 tkr årligen.

Sammanfattningsvis innebär detta en merkostnad per år på ca 300 tkr för kommunen. Diskussion förs mellan kommunerna och VGR gällande driftskostnaden.

Beslutsunderlag

- Brev FVM kommunala optioner en del av framtidens vårdinformationsmiljö
- Protokollsutdrag Boråsregionen, 2019-09-27

Skickas till

Kommunchef

BOLLEBYGDS KOMMUN

Ulrika Borg

Förvaltningschef

Christopher Brand

Upphandlingsansvarig

§148

KS2019/16

**Gemensamt IT-stöd för hälso- och sjukvården i Västra Götaland
(Framtidens Vårdinformationsmiljö, FVM) - information****Ärendet****Dagens sammanträde**

Ingela Sunneskär, medicinskt ansvarig sjuksköterska, och Christopher Brand, upphandlingsansvarig, informerar om gemensamt IT-stöd för hälso- och sjukvården i Västra Götaland (Framtidens Vårdinformationsmiljö, FVM).

Ledamöter och ersättare ges tillfälle att ställa frågor. Ordföranden tackar för informationen.

13. Uppdrag till valberedningen om revidering av arvodesreglemente - yttrande (kf fattar slutligt beslut) KS2018/48

§2

KS2018/48

Uppdrag till valberedningen om revidering av arvodesreglemente**Beslut****Valberedningens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktiges valberedning ställer sig bakom förslag om att inga ändringar genomförs i arvodesreglementet inklusive arvodesbilaga under innevarande mandatperiod. Valberedningen får i uppdrag av kommunfullmäktige att bereda och föreslå nytt arvodesreglemente inklusive arvodesbilaga som kan antas av kommunfullmäktige senast under sista året av nuvarande mandatperiod, för att börja gälla från och med 1 januari 2023.

Reservation

Rose-Marie Grune (MP), Daniel Persson (SD) och Kenneth Johansson (FR) reserverar sig mot valberedningens beslut till förmån för Rose-Marie Grunes (MP) förslag. Eivor Carlsson (KD) reserverar sig mot valberedningens beslut till förmån för eget förslag.

Ärendet

Kommunfullmäktige gav följande uppdrag till valberedningen, på sammanträde 2019-02-14, § 4: Valberedningen får i uppdrag att bereda och lägga fram förslag till nytt arvodesreglemente inklusive arvodesbilaga som kan antas av kommunfullmäktige senast på sammanträde den 12 december 2019, för att börja gälla från och med 1 januari 2020.

Valberedningens ordförande föreslår att inga ändringar genomförs i arvodesreglementet inklusive arvodesbilaga under innevarande mandatperiod. Valberedningen vill istället få i uppdrag av kommunfullmäktige att bereda och lägga fram förslag till nytt arvodesreglemente inklusive arvodesbilaga som kan antas av kommunfullmäktige senast under sista året av denna mandatperiod, för att börja gälla från och med 1 januari 2023.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges valberedning ställer sig bakom förslag om att inga ändringar genomförs i arvodesreglementet inklusive arvodesbilaga under innevarande mandatperiod. Valberedningen får i uppdrag av kommunfullmäktige att bereda och föreslå nytt arvodesreglemente inklusive arvodesbilaga som kan antas av kommunfullmäktige senast under sista året av nuvarande mandatperiod, för att börja gälla från och med 1 januari 2023.

Ledamöternas förslag till beslut

Tomas Andersson (M) föreslår, med instämmande av Alec Sintorn (L), Roland Andersson (C) och Otto Andreasson (S), bifall till förvaltningens förslag.

Rose-Marie Grune (MP) föreslår, med instämmande av Daniel Persson (SD) och Kenneth Johansson (FR), följande: Bollebygds förtroendevalda har idag höga arvoden. Arbetet som utförs är förvisso tidskrävande och ansvarsfullt men en stor majoritet av invånarna når aldrig de inkomstnivåer som heltidsarvoderade i kommunen har. Det riskerar att bli problematiskt för förtroendevalda att ytterligare höja dessa arvoden i en tid då besparingsåtgärder är nödvändiga. När nu kommunen står inför tuffa tider är en frysning av arvodena en i våra ögon rimlig åtgärd. Under 3.4 Uppräkning av arvoden vill miljöpartiet föreslå följande yrkande; att 'Arvodenas storlek utgår från kommunstyrelsens ordförandes arvode som inte räknas upp under innevarande mandatperiod'.

Eivor Carlsson (KD) föreslår följande: Under mandatperioden inte räkna upp de politiska arvodena från och med 2020.

Under mandatperioden sänka samtliga arvoden med 10% från och med 2020. Under mandatperioden sänka den arvoderade mötestiden, maxarvodet från 5 till 3 timmar. Valberedningen får i uppdrag av kommunfullmäktige att bereda och föreslå nytt arvodesreglemente inklusive arvodesbilaga som kan antas av kommunfullmäktige senast under sista året av nuvarande mandatperiod, för att börja gälla från och med 1 januari 2023.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns tre förslag; dels kommunstyrelseförvaltningens, dels Rose-Marie Grunes (MP) m.fl, dels Eivor Carlssons (KD). Ordföranden konstaterar därefter att förvaltningens förslag är huvudförslag. För att få ett motförslag till huvudförslaget ställer ordföranden Rose-Marie Grunes (MP) m.fl förslag mot Eivor Carlssons (KD) förslag, och finner att valberedningen antar Rose-Maries Grunes (MP) förslag. Ordföranden ställer därefter förvaltningens förslag mot Rose-Marie Grunes (MP) förslag och finner att valberedningen antar förvaltningens förslag.

Reservation

Rose-Marie Grune (MP), Daniel Persson (SD) och Kenneth Johansson (FR) reserverar sig mot valberedningens beslut till förmån för Rose-Marie Grunes (MP) förslag.

Eivor Carlsson (KD) reserverar sig mot valberedningens beslut till förmån för eget förslag.

Beslutsunderlag

- Uppdrag till valberedningen om revidering av arvodesreglemente
- §4 Kf Revidering av arvodesreglemente, samt arvodesbilaga, för förtroendevalda i Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunfullmäktige

14. Medborgarförslag om att behålla insatser genom SoL vid överklagan (kf fattar slutligt beslut) KS2018/81

§141

KS2018/81

Återkallande av medborgarförslag om att behålla insatser genom SoL vid överklagan

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige avskriver medborgarförslaget med motiveringen att förslagsställaren önskar återkalla förslaget.

Ärendet

Ett medborgarförslag om att kommuninvånare ska få behålla insatser genom SoL vid överklagan av beslut, har lämnats in till kommunfullmäktige den 17 april 2018. Kommunfullmäktige beslutade på sammanträde den 26 april 2018, § 17, att remittera medborgarförslaget till dåvarande bildnings- och omsorgsnämnden för handläggning och beslut. När bildnings- och omsorgsnämnden i mars 2019 delades i två nämnder så fick den nya socialnämnden förslaget för handläggning och beslut.

Förslagsställaren har i november 2019 hört av sig till kommunstyrelseförvaltningen med en önskan om att återta medborgarförslaget med följande motivering: Skälig levnadsnivå kontra god levnadsnivå är väldigt stor skillnad. SoL kontra LSS är väldigt stor skillnad. Därav går det inte att jämföra dem/behandla på samma sätt.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Medborgarförslaget avskrivs med motiveringen att förslagsställaren önskar återkalla förslaget.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Återkallande av medborgarförslag
- Medborgarförslag om att få behålla insatser genom SoL vid överklagan

Skickas till

Kommunstyrelsen

Dnr :KS2018/81-3

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Återkallande av medborgarförslag

Förslag till beslut

Medborgarförslaget avskrivs med motiveringen att förslagsställaren önskar återkalla förslaget.

Ärendet

Ett medborgarförslag om att kommuninvånare ska få behålla insatser genom SoL vid överklagan av beslut, har lämnats in till kommunfullmäktige den 17 april 2018. Kommunfullmäktige beslutade på sammanträde den 26 april 2018, § 17, att remittera medborgarförslaget till dåvarande bildnings- och omsorgsnämnden för handläggning och beslut. När bildnings- och omsorgsnämnden i mars 2019 delades i två nämnder så fick den nya socialnämnden förslaget för handläggning och beslut.

Förslagsställaren har i november 2019 hört av sig till kommunstyrelseförvaltningen med en önskan om att återta medborgarförslaget med följande motivering: Skälig levnadsnivå kontra god levnadsnivå är väldigt stor skillnad. SoL kontra LSS är väldigt stor skillnad. Därav går det inte att jämföra dem/behandla på samma sätt.

Skickas till

Kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Ulrika Borg

Suzanna Bengtsson

Förvaltningschef

Kommunsekreterare

§17

KS2018/81

Inkommet medborgarförslag: Medborgarförslag om att behålla insatser genom SoL vid överklagan**Beslut**

Kommunfullmäktige remitterar medborgarförslaget till bildnings- och omsorgsnämnden för handläggning och beslut.

Ärendet

Mathias Carlzon föreslår i medborgarförslag den 17 april 2018 att kommunivånare ska få behålla insatser genom SoL vid överklagan av beslut.

Beslutsunderlag

- Medborgarförslag om att få behålla insatser genom SoL vid överklagan

Skickas till

Bildnings- och omsorgsnämnden

15. Svar på motion (M) om att inrätta ett tillgänglighetspris i Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut) KS2016/214

§136

KS2016/214

Svar på motion (M) om att inrätta ett tillgänglighetspris i Bollebygds kommun

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige avslår motionen. I nuläget finns varken budgetanslag eller personella resurser för införande av ett tillgänglighetspris i kommunen.

Ärendet

Ingridh Anderén (M) och Bente Johansson (M) inkom i augusti 2016 med en motion om att inrätta ett tillgänglighetspris i Bollebygds kommun. Motionärerna föreslår att kommunen ska inrätta ett tillgänglighetspris som ska gå till näringsidkare, förening eller organisation som med kreativitet och kunskap och ett gott bemötande skapar förutsättning för att verksamheten även blir tillgänglig för personer med någon funktionsnedsättning. Motionärerna föreslår också att kommunstyrelsen ska fastställa riktlinjer för priset i enlighet med motionen.

Kommunfullmäktige har på sammanträde 2016-08-25, § 105, remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning. För att få mer underlag i ärendet har en omvärldsanalys gjorts genom att undersöka om andra kommuner delar ut tillgänglighetspris. Resultatet visar att ett flertal kommuner gör det, dock finns det i samtliga fall tjänstepersoner som ansvarar för exempelvis skötsel av digitala verktyg för nomineringar, framförallt via kommunernas hemsidor, beredning av ärendena samt annat administrativt arbete som tillkommer.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att motionen ska avslås med motiveringen att det i nuläget inte finns budgetanslag eller personella resurser för införande av tillgänglighetspris.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår motionen. I nuläget finns varken budgetanslag eller personella resurser för införande av ett tillgänglighetspris i kommunen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Motion om att inrätta ett tillgänglighetspris

- Svar på motion om tillgänglighetspris i Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunstyrelsen

Motion om att inrätta ett Tillgänglighetspris i Bollebygds Kommun

Tillgänglighetspriset

I Bollebygd skall vi sträva efter att öppna upp kommunen så att alla får en god tillgänglighet oavsett om det gäller shopping, kultur, utbildning, idrott mm. Men ibland finns hinder i vägen för upplevelsen. Det kan vara en svåröppnad dörr, en bullrig miljö eller ett dåligt bemötande från personal, som kan göra skillnaden om lokalen är tillgänglig för alla eller bara för vissa.

Denna motion syftar till att inrätta ett Tillgänglighetspris, som skall gå till den näringsidkare, förening eller organisation som med kreativitet och kunskap och ett gott bemötande skapar förutsättningar för att verksamheten även blir tillgänglig för personer med någon funktionsnedsättning.

Vem kan nomineras?

Tillgänglighetspriset skall delas ut till en näringsidkare, förening eller organisation som arbetat för att göra sina lokaler eller sin verksamhet tillgänglig för alla invånare eller besökare i Bollebygds kommun .

De nominerade ska ha arbetat med något eller några av dessa områden:

Den fysiska tillgängligheten: lokaler, bostäder, inom- och utomhusmiljöer.

Tillgänglig information och kommunikation: webbplatser, broschyrer och annat.

Ett bra bemötande.

Juryn, bör bestå av representanter från lokala branschorganisationer samt från kommunen de representanter / politiker som arbetar med frågor rörande frågor om tillgänglighet.

Denna jury skall ta emot nomineringar från allmänheten och utse vinnaren.

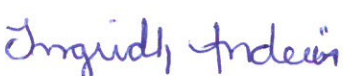
Hedersutmärkelse

Bollebygds kommuns Tillgänglighetspris är en hedersutmärkelse. Priset kan förslagsvis vara ett diplom samt ett presentkort på 5000 kronor.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi ;

- att Kommunfullmäktige beslutar att inrätta ett Tillgänglighetspris i Bollebygds Kommun
- att uppdra till kommunstyrelsen att närmare fastställa riktlinjer för Tillgänglighetspriset i enlighet med innehållet i denna motion

Bollebygd i augusti 2016

Ingridh Anderén (M)

Bente Johansson (M)

Dnr :KS2016/214-3

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Svar på motion om tillgänglighetspris i Bollebygds kommun

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår motionen. I nuläget finns varken budgetanslag eller personella resurser för införande av ett tillgänglighetspris i kommunen.

Ärendet

Ingridh Anderén (M) och Bente Johansson (M) inkom i augusti 2016 med en motion om att inrätta ett tillgänglighetspris i Bollebygds kommun. Motionärerna föreslår att kommunen ska inrätta ett tillgänglighetspris som ska gå till näringsidkare, förening eller organisation som med kreativitet och kunskap och ett gott bemötande skapar förutsättning för att verksamheten även blir tillgänglig för personer med någon funktionsnedsättning. Motionärerna föreslår också att kommunstyrelsen ska fastställa riktlinjer för priset i enlighet med motionen. Kommunfullmäktige har på sammanträde 2016-08-25, § 105, remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

För att få mer underlag i ärendet har en omvärldsanalys gjorts genom att undersöka om andra kommuner delar ut tillgänglighetspris. Resultatet visar att ett flertal kommuner gör det, dock finns det i samtliga fall tjänstepersoner som ansvarar för exempelvis skötsel av digitala verktyg för nomineringar, framförallt via kommunernas hemsidor, beredning av ärendena samt annat administrativt arbete som tillkommer.

Ekonomiska förutsättningar

Det finns i nuläget inga budgetanslag, varken för prisutdelning i form av t ex pengar, eller personella resurser i form av administrativ personal liknande arbetssättet i andra kommuner.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att motionen avslås med motiveringen att det i nuläget inte finns budgetanslag eller personella resurser för införande av tillgänglighetspris.

Skickas till

Kommunfullmäktige

Ulrika Borg

Suzanna Bengtsson

Förvaltningschef

Kommunsekreterare

§105

KS2016/214

Motion om att inrätta ett tillgänglighetspris**Beslut**

Fullmäktige remitterar motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Ärendet

Ingridh Anderén (M) och Bente Johansson (M) inkom den 3 augusti 2016 med en motion om att inrätta ett tillgänglighetspris i Bollebygds kommun. Motionärerna föreslår att kommunen ska inrätta ett Tillgänglighetspris som ska gå till näringsidkare, förening eller organisation som med kreativitet och kunskap och ett gott bemötande skapar förutsättning för att verksamheten även blir tillgänglig för personer med någon funktionsnedsättning. Motionärerna föreslår också att kommunstyrelsen ska fastställa riktlinjer för priset i enlighet med motionen.

Beslutsunderlag

- Motion om att inrätta ett tillgänglighetspris

Skickas till

Kommunstyrelsen

16. Firmatecknare och undertecknande av handlingar i övrigt KS2019/225

Dnr :139567

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Firmatecknare och undertecknande av handlingar i övrigt

Förslag till beslut

Klicka här för att skriva text

Ärendet

Enligt kommunstyrelsens gällande reglemente ska utfärdade handlingar undertecknas på det sätt som kommunstyrelsen bestämmer. I och med att kommunen har en ny kommunchef från och med den 7 januari 2020 behöver kommunstyrelsen fatta ett nytt beslut kring firmatecknare och undertecknande av handlingar i övrigt, för Bollebygds kommun.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen bemyndigar följande personer att teckna kommunens firma och underteckna handlingar i övrigt:

Undertecknande av för
kommunen bindande
handlingar i samtliga fall

Kommunstyrelsens ordförande Michael
Plogell eller vid förfall för honom 1:a
vice ordförande Lars-Erik Olsson.

Handlingen kontrasigneras av
kommunchef Monica Holmgren eller
vid förfall för henne den tjänsteperson
som enligt särskilt beslut utsetts till
tillförordnad kommunchef.

Undertecknande av
borgensförbindelse efter
beslut i kommunfullmäktige

Kommunchef Monica Holmgren eller
vid förfall för henne den tjänsteperson
som enligt särskilt beslut utsetts till
tillförordnad kommunchef.

Borgensförbindelsen kontrasigneras av
ekonomichef Svante Cras.

Undertecknande av handlingar
såsom köpeavtal och andra
marköverlåtelsehandlingar,
exploateringsavtal,
tomträttsavtal och
arrendeavtal

Kommunstyrelsens ordförande Michael
Plogell eller vid förfall för honom 1:a
vice ordförande Lars-Erik Olsson.

Handlingen kontrasigneras av
kommunchef Monica Holmgren eller
vid förfall för henne den tjänsteperson
som enligt särskilt beslut utsetts till
tillförordnad kommunchef.

Undertecknande av avtal
rörande köp av tjänster eller
produkter

Om avtalet är en följd av ett
tilldelningsbeslut fattat med delegation
undertecknas avtalet av den som av
kommunstyrelsen utsetts som delegat.

I de fall kommunstyrelsen fattat
tilldelningsbeslutet undertecknas
avtalet av kommunstyrelsens
ordförande Michael Plogell eller vid
förfall för honom 1:a vice ordförande

Lars-Erik Olsson.

Avtalet kontrasigneras av kommunchef Monica Holmgren eller vid förfall för henne den tjänsteperson som enligt särskilt beslut utsetts till tillförordnad kommunchef.

Undertecknande av handlingar avseende utsträckning, nedsättning, dödning, sammanföring och relaxtion av inteckningar samt utbyte av pantbrev och därmed jämförliga åtgärder

Två av nedanstående personer i förening:

Kommunchef Monica Holmgren
Ekonomichef Svante Cras

eller vid förfall för dessa tjänstepersoner den som enligt särskilt beslut utsetts till tillförordnad kommun- resp. ekonomichef.

Undertecknande av leasingavtal avseende lös egendom

Leasingavtalet undertecknas av förvaltningschef för den förvaltning som leasingavtalet rör.

Avtalet kontrasigneras av ekonomichef Svante Cras eller vid förfall för honom den tjänsteperson som enligt särskilt beslut utsetts till tillförordnad ekonomichef.

Teckna Bollebygds kommuns firma på utbetalningar från bankgiro-, postgiro eller checkräkningar samt på inbetalningar genom bankgiroutbetalningsavier, postgiroutbetalningskort, postanvisningar samt bank- och postcheckar

Kommunchef Monica Holmgren
Ekonomichef Svante Cras
eller vid förfall för dessa tjänstepersoner den som enligt särskilt beslut utsetts till tillförordnad kommun- resp. ekonomichef.

Med kontrasignering av antingen:

Kommuncontroller/redovisningsansvarig
Peter Häggquist

Ekonom Lisa Johansson

Ekonomiassistent Marie-Louise
Sandebergt

Ekonomiassistent Rose-Marie Wignäs

Teckna Bollebygds kommuns firma vad gäller utbetalningar från kommunens bankkonto via Internetbank och kontantuttag från kommunens bankkonto

Två av nedanstående personer i förening:

Kommunchef Monica Holmgren

Ekonomichef Svante Cras

Kommuncontroller/redovisningsansvarig
Peter Häggquist

Ekonom Lisa Johansson

Ekonomiassistent Marie-Louise
Sandebert

Ekonomiassistent Rose-Marie Wignäs

Teckna Bollebygds kommuns
firma vad gäller moms- och
skattedeklarationer

Kommunstyrelsens ordförande Michael
Plogell eller vid förfall för honom 1:a
vice ordförande Lars-Erik Olsson.

Med kontrasignering av antingen:

Kommunchef Monica Holmgren

Ekonomichef Svante Cras

eller vid förfall för dessa
tjänstepersoner den som enligt särskilt
beslut utsetts till tillförordnad kommun-
resp. ekonomichef.

I övrigt teckna kommunens
firma

Kommunstyrelsens ordförande Michael
Plogell eller vid förfall för honom 1:a
vice ordförande Lars-Erik Olsson.

Handlingen kontrasigneras av
kommunchef Monica Holmgren eller vid
förfall för henne den tjänsteperson som

enligt särskilt beslut utsetts till
tillförordnad kommunchef.

Skickas till

Ekonomiavdelningen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson

Kommunsekreterare